

សទ្ទានុក្រមសេដ្ឋកិច្ច

Economic Lexicon

ភាគទី ១: អង់គ្លេស ~ ខ្មែរ
Part One: English – Khmer

ភាគទី ២: ខ្មែរ ~ អង់គ្លេស
Part Two: Khmer – English

រៀបចំដោយ ផ្នែកបោះពុម្ពផ្សាយ នៃ
វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

វិទ្យាស្ថានបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា
Cambodia Development Resource Institute
ភ្នំពេញ, កម្ពុជា ២០០៦

Economic Lexicon

Copyright © 2006 Cambodia Development Resource Institute

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means—electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise—without the written permission of the Cambodia Development Resource Institute.

ISBN 99950-52-00-8

Cambodia Development Resource Institute

☞ 56 Street 315, Tuol Kork, Phnom Penh

✉ PO Box 622, Phnom Penh, Cambodia

☎ (855-23) 881-384/881-701/881-916/883-603 📠 (855-23) 880-734

e-mail: cdri@camnet.com.kh website: <http://www.cdri.org.kh>

Editing: Publishing Team

Design and Layout: Em Sorany and Oum Chantha

Printed and bound in Cambodia by JSRC Printing House

Foreword

I am pleased to introduce a new edition of CDRI's *Economic Lexicon*, an English-Khmer and Khmer-English guide to technical terms in economics and related fields such as accounting, banking, finance, and development. CDRI's recent experience in publishing, and contributing to a range of publications, conferences, seminars and workshops, has shown that there is a real need for such a resource to assist stakeholders in Cambodia's development to use more standard and easily understood terms in Khmer and English when writing about development issues. Our new 2006-10 Strategic Plan includes a commitment to produce research products that are more flexible and appropriate for Cambodia. This new edition of the Economic Lexicon is an expression of that commitment. We hope that it will help promote the expansion of development material originally written in Khmer, and the quality of translation from English material into Khmer.

The lexicon is in two parts. *Part 1: The English-Khmer Lexicon*, is a revision and expansion of the last edition published in 1995. Over the past 10 years there have been many developments in technical language. This is especially true for the Khmer language, where many new words have been created and many others have changed their meaning or become more specific. Also, many more technical Khmer documents are being produced by various institutions taking different approaches to the use of language.

CDRI, like many other institutions, publishes technical and policy documents on a wide range of development-related topics. Wherever possible, CDRI's editorial team makes great efforts to use words that are already in use in official documents and to refrain from creating new words. This is not always easy as official documents may use different Khmer words to express the same meaning, so choices have to be made as to what would be the most commonly understood word or term. Sometimes a new word or term needs to be used for a new concept which

does not yet have a specific translation in Khmer. Wherever possible a combination of simple words is used to express any new idea or concept.

Part II, The Khmer-English Lexicon, is new. It has been compiled in response to requests from many of our readers who may have some difficulty with Khmer technical terms, especially new ones. Where there is no exact equivalent, this lexicon provides the nearest translation. It does not contain a detailed explanation for each word, and the reader is advised to use the English word to further research its meaning. The reason the lexicon contains many headwords of Pali or Sanskrit origin is that their meaning is not immediately obvious to the general public. Wherever any one particular word is not very much in use, the reader is referred to another word more frequently used or more readily understandable.

Extensive research and the opinions of many people have gone into the compilation of this lexicon. CDRI would like to thank everyone who has contributed to this final product. We hope this lexicon will serve as a tool to help readers to make better use of both CDRI publications and the broader development literature. We see the lexicon as a continuous "work in progress" so would welcome any comments or suggestion from readers to help improve and expand on the current edition.

Larry Strange
Executive Director CDRI
October 2006

បុព្វកថា

ខ្ញុំមានសេចក្តីរីករាយស្តុកស្តមណ្ឌលបង្ហាញជូននូវ សន្ទានុក្រមចេញផ្សាយថ្មីដោយ វិបសអ ដែលជា បណ្តុំពាក្យបកប្រែ អង់គ្លេស-ខ្មែរ និង ខ្មែរ-អង់គ្លេស ក្នុងវិស័យជំនាញបច្ចេកទេសជាច្រើន ដូចជាខាង គណនេយ្យ ធនាគារ ហិរញ្ញវត្ថុ និងការអភិវឌ្ឍន៍ជាដើម ។ បទពិសោធន៍នាពេលថ្មីៗរបស់ វិបសអ ក្នុងការ បោះពុម្ពផ្សាយ និងការចូលរួមធ្វើអត្ថបទផ្សព្វផ្សាយសន្តិសីទ សិក្ខាសាលា បានបង្ហាញថា ឯកសារបែបនេះ មានតម្លៃការច្រើន សំរាប់ជួយដល់មជ្ឈដ្ឋានអ្នកពាក់ព័ន្ធនឹងការងារអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសកម្ពុជា ក្នុងការប្រើប្រាស់ ពាក្យខ្មែរ និងអង់គ្លេស ឱ្យបានឯកភាពគ្នា និងងាយយល់ នៅពេលសរសេរអត្ថបទពីបញ្ហាអភិវឌ្ឍន៍ ។ នៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រ វិបសអ ឆ្នាំ២០០៦-១០ មានចែងពីការតាំងចិត្តកសាងផលិតផលស្រាវជ្រាវដែល សមស្របសំរាប់ប្រទេសកម្ពុជា ។ សន្ទានុក្រមនេះ គឺជាលទ្ធផលមួយនៃការតាំងចិត្តនេះ ហើយសម្បើមថា នឹង អាចជួយជំរុញការសរសេរអត្ថបទដើម ជាភាសាខ្មែរតែម្តង ព្រមទាំងជួយបង្កើនគុណភាពការបកប្រែ ឯកសារអង់គ្លេសជាភាសាខ្មែរ ។

សន្ទានុក្រមនេះមានបែងចែកចេញជាពីរភាគ ។ ភាគ១ គឺជាសន្ទានុក្រមអង់គ្លេស-ខ្មែរ ដែលជា ឯកសារពង្រីកបន្ថែម លើសន្ទានុក្រមបោះពុម្ពផ្សាយលើកទី២ ដោយ វិបសអ នៅឆ្នាំ១៩៩៥ ។ ក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំកន្លងមក ពាក្យពេចន៍បច្ចេកទេសមានការវិវត្តន៍រឹងមាំយូរណាស់ ។ ដោយឡែកនៅក្នុងភាសាខ្មែរ មាន ការបង្កើតពាក្យថ្មីជាច្រើន និងមានពាក្យពីមុនជាច្រើនទៀតដែលបានប្រែប្រួលន័យ រឺក៏មានន័យកាន់តែជាក់ លាក់ថែមទៀត ។ ម្យ៉ាងទៀត ស្ថាប័ននានាក៏កសាង ឯកសារជាភាសាខ្មែរបានច្រើនណាស់ដែរ ដោយមាន បែបបទខុសៗគ្នាក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍ ។

វិបសអ ក៏ដូចស្ថាប័នដទៃទៀតដែរ បានបោះពុម្ពផ្សាយឯកសារបច្ចេកទេសមួយចំនួនធំ ដែលពាក់ព័ន្ធ នឹងប្រធានបទជាច្រើន ។ ក្រុមអ្នកនិពន្ធសន្ទានុក្រមនេះ បានខិតខំកត់ត្រាយកពាក្យណាដែលមានប្រើរួច ហើយនៅក្នុងឯកសារផ្លូវការនានា និងជៀសវាងការបង្កើតពាក្យថ្មី ។ ប៉ុន្តែវិធីនេះមិនអាចអនុវត្តបានជាប់ រហូតទេ ពីព្រោះមានឯកសារផ្លូវការមួយចំនួនបានប្រើពាក្យខុសគ្នាដើម្បីបញ្ជាក់ពីន័យតែមួយដូចគ្នា ។ ដូច្នេះ ហើយ ក៏ត្រូវមានការជ្រើសរើសយកពាក្យណាដែលគេអាចយល់ន័យបានជាទូទៅជាង ។ ជូនកាលទៀត ពាក្យថ្មីត្រូវតែបង្កើតឡើងដើម្បីសំគាល់អត្ថន័យមួយដែលមិនទាន់មានពាក្យខ្មែរសំរាប់ហៅយ៉ាងជាក់លាក់ ។ ក្នុងករណីបែបនេះ និងតាមលទ្ធភាពអាចធ្វើទៅបាន គឺតែងអនុវត្តយកពាក្យសាមញ្ញៗមកផ្គុំគ្នា ដើម្បីបង្កើត ជាពាក្យមានន័យថ្មីមួយទៀត ។

ភាគ២: សន្តានុក្រម ខ្មែរ-អង់គ្លេស: ភាគនេះគឺជាឯកសារចងក្រងថ្មីទាំងស្រុង ដើម្បីឆ្លើយតបនឹង សំណូមពររបស់អ្នកអានជាច្រើន ដែលបានជួបបញ្ហាខ្លះៗពាក់ព័ន្ធនឹងពាក្យបច្ចេកទេសខ្មែរ ជាពិសេស ពាក្យថ្មីៗ ។ ក្នុងករណីពុំអាចរកបានពាក្យស្មើ សន្តានុក្រមនេះមានផ្តល់ ពាក្យបកប្រែដែលមានន័យក្បែរគ្នា បំផុត ។ សន្តានុក្រមនេះពុំមានផ្តល់ការពន្យល់ន័យលំអិតលើពាក្យនីមួយៗទេ ប៉ុន្តែអ្នកអានអាចប្រើប្រាស់ ពាក្យអង់គ្លេស ដើម្បីធ្វើការស្រាវជ្រាវន័យបន្ថែមទៀតបាន ។ ម្យ៉ាងទៀត សន្តានុក្រមមានកត់ត្រាពាក្យ ជាច្រើនដែលមានបួសគល់ចេញពីបាលី វិស័ស្ត្រិត ពិព្រោះមានអ្នកអានជាច្រើនមិនអាចយល់ន័យរបស់វាបាន ភ្លាមៗទេ ។ ក្នុងករណីពាក្យណាមួយមិនសូវមានគេប្រើប្រាស់សន្តានុក្រមមានចុះពាក្យមួយទៀតដែលក្រុម អ្នកនិពន្ធយល់ថាមានការប្រើប្រាស់ ញឹកញាប់ជាង រឺក៏អាចឆាប់យល់បានជាង ។

សន្តានុក្រមនេះបានចងក្រងឡើង ដោយមានការស្រាវជ្រាវយ៉ាងទូលំទូលាយ និងការជួយមតិពី អ្នកមានចំណេះដឹងជំនាញជាច្រើននាក់ ។ វិបសអ សូមថ្លែងអំណរគុណដល់គ្រប់ៗគ្នាដែលបានចូលរួមចំណែក ជួយជ្រោមជ្រែងឱ្យសមិទ្ធផលថ្មីនេះលេចចេញជារូបរាងឡើង ។ វិបសអ សង្ឃឹមថា សន្តានុក្រមនេះក្លាយជា ឧបករណ៍មួយជួយដល់អ្នកអាននានាក្នុងការប្រើប្រាស់ឯកសារផ្សេងៗរបស់ វិបសអ ព្រមទាំងឯកសារខាង អភិវឌ្ឍន៍ផ្សេងៗទៀត ។ វិបសអ ចាត់ទុកឯកសារនេះថា "ការងារបន្តទៅមុខជានិច្ច" ហើយសូមស្វាគមន៍ គ្រប់មតិយោបល់ពីអ្នកអាន ដើម្បីធ្វើការកែលម្អ និងពង្រីកសន្តានុក្រមឱ្យបានលឿនលឿនទៅមុខទៀត ។

ភ្នំពេញ, ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៦
ឡារី ស្រែនូ
នាយកប្រតិបត្តិ វិបសអ

ភាគទី ១

អង្គការស្ថាប័ន

Part One: English–Khmer

A, a

a posteriori ក្នុងបច្ចេកវិទ្យា
abacus n. ក្បាច់ (ឧបករណ៍បុរាណសំរាប់គិតលេខ)
abandonment of a trade (occupation) ការបោះបង់មុខជំនួញអ្វីមួយ
abatement ការបន្ថយ (ថ្លៃ, ពន្ធ...)
aberration ការប្តូរពីសភាពធម្មតា, កំរិតខុសគ្នា, ការភ័ន្តច្រឡំ
abeyance ការផ្អាក, goods in ~ ទំនិញគ្មានអ្នកទទួល
abide v. គោរព, ធ្វើតាម, ~ by a promise កាន់ពាក្យសន្យា
abolish v. លុបចោល
above-mentioned ដូចមានចែងខាងលើ
abrogate v. ទុកជានាករណ៍
absolute acceptance ការទទួលព្រមទាំងស្រុង
absolute advantage ឧត្តមភាពដាច់ខាត
absolute majority vote សំលេងភាគច្រើនដាច់ខាត (ជាងពាក់កណ្តាលនៃចំនួនអ្នកមកបោះឆ្នោត)
absolute poverty ភាពក្រីក្រជាក់ស្តែង, ភាពក្រីក្រដាច់ខាត
absolute (total) loss កំហាតសរុបសុទ្ធ
absorption ការស្រូបចូល, ការបញ្ចូលជាសាខា
absorptive capacity សមត្ថភាពស្រូបយក
abstain អនុប្បវាទ
abstract n. & v. ១. សំរង់អត្ថបទ **២.** ធ្វើអរូបីយកម្ម

abuse of trust ការរំលោភសេចក្តីទុកចិត្ត
abuse of process ការបំពានលើនីតិវិធី
accelerate v. ពន្លឿន
accelerated depreciation method វិធីគិតរំលស់បង្គំ
accept (a bill of exchange) ទទួលព្រម (រូបិយាណត្តិ...)
accept deposit v. ទទួល ប្រាក់បញ្ញើ/ប្រាក់តំកល់
acceptance ការទទួលព្រម, notification of ~ លិខិតជូនដំណឹងការទទួលព្រម, present a bill for ~ បង្ហាញរូបិយាណត្តិដើម្បីសុំការបញ្ជាក់ទទួលស្គាល់, ~ in full ការទទួលព្រមទាំងស្រុង
acceptance certificate វិញ្ញាបនប័ត្រទទួលព្រម
access ១. លទ្ធភាពបានប្រើប្រាស់ **២.** លទ្ធភាព/ផ្លូវ ទៅដល់
accessible price ថ្លៃដែលអាចទិញដូរបាន
accession n. ១. ឧបាគមន៍ (ការបានជាកម្មសិទ្ធិនូវវត្ថុរណប) **២.** ការចូលជាសមាជិក
accident insurance ការធានារ៉ាប់រងលើគ្រោះថ្នាក់
acclimate v. ផ្សំនឹងអាកាសធាតុថ្មី
accord ការព្រមព្រៀង
accordance ការអនុញ្ញាតអោយ, in ~ with ដោយអនុលោមទៅតាម
account គណនី
account amended គណនីបានកែសំរួល
account book សៀវភៅគណនី
account currency រូបិយវត្ថុទូទាត់
account day ថ្ងៃទូទាត់

account holder ម្ចាស់គណនី
account payable គណនីត្រូវសង
account payee only សំរាប់តែសងចូលគណនី
account receivable គណនីត្រូវទារ, គណនីអតិថិជន
account, sales របាយការណ៍លក់ទំនិញ
account, unit of ឯកតាគិត
account, domestic គណនីផ្ទៃក្នុង
account, expense គណនីចំណាយ
account, outstanding
 គណនីនៅមិនទាន់សង
accountability គណនេយ្យភាព (ភាពទទួលខុសត្រូវ), to demand ~ from ទាមទារគណនេយ្យភាពពី
accountancy គណនេយ្យ (GB), គណនេយ្យកិច្ច
accountant គណនេយ្យករ, chartered ~ or public ~ (US) គណនេយ្យកររដ្ឋទទួលស្គាល់
accounting គណនេយ្យ (US), financial ~ គណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុ, tax ~ គណនេយ្យពន្ធដារ
accounting analysis ការវិភាគគណនេយ្យ
accounting cycle វដ្តគណនេយ្យ
accounting period គ្រាគណនេយ្យ, គណនេយ្យកាល
accounting plan ប្លង់គណនេយ្យ
accounting price ថ្លៃគណនេយ្យ
accounting statement
 របាយការណ៍គណនេយ្យ
accounting system ប្រព័ន្ធគណនេយ្យ
accreditation ការតែងតាំង, ការទទួលស្គាល់
accredited party ភាគីទទួលសារគណនា
accrued (interest/rent...) expense
 ចំណាយ (ការប្រាក់) បានគិតបន្ថែម

accrued (interest/rent...) income
 ចំណូល (ការប្រាក់) បានគិតបន្ថែម
accrued interest ការប្រាក់បានគិតបន្ថែម
accumulate បង្ករទុក, សម្រប, បូកត្រួត,
 accumulated depreciation រំលស់បង្ករទុក
accuracy ភាពជាក់លាក់, ភាពត្រឹមត្រូវ
accused n. ជនជាប់ចោទ
acknowledge receipt (of a cheque...)
 ទទួលស្គាល់ការទទួល (មូលប្បទានប័ត្រ...)
acknowledge v. ទទួលស្គាល់
acknowledgment (of receipt)
 សេចក្តីបញ្ជាក់ថាបានទទួល
acquire v. ធ្វើលទ្ធកម្ម
acquisition លទ្ធកម្ម, ការបានមកជាកម្មសិទ្ធិ
acquittance roll ប័ណ្ណសងប្រាក់
act of war ហេតុកើតឡើងដោយសង្គ្រាម, ស្ថានភាពស្ថិតក្នុងសង្គ្រាម
acting chairman/woman ប្រធានស្តីទី
activate ធ្វើអោយសកម្មឡើង
activity សកម្មភាព, business ~ សកម្មភាពអាជីវកម្ម
actor តួអង្គ, economic ~ តួអង្គសេដ្ឋកិច្ច
act of God ប្រធានសក្តិ
actual ជាក់ស្តែង, ~ delivery ការប្រគល់ជាក់ស្តែង, ~ order ការបញ្ជាទិញជាក់ស្តែង
ad hoc committee គណៈកម្មាធិការចំពោះកិច្ច
ad valorem duty ពន្ធយកតាមថ្លៃ
ad valorem freight ថ្លៃដឹកជញ្ជូនយកតាមថ្លៃទំនិញ
addendum, law on ច្បាប់ស្តីពីច្បាប់បន្ថែម
additional បន្ថែម, ~ insurance ការធានារ៉ាប់រងបន្ថែម, ~ premium បុព្វលាភបន្ថែម

additional profit tax (APT) ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញបន្ថែម
addressee អ្នកទទួល (លិខិត), អ្នកដែលត្រូវទទួល
adequate សមល្មម
adjourn v. លើកវិវាទ, ផ្អាក
adjudicate ជំរះក្តី
adjusting entries (accounting) លេខនាំកែតម្រូវ
adjustment កំណែតម្រូវ, ~ account គណនី
 កែតម្រូវ, ~ factor (AF) កត្តាកែតម្រូវ, ~ value
 តំលៃកែតម្រូវ
administrative expenses ចំណាយរដ្ឋបាល
administrative-economic entity អង្គការសេដ្ឋកិច្ចរដ្ឋបាល
admissible evidence ភស្តុតាងប្រវេសនី,
 ភស្តុតាងទទួលយកបាន
adult ពេញវ័យ, ~ citizen ប្រជាពលរដ្ឋពេញវ័យ
advance បុរេប្រទាន (ប្រាក់បើកឱ្យមុន),
 ~ deposit ប្រាក់កក់មុន
advance money ប្រាក់បុរេប្រទាន, ប្រាក់
 ផ្តល់អោយមុន
advance notice ការផ្តល់ដំណឹងជាមុន
advance on documents បុរេប្រទាន
 សំអាងលើឯកសារ
advance on securities បុរេប្រទានដោយ
 មានវត្ថុធានា
advance payment ការទូទាត់ជាមុន
advancement ការជឿនលឿនទៅមុខ,
 ការរីកចម្រើន
advantage ឧត្តមភាព
adversary proceeding សវនាការប្រតិបក្ស

(សវនាការដែលត្រូវតែទទួលបាន)
adverse មិនល្អ, មិនអំណោយផល, ~ factor/
 trade balance កត្តា/ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម
 មិនអំណោយផល
advertise v. ផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
advertisement, advertising
 ការផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម
advertising campaign យុទ្ធនាការផ្សាយ
 ពាណិជ្ជកម្ម
advice note លិខិតជូនព័ត៌មាន, លិខិតជូនយោបល់
advice, collection លិខិតជូនដំណឹងការ
 ប្រមូលប្រាក់
advice, debit/credit ប្រកាស ឥណទាន/
 ឥណទាន
advice, dispatch/shipment
 /forwarding លិខិតជូនដំណឹងបញ្ជូនទំនិញ
adviser (advisor) ទីប្រឹក្សា, financial ~
 ទីប្រឹក្សាហិរញ្ញវត្ថុ
advising bank ធនាគារជូនដំណឹង
advisory function មុខងារផ្តល់យោបល់
advocacy ការតស៊ូមតិ
affidavit លិខិតថ្លែងសច្ចា (អះអាងសច្ចភាព
 ចំពោះមុខច្បាប់)
affiliated company (or associated
company) ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ, ក្រុមហ៊ុន
 ពាក់ព័ន្ធ (ក្រុមហ៊ុនមេក្តាប់ភាគហ៊ុនតិចជាង ៥០%)
affiliation, political និន្នាការនយោបាយ
affinity n. ពន្ធុភាព, (ភាពដូចគ្នា រឺ មានទំនាក់
 ទំនងជាមួយគ្នា)
AFTA-ASEAN Free Trade Area
 តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន

after-tax income ចំណូលក្រោយកាត់ពន្ធ
aftercost ចំណាយបន្ថែម
age group ក្រុមអាយុ
agency ទីភ្នាក់ងារ, employment ~ ការិយាល័យ
 រកការងារអោយធ្វើ, pre-investment ~ ទីភ្នាក់ងារ
 ពិនិត្យលទ្ធភាព មុនពេលវិនិយោគ
agenda របៀបវារៈ, ការងារដែលត្រូវធ្វើ
agent ភ្នាក់ងារ, sole ~ តំណាងផ្តាច់មុខ
agglomerate ផ្គុំចូលគ្នា
aggregate អង្គផ្សំ, តួលេខប្រមូលផ្តុំ, ~ demand/
 supply តំរូវការ/ការផ្គត់ផ្គង់ សរុប
aggregate, monetary ខន្ធប្បទានរូបិយវត្ថុ,
 រូបិយវត្ថុទាំងអស់
aggregation ការផ្គុំ, ខន្ធប្បទាន, ការផ្គុំអង្គផ្សំ
aggrieved person អ្នកមិនសុខចិត្ត
agrarian នៃដីធ្លី, ~ reform កំណែទម្រង់ដីធ្លី
agrarian society សង្គមកសិកម្ម
agreed (price) (ថ្លៃ) ព្រមព្រៀង
agreement កិច្ចព្រមព្រៀង, verbal ~ កិច្ច
 ព្រមព្រៀងផ្ទាល់មាត់, ~ on the exchange of
 goods កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការផ្លាស់ប្តូរទំនិញ, ~ in
 principle កិច្ចព្រមព្រៀងជាគោលការណ៍
agribusiness កសិ-ពាណិជ្ជកម្ម
agricultural product កសិផល
agriculture កសិកម្ម, Ministry of
 Agriculture Forestry and Fisheries
 ក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និងនេសាទ
agro-industry កសិ-ឧស្សាហកម្ម
agronomist ក្សេត្រវិទូ
agronomy ក្សេត្រសាស្ត្រ, ក្សេត្រវិទ្យា
aid ជំនួយ, economic ~ ជំនួយផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច, ~
 agreement កិច្ចព្រមព្រៀងផ្តល់ជំនួយ,

~ coordination mechanism យន្តការ
 សំរួលសំរួលជំនួយ, ~ programme កម្មវិធីជំនួយ
air bill of lading ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាស
air cargo/freight ទំនិញបញ្ជូនតាមយន្តហោះ
air-consignment note ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាស
airport tax ពន្ធព្រលានយន្តហោះ
airway bill ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាស
alien ជនបរទេស
alien act ច្បាប់ស្តីពីជនបរទេស
alienation ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ
alienator n សាមីបរិវត្ត, អ្នកលក់ រឺ ផ្ទេរសិទ្ធិឱ្យគេ
alimony ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ (ពីប្តីទៅប្រពន្ធ រឺពីប្រពន្ធ
 ទៅប្តី, ក្រោយពេលលែងគ្នា)
allegation ការចោទប្រកាន់ដោយមិនបាន
 បង្ហាញភស្តុតាង
allegiance (politics) ការស្មោះស្ម័គ្រ
allegiance, oath of សច្ចាប្រណិធាន
alliance សម្ព័ន្ធភាព
all-in price ថ្លៃសព្វគ្រប់ (ទំនិញ, ធានារ៉ាប់រង,
 ដឹកជញ្ជូន...)
allocate v. (fund) លែចែក, ធ្វើវិភាជន៍,
 allocated resources ធនធានដែលបានលែចែក
allocation ១, ការលែចែក, ការវិភាជន៍,
 proportional ~ ការលែចែកសមាមាត្រ
២, ប្រាក់វិភាជន៍
allotment of shares ការបែងចែកភាគហ៊ុន
allowance ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ, ទាយជូន, ទាយជូន,
 depreciation ~ ទាយជូនឱ្យដល់រំលស់,
 family ~ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភគ្រួសារ, make an ~
 ធ្វើការបញ្ចុះថ្លៃក្នុងការលក់អោយអ្នកទិញ
all-risks insurance/policy ការ/ប័ណ្ណ
 ធានារ៉ាប់រងហានិភ័យគ្រប់ប្រភេទ

alteration ការកែ (ពាក្យ/លេខ/បញ្ជី គណនេយ្យ... ដោយកោសលុប/សរសេរត្រួត...)
alternative ជំរើស/មធ្យោបាយផ្សេងទៀត. ~ technology បច្ចេកវិទ្យាបែបផ្សេង (អាច ប្រើជំនួសបាន)
amalgamation ការបញ្ចូល (គ្នា)
ambition ការប្រាថ្នាដ៏លើសលុប. មហិច្ឆតា
amelioration n. ការធ្វើអោយប្រសើរឡើង. សុវុឌ្ឍិកម្ម
amendment ១. វិសោធនកម្ម (ច្បាប់...), ~ of a contract វិសោធនកម្មកិច្ចសន្យា, ~ advice លិខិតជូនដំណឹងស្តីពីការកែសំរួល
វិសោធនកម្ម ២. ច្បាប់ ឬ មាត្រានៃច្បាប់ដែល ត្រូវបានកែប្រែហើយ
amicable settlement ដំណោះស្រាយ ប្រកបដោយការយោគយល់ (មិនបាច់ទៅតុលាការ)
amnesty ការលើកលែងទោស
amortisation of a debt (ការ) រំលស់បំណុល
amount ទឹកប្រាក់. gross ~ ទឹកប្រាក់ដុល. ~ of invoice ទឹកប្រាក់នៃវិក្កយបត្រ
amount past due ទឹកប្រាក់ហួសកាលកំណត់សង
analysis ការវិភាគ. cost ~ ការវិភាគពីថ្លៃដើម. ~ of job requirements ការវិភាគតំរូវការការងារ
analysis, discounted cash flow (DCF) ការវិភាគចរាចរសាច់ប្រាក់
analytical thinking គំនិតវិភាគ
ancestor បុព្វជន
ancillary services សេវាកម្មបន្ថែមបន្សំ
annual ប្រចាំឆ្នាំ. ~ budget គំរោងថវិកាប្រចាំឆ្នាំ
annualised adj. គិតលើមូលដ្ឋានប្រចាំឆ្នាំ
annuity ធនលាភ. ប្រាក់សំណងប្រចាំឆ្នាំ.

life ~ ជីវិតធនលាភ
annulment មោឃកម្ម. ការចាត់ទុកជាអាសាស្ត្រ
antedate v. ចុះបុរេកាលបរិច្ឆេទ. ចុះកាលបរិច្ឆេទ អតីតកាល
anthropology មនុស្សសាស្ត្រ. នវិទ្យា
anti- ប្រឆាំង. anti-personnel mine មីនប្រឆាំងមនុស្ស
anticipated profit ប្រាក់ចំណេញព្រៀងទុក
anti-dumping ការប្រឆាំងនឹងការលក់បង្កូច ថ្លៃ. ~ duty ពន្ធប្រឆាំងនឹងការលក់បង្កូចថ្លៃ
anti-inflation measure/programme វិធានការ/កម្មវិធី ទប់ទល់អតិផរណា
anti-trust law ច្បាប់ប្រឆាំងនឹងត្រីស្តូ
apellate court សាលាឧទ្ធរណ៍
apparatus បរិក្ខារ. បឋមកិណ្ណ
appeal ១. បណ្តឹងតវ៉ា. ឧទ្ធរណ៍
២. ការអំពាវនាវ
appliance គ្រឿងប្រើប្រាស់
applicant អ្នកដាក់ពាក្យសុំ
applicant for a letter of credit អ្នកដាក់ពាក្យសុំ/អ្នកស្នើសុំ បើកសារឥណទាន
applied economics វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច
apply v. (ដាក់) អនុវត្ត. applied research ការស្រាវជ្រាវសំរាប់អនុវត្ត
appointed days, on នាថ្ងៃបានកំណត់
appointment ការតែងតាំង. permanent ~ to the rank of administrative agent ការតាំងស៊ុបក្នុងឋានន្តរសក្តិភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល
apportion v. បែងចែក
apportionment បំណែងចែក
appraisal ការវាយតម្លៃ

appreciation ១. ការឡើង ថ្លៃ/តម្លៃ
 ២. មូលវិចារ (ការវាយតម្លៃ)
 ៣. ការទទួលស្គាល់គុណភាព ៤. អំណរគុណ
approach វិធីសាស្ត្រ
appropriate adj. សមស្រប. ~ size ទំហំ
 សមស្រប. ~ technology បច្ចេកវិទ្យាសមស្រប
appropriation (financial) (ប្រាក់) វិភាជន៍
 (ប្រាក់លែងទុកនៅម្ខាងសំរាប់គោលដៅដោយឡែក)
appropriation accounts គណនីចំណូល-
 ចំណាយ
approval ការយល់ព្រម. on ~ តោងមាន
 ការយល់ព្រម
approximately ប្រហែល. ប្រមាណ
aquaculture, aquatic culture វារីវប្បកម្ម
aquatic product ផលផល
aquatic resources ធនធានផលផល
arable land ដីអាចដាំដុះ
arbiter មជ្ឈត្តករ (អ្នកមានអំណាច/ឥទ្ធិពល
 ដើម្បីធ្វើការកាត់ក្តី: ឧ. ក្នុងកិច្ចការរដ្ឋ)
arbitrage ១. មជ្ឈត្តកម្ម ២. ការផ្ទេរទុនពីផ្សារ
 មួយទៅផ្សារមួយដើម្បីឆ្លៀតរកកំរៃ
arbitrageur អ្នកផ្ទេរទុនពីផ្សារមួយទៅផ្សារ
 មួយដើម្បីឆ្លៀតរកកំរៃ
arbitrary តាមតែអំពើចិត្ត
arbitration មជ្ឈត្តភាព. មជ្ឈត្តវិនិច្ឆ័យ.
 ការកាត់ក្តីដោយអាជ្ញាកណ្តាល. ~ committee
 គណៈកម្មការមជ្ឈត្តកម្ម
arbitrator មជ្ឈត្តករ (ខាងពាណិជ្ជកម្ម)
architectural company ក្រុមហ៊ុនសិក្សា
 គំរោងប្លង់
architecture ស្ថាបត្យកម្ម. និម្មាបនកម្ម
area unit ឯកតាតំបន់

area, free trade តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរី
area-based frame គ្រោងលើមូលដ្ឋានតំបន់
arid area តំបន់ស្ងួតហែង
arithmetic នព្វន្ត. ~ mean មធ្យមនព្វន្ត
arm's length sale ការលក់គ្មានការយោគ
 យល់ពិសេស
arrears បំណុលយឺតយ៉ាវមិនទាន់សង. to be in
 ~ យឺតយ៉ាវក្នុងការសងបំណុល
art work ស្នាដៃសិល្បៈ
article of copartnership
 កិច្ចសន្យាចូលហ៊ុន. មាត្រាសហភាគកម្ម
articles of association (GB) or by-
laws (US) លក្ខន្តិកៈ
articles of incorporation (US) or
memorandum of association (GB)
 អនុស្សារណៈបង្កើតក្រុមហ៊ុន
articulate v. បញ្ជាក់ជាពាក្យពេជន៍
as provided, as stated, set forth
 ដូចមានចែង (ក្នុងច្បាប់)
Asean Free Trade Area (AFTA)
 តំបន់ពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន
assembly line ខ្សែផលិតកម្ម (តំលើងត្រឡប់ត្រឡ)
assessed taxes ពន្ធបានកំណត់
assessment ការវាយតម្លៃ
assessor of taxes អ្នកកំណត់ពន្ធ/វាយពន្ធ
asset ទ្រព្យសកម្ម. ទ្រព្យសម្បត្តិ. current ~
 ទ្រព្យសកម្មចរន្ត. foreign ~ ទ្រព្យសកម្មជា
 រូបិយប័ណ្ណ (ធនាគារ). ទ្រព្យនៅបរទេស. fixed
 (capital) ~ ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់ (ឯកសារខ្លះ
 ហៅថា *អចលនទ្រព្យ* ដែលត្រូវនឹងពាក្យ
 immovable property), tangible ~
 ទ្រព្យរូបិយ. frozen ~ ទ្រព្យផ្ដិប. intangible ~

ទ្រព្យអរូបី, financial ~ ទ្រព្យហិរញ្ញវត្ថុ
assign (property) ផ្ទេរសិទ្ធិប្រើប្រាស់អចលនវត្ថុ
assignable credit សារគណនាអាចផ្ទេរបាន
assignee ១. អនុប្បទានិក (អ្នកទទួលសិទ្ធិ/ ទ្រព្យសម្បត្តិ/ការតែងតាំង) ២. អ្នកទទួលសិទ្ធិប្រទាន, អាណត្តិគាហក
assignee in bankruptcy អ្នកត្រូវបាន ចាត់តាំងឱ្យគ្រប់គ្រងទ្រព្យសម្បត្តិអ្នកក្លែងប្រែ
assignor ១. អនុប្បទាយី (អ្នកផ្ទេរទ្រព្យសម្បត្តិ, អ្នកធ្វើការចាត់តាំង) ២. អ្នកប្រគល់សិទ្ធិ, អាណត្តិទាយក
assimilation សមាសកម្ម (ការធ្វើឱ្យជ្រួតជ្រាប)
assistance ការឧបត្ថម្ភ, ជំនួយ, ជំនួយឧបត្ថម្ភ
assistant ជំនួយការ, បរិវេណិក, ឧបការី
assistant accountant គណនេយ្យករជំនួយការ
assistant manager អ្នកចាត់ការរង
associated company (see affiliated company) ក្រុមហ៊ុនពាក់ព័ន្ធ
association សមាគម, bar ~ គណៈមេធាវី
assurance ១. ការធានារ៉ាប់រង ២. ភាពប្រាកដក្នុងចិត្ត (គ្មានការសង្ស័យ)
at call, money កម្រៃដែលម្ចាស់បំណុលអាចទាម យកវិញបានភ្លាម
at par, share ភាគហ៊ុនដែលមានតម្លៃនៅ ផ្សារហ៊ុនស្មើគ្នានឹងតម្លៃចុះលើសន្លឹកប័ណ្ណភាគហ៊ុន
at sight draft រូបិយណ័ត្តិត្រូវសងប្រាក់នៅ ពេលបង្ហាញ
at sight, to pay សងប្រាក់ពេលបង្ហាញឯកសារ
ATM (automatic teller machine) ម៉ាស៊ីនបើកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ
attitude ឥរិយាបថ

attorney ១. អាណត្តិគាហក (អ្នកទទួលអាណត្តិ) ២. តំណាងការពារក្តី ៣. មេធាវី
attractive adj. ទាក់ទាញ, ~ prices ថ្លៃទាក់ទាញអតិថិជន
auction ការដេញថ្លៃ
auction sale ការលក់ដេញថ្លៃ
audit n. & v. ១. សវនកម្ម, external ~ សវនកម្មខាងក្រៅ, internal ~ សវនកម្មផ្ទៃក្នុង ២. ធ្វើសវនកម្ម (ពិនិត្យ/ឆែក បញ្ជីគណនេយ្យ)
auditing សវនកម្ម, National Auditing Authority អាជ្ញាធរសវនកម្មជាតិ, ~ procedures នីតិវិធីសវនកម្ម
auditor សវនករ (អ្នកត្រួតពិនិត្យបញ្ជី, ស្នងការ គណនេយ្យ), independent/external ~ សវនករឯករាជ្យ
auspices ការឧបត្ថម្ភ, under the ~ នៅក្រោម ឱវាទ (ស្ថាប័ន)
austerity ភាពត្បិតត្បាញ, ភាពតឹងរឹង, តបកម្ម
autarchy អំណាច/ប្រទេសកាន់របប ផ្តាច់ការ
autarky ស្វ័យាធិបតេយ្យ, សេដ្ឋកិច្ចម្ចាស់ការ ខ្លួនឯងផ្ទាល់. (មិនពឹងផ្អែកលើ ការនាំចេញ-នាំចូល រឺ ជំនួយសេដ្ឋកិច្ច)
authentic deed/act សិខិតយថាភូត
authenticate ធ្វើនិត្យានុកូលកម្ម (បញ្ជាក់ថាពិត)
authenticity យថាភាព
authorised bank ធនាគារមានការអនុញ្ញាត, ធនាគារប្រតិស្រុតិ
authorised capital ដើមទុនចុះបញ្ជី
authoritarianism អំណាចនិយម
authority សិទ្ធិអំណាច, អាជ្ញាធរ, រដ្ឋអំណាច
authorisation ១. សេចក្តីអនុញ្ញាត

២. លិខិតអនុញ្ញាត

authorised representative តំណាងមាន

សិទ្ធិប្រទាន, អាជ្ញាធុករី (តំណាងមានការអនុញ្ញាត)

automatic teller machine (see ATM)

ម៉ាស៊ីនបើកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ

automatic drawing right

សិទ្ធិដកប្រាក់ស្វ័យប្រវត្តិ

autonomous economic entity

អង្គការសេដ្ឋកិច្ចស្វ័យ

autonomous enterprise សហគ្រាសស្វ័យ

autonomy ស្វ័យភាព, ស្វ័យតភាព, economic

~ ស្វ័យភាពសេដ្ឋកិច្ច

average មធ្យម, ~ annual growth rate

អត្រាកំណើនមធ្យមប្រចាំឆ្នាំ, ~ cost តំលៃ/

ថ្លៃដើម មធ្យម

average collection period (ACP)

រយៈពេលប្រមូលបំណុលជាមធ្យម

avoidance, tax ការចៀសវាងពន្ធ

award n. & v. ១. សេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញា

កណ្តាល **២.** រង្វាន់ **៣.** ផ្តល់រង្វាន់ឱ្យ, ~ a contract

ប្រគល់កិច្ចសន្យាឱ្យ

awareness ការដឹងស្គាល់, raise public ~

បំផុសការយល់ដឹងដល់សាធារណជន

B, b

baccalaureate (degree)

(សញ្ញាប័ត្រ) មធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ

bachelor's degree ថ្នាក់បរិញ្ញាប័ត្រ

back ក្រោយ, ខាងក្រោយ, ~ interest ការប្រាក់

មិនទាន់សង, ~ a bill ចុះហត្ថលេខាធានាលើ

back out v. ដកខ្លួនចេញ, ~ from a contract ដកខ្លួនចេញពីកិច្ចសន្យា

back to back ខ្នងទល់ខ្នង, ~ credit ឥណទានខ្នងទល់ខ្នង

back up v. គាំទ្រ, បញ្ជាក់គាំទ្រ, ~ a claim បញ្ជាក់គាំទ្រការអះអាង

backbone infrastructure ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៃខ្នង (ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគោល)

backdate v. ចុះបុរេកាលបរិច្ឆេទ, ចុះកាលបរិច្ឆេទអតីតកាល

backer អ្នកបញ្ចេញដើមទុន, អ្នកគាំទ្រ

background ១. ប្រវត្តិ, សារវត្ថុ

២. ផ្ទៃខាងក្រោយ

backing, financial ការគាំទ្រខាងហិរញ្ញវត្ថុ

backlog ការងារនៅគរមិនទាន់ធ្វើ

backup ត្រៀមបំរុង

backwardness ភាពអន់ថយ

bad debt ឥណទេយ្យទារមិនបាន (ខូច),

ឥណទេយ្យពិបាកទារ (ជាប់សង្ស័យ)

bad faith អសទ្ធា, គំនិតរឿចរវេរ

bad title ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិយកជាការមិនបាន

bad workmanship ទឹកដៃអន់, ការធ្វើមិនបានល្អ (ផលិតផល)

bail ប្រាក់ធានា (ឧ. ប្រាក់បង់ឱ្យតុលាការដើម្បីឱ្យជនជាប់ចោទបាននៅក្រៅឃុំ), ~ bond ប័ណ្ណធានា

bail out v. ១. សង្គ្រោះក្រុមហ៊ុនជួបការលំបាកខាងហិរញ្ញវត្ថុ **២.** បង់ប្រាក់ធានាខ្លួន

bailiff n. អាជ្ញាសាលា

bail cover ប្រាក់ធានា

bailment ការផ្ញើទុក (ដាក់ទំនិញឱ្យអ្នកផ្សេង កាន់កាប់ ប៉ុន្តែអ្នកនោះពុំមែនជាម្ចាស់កម្មសិទ្ធិទេ)

bait n. នុយ, use money as ~ ប្រើលុយជានុយ

balance n. ១. តុល្យភាព **២.** សមតុល្យ, credit/ debit ~ សមតុល្យ ឥណទាន/ ឥណទាន, closing ~ សមតុល្យចុងគ្រា, pay the ~ សងប្រាក់ជំពាក់, positive ~ សមតុល្យវិជ្ជមាន, ~ on goods and services សមតុល្យទំនិញនិងសេវា

balance of payments ជញ្ជីងទូទាត់, ~ deficit/surplus ឱនភាព/អតិរេក ជញ្ជីងទូទាត់

balance of trade ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្ម

balance sheet តារាងតុល្យការ, off- ~ items ខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ, ~ date ថ្ងៃ ធ្វើតារាងតុល្យការ

balance v. ធ្វើអោយមានតុល្យភាព

balance v. an account បូកសរុបគណនី

balance v. the budget ធ្វើតុល្យការថវិកា

bale គីប, បេ (វត្ថុអ្វីមួយមានចំនួនច្រើនដូចជា ក្រណាត់ ក្រដាស ស្មៅ... ដែលចងជា ដុំ/កណ្តាប់)

bank ធនាគារ, central ~ ធនាគារកណ្តាល, deposit money bank ធនាគារទទួល ប្រាក់បញ្ញើ, national ~ ធនាគារជាតិ

bank acceptance ប័ណ្ណទទួលព្រមដោយធនាគារ

bank account គណនីធនាគារ

bank book សៀវភៅធនាគារ, សៀវភៅធ្វើ ប្រាក់នៅធនាគារ

bank charge សោហ៊ុយធនាគារ

bank clearing ការទូទាត់តាមធនាគារ

bank deposit ប្រាក់បញ្ញើនៅធនាគារ

bank draft រូបិយាណត្តិធនាគារ វិ ប័ណ្ណធនាគារ (លិខិតចេញដោយធនាគារបញ្ជាអោយធនាគារមួយ

ទៀតសងប្រាក់ទៅបុគ្គលណាម្នាក់)

bank financing ហិរញ្ញប្បទានធនាគារ

bank note ក្រដាសប្រាក់

bank of deposit ធនាគារទទួលប្រាក់បញ្ញើ

bank reconciliation ការផ្សំផ្គត់ផ្គង់ធនាគារ (អង្គភាពសាមីផ្សេងបញ្ជីរបស់ខ្លួនទៅនឹងប្រកាស ឥណទាន/ឥណទាន របស់ធនាគារ, ការងារនេះតែង ធ្វើនៅចុងខែ)

bank reference ទីសំអាងបញ្ជាក់ពីខាងធនាគារ

bank statement របាយការណ៍/ប្រកាស ធនាគារ, សំរង់គណនីធនាគារ

bank transfer ការផ្ទេរប្រាក់នៅធនាគារ

bank v. ដាក់ប្រាក់នៅធនាគារ

bank-credit guarantee scheme កម្មវិធីធានាឥណទានរបស់ធនាគារ

banker ធនាគារិក

banker's draft (see bank draft)

banking មុខជំនួញធនាគារ, មុខវិជ្ជាធនាគារ

bankrupt ក្ស័យធន, ធនក្ស័យ, និទ្ទួន

bankruptcy ភាពក្ស័យធន, និទ្ទួនភាព, discharge in ~ ការរួចផុតពីការក្ស័យធន

bar association គណៈមេធាវី

barefoot doctor គ្រូពេទ្យជនបទ

bargain and sale កិច្ចសន្យាទិញ-លក់

bargain v. តម្លៃ, (free) collective bargaining ការចរចាពីការតម្លើងប្រាក់ឈ្នួល រវាងនិយោជិត និងនិយោជក

barrier របាំង, ឧបសគ្គ, customs/tariff ~ របាំងពន្ធគយ, lift trade ~ ដករបាំងពាណិជ្ជកម្ម, non-tariff ~s (NTBs) របាំងមិនមែនពន្ធគយ

barrister មេធាវី (អង់គ្លេស)

barter ការដោះដូរទំនិញនិងទំនិញ
(ការផ្លាស់ប្តូរទំនិញដោយមិនប្រើលុយ)

base មូលដ្ឋាន, ខឿន, ~ level of
consumption កំរិតមូលដ្ឋាននៃការប្រើប្រាស់

base rate អត្រាគោល, អត្រាមូលដ្ឋាន

base year ឆ្នាំគោល

baseline survey អង្កេតជាមូលដ្ឋាន

basic ជាមូលដ្ឋាន, ~ agreement កិច្ចព្រមព្រៀង
ជាមូលដ្ឋាន, ~ price ថ្លៃគោល, ~ research
ការស្រាវជ្រាវជាមូលដ្ឋាន

basic commodities ផលិតផលកសិកម្ម
ជាមូលដ្ឋាន (កសិផលធម្មតាដែលផលិតច្រើនៗ
ដូចជាស្រូវ, ពោត...)

basic discount អបហរគោល (អបហរ
ធម្មតាដោយគ្មានបន្ថែមភាគរយអ្វីឡើយ)

basic human needs (BHN) តំរូវការជា
មូលដ្ឋានរបស់មនុស្ស

basic salary/wage បៀវត្សរ៍គោល
(បៀវត្សរ៍ធម្មតាដោយគ្មានបូកប្រាក់បន្ថែម)

basin (Mekong River) អាង (ទន្លេមេគង្គ)

basket n. កន្ត្រក, consumer ~ or
consumption ~ កន្ត្រកទំនិញប្រើប្រាស់

batch ឡូត៍ (អីវ៉ាន់ដែលផលិតនៅពេលតែមួយ),
~ number លេខឡូត៍

BCC (business cooperation contract)
កិច្ចសន្យាសហប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម

bear អ្នកលក់សន្លឹកប័រ/ទំនិញ/រូបិយវត្ថុ ដែល
ជឿថាអីវ៉ាន់គេនឹងចុះថ្លៃ, ~ market ទីផ្សារដែល
គេជឿថាអីវ៉ាន់នឹងចុះថ្លៃ

bear v. interest ផ្តល់នូវការប្រាក់

bearer អ្នកកាន់, ~ cheque មូលប្បទានប័ត្រ

គ្មានឈ្មោះ (លើមូលប្បទានប័ត្រគ្មានចុះឈ្មោះ
អ្នកត្រូវបើកប្រាក់ទេ គឺថាអ្នកកាន់មូលប្បទានប័ត្រ
អាចបើកប្រាក់បាន)

bearer instrument/paper លិខិតូបករណ៍
សំរាប់គាហក

beginning inventory សារពើភ័ណ្ឌដើម ឆ្នាំ/គ្រា

behave v. កាន់ចរិយា

behaviour អាកប្បកិរិយា

below cost ទាបជាងថ្លៃដើម

benchmark កំរិតគោល, ~ survey អង្កេតគោល

benefactor ឧបការី (អ្នកទំនុកបំរុង, អ្នកផ្តល់ផ្តើម)

beneficiary អ្នកទទួលផល, អត្តគាហក

benefit អត្ថប្រយោជន៍, ប្រាក់ឧបត្ថម្ភ, medical
~ ប្រាក់ឧបត្ថម្ភថ្លៃព្យាបាល

benefit-cost ratio
សមាភាគផលចំណេញធៀបចំណាយ

bequeath v. ធ្វើអច្ឆ័យទានជាចលនវត្ថុ

bequest n. អច្ឆ័យទានជាចលនវត្ថុ, អំណោយ
តាមរយៈមរតកសាសន៍

best interest ឧត្តមប្រយោជន៍

best-seller សៀវភៅលក់ដាច់បំផុត

biannual ពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ, ~ monitoring
ការឃ្នាំមើលពីរដងក្នុងមួយឆ្នាំ

bias លំអៀង

bid v. & n. ១. ដេញថ្លៃ **២.** ការដេញថ្លៃ

bilateral ទ្វេភាគី, ~ aid/assistance
ជំនួយទ្វេភាគី

bill ១. វិក្កយបត្រ **២.** រូបិយណតិ

bill at sight វិក្កយបត្រ/រូបិយណតិ ត្រូវសង
នៅពេលបង្ហាញ

bill in transit វិក្កយបត្រ/រូបិយណតិ កំពុងបញ្ជូន

bill of entry ប្រតិវេទន៍គយ (លិខិតប្រកាស បង់ពន្ធគយ)

bill of lading (B/L) អញ្ជាតប័ណ្ណ រឺ អញ្ជាតប័ត្រ, លិខិតផ្ទុកទំនិញនាវា, ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូន ទំនិញ, direct ~ អញ្ជាតប័ណ្ណដោយផ្ទាល់

bill payable វិក្កយបត្រ/រូបិយាណត្តិ ត្រូវសង

bill sent for collection
ប័ណ្ណផ្ញើឱ្យប្រមូលប្រាក់

bill/letter of exchange រូបិយាណត្តិ, លិខិតផ្លាស់ប្តូរ

billion ពាន់លាន

bin tag ផ្លាកចុង

bind v. ចង, មានតំលៃអនុវត្ត, ភ្ជាប់កាតព្វកិច្ច

biodiversity ជីវៈចម្រុះ

biogas ជីវៈឧស្ម័ន

biomass ជីវៈម៉ាស

biosphere reserve, Tonle Sap
បំបនីយជីវៈមណ្ឌលបឹងទន្លេសាប

birth certificate សំបុត្រកំណើត

birth rate អត្រាកំណើត, អត្រាប្រសូតិកម្ម

birth spacing ការពន្យាកំណើត

black market ផ្សារងងឹត, ~ price ថ្លៃផ្សារងងឹត

blacklist បញ្ជីខ្មៅ

blank នៅស្អាត, មិនទាន់សរសេរ, ~ cheque មូលប្បទានប័ត្រចំហ (ចុះហត្ថលេខាហើយ តែគ្មាន ចុះទឹកប្រាក់ រឺ ឈ្មោះអ្នកទទួល)

blank endorsement ចារខ្ទង់ចំហ

block ប្រក

block fund មូលនិធិផ្តុំ

blocked account គណនី បញ្ឈប់/ផ្តិប (មិនឱ្យដកប្រាក់ចេញ)

blue-collar union សហជីពហត្ថករ

board of directors ក្រុមប្រឹក្សាភិបាល

board of inquiry គណៈកម្មការស៊ើបអង្កេត

board of investment (BOI)
ក្រុមប្រឹក្សាវិនិយោគ

board of management ក្រុមប្រឹក្សាគ្រប់គ្រង

boat ទូក, ជលយាន, ~ log book សៀវភៅ សកម្មភាពជលយាន

body ខ្លួន (មនុស្ស...), តួ (រថយន្ត...), ~ of rules and regulations អង្គច្បាប់ (និងបទប្បញ្ញត្តិ)

bona fide ស្មោះត្រង់, ~ purchaser អ្នកទិញស្មោះត្រង់

bond សញ្ញាប័ណ្ណ, government/treasury ~ ប័ណ្ណរតនាគារ, bearer ~ សញ្ញាប័ណ្ណគ្មានឈ្មោះ, goods (held) in ~ ទំនិញរក្សាទុកនៅឃ្នាំងគយ (រង់ចាំការបង់ពន្ធ), mortgage ~ ប័ណ្ណនិក្ខេប (ប័ណ្ណបំណុលមានវត្ថុបញ្ចាំ), take goods out of ~ បង់ពន្ធលើទំនិញដើម្បីអាចយកវាចេញពីឃ្នាំងគយ, ~ yield ទិន្នផលសញ្ញាប័ណ្ណ (ចំណូលបានពីសញ្ញាប័ណ្ណ គិតជាភាគរយនៃថ្លៃទិញសញ្ញាប័ណ្ណ)

bonded warehouse ឃ្នាំងស្តុកទំនិញគ្រប់ គ្រងដោយភ្នាក់ងារគយ

bonus ប្រាក់បន្ថែម, បុព្វលាភ (ឧ. ប្រាក់រង្វាន់), cost of living ~ ប្រាក់បន្ថែមសំរាប់ទ្រទ្រង់ ជីវភាព, incentive ~ ប្រាក់លើកទឹកចិត្ត, productivity ~ រង្វាន់ផលិតកម្ម

book of investment សៀវភៅបន្តុកនៃ ការវិនិយោគ

book value (accounting) តំលៃក្នុងបញ្ជី, តំលៃគណនេយ្យ

bookkeeper អ្នកកាន់បញ្ជី, គណនេយ្យករ

bookkeeping ការចុះបញ្ជីគណនេយ្យ, single entry ~ ការចុះបញ្ជីឯកភាគ, double entry ~ ការចុះបញ្ជីទ្វេភាគ

books of accounts បញ្ជីគណនេយ្យ

boom v. រីកដុះដាលយ៉ាងរហ័ស, ~ industry ឧស្សាហកម្មដែលរីកដុះដាលយ៉ាងរហ័ស, booming sector វិស័យកំពុងរីកដុះដាល

boost v. ជំរុញ, រុញឡើង

booty យកភ័ណ្ណ (របស់ដែលដណ្តើមវិប្បដិសេធ), អចិន្ត្រៃយ៍

border price ថ្លៃនៅព្រំដែន

borrow v. ខ្ចី/ស៊ីខ្ចី, borrowed reserves ប្រាក់បំរុងបានខ្ចី (ដែលធនាគារនានាបានខ្ចីពីធនាគារកណ្តាល)

borrower អ្នកខ្ចី, ឥណទាន

borrowings ការខ្ចីប្រាក់

boss n. បរិបាល, ចៅហ្វាយ, អ្នកត្រួតត្រា, bossy ដែលចូលចិត្តត្រួតត្រាគេ

BOT (build, operate, transfer) សាងសង់-អាជីវកម្ម-ផ្ទេរ

botany n. ភូតតាមសាស្ត្រ (ការសិក្សាពីរុក្ខជាតិ)

bottleneck ភាពរាំងស្ងួត, ភាពកកកុញ

bottom out v. ចុះទាបបំផុត (ប្រហែលមិនអាចធ្លាក់ចុះទៀតទេ)

bottom-up ពីក្រោមឡើងលើ, ~ development ការអភិវឌ្ឍន៍ពីក្រោមឡើងលើ

bourgeois គហបតី

bourgeoisie or middle class វណ្ណៈគហបតី ឬ វណ្ណៈកណ្តាល

boycott ពហិការ (ការប្រឆាំងដោយមិនព្រមទិញមិនព្រមចូលរួម...)

brain drain ការបាត់បង់អ្នកមានជំនាញ

brainstorming ការពិភាក្សាបំផុសគំនិត

branch (of a company) សាខា (ក្រុមហ៊ុន)

brand សញ្ញា, សញ្ញាសំគាល់, រូប, ម៉ាក (ទំនិញ)

brand name ឈ្មោះពាណិជ្ជកម្ម, យីហោ

breach of contract ការល្មើសកិច្ចសន្យា

breach of discipline ការល្មើសវិន័យ

breakages អីវ៉ាន់បាក់បែក (មិនរាប់ជាទ្រព្យសកម្មទេនៅពេលធ្វើសារពើភ័ណ្ណ)

break-even point ចំណុចចុះដើម

breakthrough ការទំលាយភាពទាស់ច្រក

bribe v. & n. ១. ស្តូក
២. សំណូក, take a ~ ស៊ីសំណូក

bridging loan កំចិរយៈពេលខ្លី (សំរាប់ទិញផ្ទះថ្មី នៅពេលលក់ផ្ទះចាស់មិនទាន់ដាច់)

broadcast v. ផ្សព្វផ្សាយ (តាមវិទ្យុ, ទូរទស្សន៍...)

brochure n. សៀវភៅស្តីអំពី, កូនសៀវភៅ ផ្សព្វផ្សាយ

broker ជើងសារជំនួញ, គូកដេ

brokerage ១. កំរៃជើងសារ **២.** ការងារជើងសារ

brought forward (accounting) យោងមក

bring in (assets as investment) ធ្វើឧបហារិត, យកចូល

budget ថវិកា, ~ control ការត្រួតពិនិត្យថវិកា, ~ credit ឥណទានថវិកា, ~ fund មូលនិធិថវិកា, ~ prices ថ្លៃទាបៗ

buffer ទ្រនាប់, ~ zone តំបន់ទ្រនាប់

buffer stock ស្តុកសំរាប់ទប់ការប្រែប្រួល (ថ្លៃ, ការផ្គត់ផ្គង់...), ~ facility (BSF) ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់ទប់សន្តិសុខ

built-in stabilisers កត្តាធ្វើអោយមានស្ថិរភាពជាស្វ័យប្រវត្តិ

bulk buying ការទិញដុំ

bulk order បញ្ជាទិញដុំ

bull អ្នកលក់សន្លឹកប័ណ្ណ/ទំនិញ...ដែលជឿថា មុខអីវ៉ាន់គេនឹងឡើងថ្លៃ

bull market ទិផ្សារដែលគេជឿថាអីវ៉ាន់នឹងឡើងថ្លៃ

bulletin ១. ព្រឹត្តិប័ត្រ.

២. សេចក្តីប្រកាសជាផ្លូវការ (ពីរឿងសំខាន់អ្វីមួយ)

burden បន្ទុក, ~ of proof បន្ទុកភស្តុតាង, tax ~ បន្ទុកពន្ធ

bureau ការិយាល័យ, employment ~ ការិយាល័យការងារ

bureaucracy ការិយាធិបតេយ្យ

bureaucrat ការិយាល័យខុសការ, អ្នកធ្វើការ ការិយាល័យ

business ធុរកិច្ច, អាជីវកម្ម, កិច្ចការជំនួញ, ការរកស៊ី, ~ card នាមប័ណ្ណ

business cooperation contract (BCC) កិច្ចសន្យាសហប្រតិបត្តិការពាណិជ្ជកម្ម

business format franchising ការផ្តល់សិទ្ធិអោយរកស៊ីផ្តាច់មុខតាមបែបបទគេ

business licence tax (ពន្ធ) ប៉តង់

business name នាមករណ៍អាជីវកម្ម

business undertaking ការធ្វើកិច្ចការជំនួញ

businessman/woman អាជីវករ, ធុរជន

buy v. ទិញ, ~ back ទិញយកវិញ, ~ time ពន្យារអោយបានយូរ

buyer's price ថ្លៃអនុគ្រោះដល់អ្នកទិញ

buying order ការបញ្ជាទិញ

buying power អំណាចទិញ

by-election ការបោះឆ្នោតឡើងវិញ

bylaws (see also articles of association) ច្បាប់បន្ថែម (ប្រចាំតំបន់), បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង

by-product ផលិតផលបន្ទាប់បន្សំ, និស្សន្ទវត្ថុ

C, c

cabinet ខុទ្ទកាល័យ, political ~ គណៈរដ្ឋមន្ត្រី

cable transfer ការផ្ទេរប្រាក់ដោយទូរគមន៍

cadastre ស៊ុរិយោដី

cadre ក្របខ័ណ្ឌ, public ~ ក្របខ័ណ្ឌ មន្ត្រីរាជការ, ~ of administrative agent ក្របខ័ណ្ឌភ្នាក់ងាររដ្ឋបាល

calculus គណនាអត្ស្យាណូ

calendar ប្រតិទិន, ~ year ឆ្នាំប្រតិទិន

call deposit ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត

call loan/money ឥណទានគ្មានកាលកំណត់ (ត្រូវសងវិញនៅពេលគេទាម)

called-up capital មូលធនបានហៅ (បានបង់ចូលក្រុមហ៊ុនហើយ)

campaign យុទ្ធនាការ, sales ~ យុទ្ធនាការលក់ដូរ

cancel v. លុបចោល, ~ an entry បដិសេធ លេខនា (គណនេយ្យ), ~ an order លុបចោល ការបញ្ជាទិញ

cancellation ការលុបចោល

canvass ១. ស្នាបស្នង់ (មតិ)

២. យោសនាទាក់ទាញការគាំទ្រ

capability សមត្ថភាព (ធ្វើអ្វីមួយ)

capacity ១. សមត្ថភាព, earning ~ សមត្ថភាពរកប្រាក់, in a legal ~ ក្នុងសមត្ថភាព តាមផ្លូវច្បាប់, load-carrying ~ សមត្ថភាពផ្ទុក (អីវ៉ាន់), production ~ សមត្ថភាពផលិត

២. ចំណុះ

capital មូលធន, ទុន, authorised ~ មូលធនដែលបានអនុញ្ញាត, paid in ~ មូលធនដែលបានបង់, ~ accumulation សម្របមូលធន

capital account គណនី មូលធន/ទុន

capital adequacy ratio សមាភាគសមល្មមនៃមូលធន

capital amortisation វិលសំមូលធន

capital asset ទ្រព្យមូលធន, ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់

capital assistance ការឧបត្ថម្ភទុន

capital contributor អ្នកចូលហ៊ុន, ភាគទុនិក

capital endowment ដើមទុនដែលត្រូវបង់

capital expenditure/investment/outlay ចំណាយលើទ្រព្យមូលធន, វិនិយោគ

capital expense ចំណាយជាមូលធន

capital gains (accounting) តំលៃលើស

capital goods ទំនិញ មូលធន/ជាទុន (ទំនិញសំរាប់ផលិតទំនិញផ្សេងៗទៀត)

capital intensive ប្រពលវប្បកម្មដើមទុន (ដែលប្រើទុន/ម៉ាស៊ីនច្រើន)

capital levy ពន្ធលើទ្រព្យបុគ្គល

capital loss (accounting) តំលៃខ្វះ

capital market ផ្សារទុន

capital movement ចលនាទុន, ការផ្ទេរទុន

capital productivity ផលិតភាពនៃទុន

capital reserves ទុនបំរុង

capital revenue ចំណូលជាមូលធន

capital, authorised ទុនអតិបរិមាដែលត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យមាននៅក្នុងក្រុមហ៊ុន, ទុនចុះបញ្ជី

capital, frozen មូលធនផ្អិប

capital, risk (venture capital) ទុនវិនិយោគផ្សេងគ្រោះថ្នាក់

capital, working ទុនបង្វិល.

មូលធនប្រកបការ

capitalism មូលធននិយម

capitalist មូលធនិក, នាយទុន

capitalisation មូលធនភារៈនិយកម្ម

capitalise v. ឆ្លៀតយកចំណេញ, ឆក់ឱកាស, មូលធនកម្ម

captive market ទីផ្សារផ្តាច់មុខ

card ប័ណ្ណ, សំបុត្រ, business ~ នាមប័ណ្ណ (អាជីវកម្ម), cash ~ ប័ណ្ណសាច់ប្រាក់, cheque ~ មូលប្បទានប័ណ្ណ, credit ~ ប័ណ្ណឥណទាន, identity ~ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ

career អាជីព

caretaker (of a motor vehicle) អ្នកកាន់កាប់ថែទាំ (ឧ. យានយន្ត), ~ government រដ្ឋាភិបាលសំរាប់គ្រប់គ្រងបណ្តោះអាសន្ន

cargo នាវាកណ្ត, ទំនិញដឹកតាមនាវា, នាវា (ដឹកទំនិញ), ~ documents ឯកសារសំរាប់ការដឹកជញ្ជូនទំនិញ

cargo list បញ្ជីទំនិញដឹកជញ្ជូន

cargo outturn report របាយការណ៍វិទ្ធិទំនិញ

carriage forward ថ្លៃដឹកជញ្ជូនបង់ដោយអ្នកទទួល

carriage paid ថ្លៃដឹកជញ្ជូនបង់ដោយអ្នកផ្ញើ

carried forward (accounting) យោងទៅ (ឧ. យោងទៅទំព័រមួយទៀតនូវតួលេខបូកសរុបចុងសន្លឹកបញ្ជីគណនេយ្យ)

carrying value (accounting) តំលៃក្នុងបញ្ជី, តំលៃគណនេយ្យ

cartel n. ការតែល, សហក្រុមហ៊ុន

case study ការសិក្សាករណី (វិ ករណីសិក្សា)

cash ១. បេឡា (ក្រដាសប្រាក់ + ប្រាក់កាក់)

២. សាច់ប្រាក់ (បេឡា + ធនាគារ), ~ substitute

ជំនួសសាច់ប្រាក់

៣. រតនវត្ថុ (គណនេយ្យ)

cash account ១.គណនីបេឡា ២.គណនីរតនវត្ថុ

cash advance ប្រាក់បុរេប្រទាន (ប្រាក់បើកមុន)

cash against document (CAD)

ប្រគល់ប្រាក់ពេលបានទទួលឯកសារ

cash book (CB) n. បញ្ជីប្រាក់ចេញចូល

cash budget ផែនការចំណូលចំណាយសាច់ប្រាក់

cash credit ឥណទានសាច់ប្រាក់

cash crop ដំណាំលក់យកប្រាក់

cash discount ការលក់ចុះថ្លៃតាមការបង់ជា

សាច់ប្រាក់

cash down sale ការលក់យកប្រាក់ភ្លាម

(ជាសាច់ប្រាក់ រឺ មូលប្បទានប័ត្រ ប៉ុន្តែមិនយក

ប័ណ្ណឥណទានទេ)

cash economy សេដ្ឋកិច្ចប្រើប្រាក់កាស

cash flow លំហូរសាច់ប្រាក់. ~ analysis

ការវិភាគលំហូរសាច់ប្រាក់. ~ statement

របាយការណ៍លំហូរសាច់ប្រាក់

cash in on ឆ្លៀតយកចំណេញពីលើ

cash in hand (GB), cash on hand

(US) សាច់ប្រាក់ក្នុង បេឡា/ដៃ. បេឡា

cash in/with bank សាច់ប្រាក់នៅធនាគារ

cash on delivery (COD) ប្រគល់ទំនិញ

ប្រគល់ប្រាក់. បង់ប្រាក់ពេលទទួលទំនិញ

cash over and short ប្រាក់លើសខ្លះ

(បន្តិចបន្តួចក្នុងបេឡា)

cash paid book សៀវភៅសងប្រាក់

cash price ថ្លៃលក់ (ថោក) គិតតាមការបង់

ជាសាច់ប្រាក់

cash rebate ចំនួនចុះថ្លៃអោយតាមការបង់ជា

cash reserves សាច់ប្រាក់បំរុង

cash voucher ប័ណ្ណចំណាយបេឡា

cash with order (CWO) បង់ប្រាក់ពេល

បញ្ជាទិញ

cash-disbursement book សៀវភៅ

ចំណាយប្រាក់

cashier បេឡាករ. បេឡាធិការ

cash-receipt book សៀវភៅចំណូលប្រាក់

casting vote សំលេងឧត្តមភាព

(បោះឆ្នោត)

casual labourer ពលករអណ្តែត

(រយៈពេលខ្លី)

casualty at sea មហន្តរាយនៅសមុទ្រ

cataclysm n. មហាវិនាស

catalogue កាតាឡុក (សៀវភៅបង្ហាញ រូប/វត្ថុ

ផ្សេងៗ)

catalyst កាតាលីករ. ~ role តួនាទីជាកាតាលីករ

(បន្តិច, ជំរុញ)

catchment area ដែនរងទឹកភ្លៀង

catalyse v. បន្តិច (គ្នា). ពន្លឺទឹក

categorisation of goods ការកំណត់

ប្រភេទទំនិញ

category ប្រភេទ. ពួក. ផ្នែក

causal សហេតុ (ដែលប្រាប់ពីការទាក់ទងហេតុ

និងផល)

CD-ROM ស៊ីឌីរ៉ូម

ceiling price ថ្លៃអតិបរមា. ថ្លៃខ្ពស់បំផុត

celebrity n. អ្នកល្បីល្បាះ

census ១. ការជំរឿន (ប្រជាជន).

~ sample គំរូតាងជំរឿន.

២. រាប់ (ការរាប់)
census-enumeration area តំបន់រាប់
 បញ្ចូលជំរឿន
central កណ្តាល, មជ្ឈឹម, ~ administration
 រដ្ឋបាល មជ្ឈឹម/កណ្តាល
central bank ធនាគារកណ្តាល
centralisation មជ្ឈការ
centralised ធ្វើមជ្ឈការ, ~ economy
 សេដ្ឋកិច្ចមជ្ឈការ, ~ record កំណត់ត្រាមជ្ឈការ,
 ~ system ប្រព័ន្ធមជ្ឈការ
centrally planned economy សេដ្ឋកិច្ច
 ផែនការប្រមូលផ្តុំ
ceramics កុលាលភាជន៍, ceramic product
 ផលិតផលកុលាលភាជន៍
certificate វិញ្ញាបនប័ត្រ, ~ of approval
 លិខិតអនុញ្ញាត, ~ of processing វិញ្ញាបនប័ត្រ
 បញ្ជាក់ផលិតកម្ម, ~ of deposit វិញ្ញាបនប័ត្រ
 បញ្ជាក់/ ធ្វើប្រាក់, ~ of origin វិញ្ញាបនប័ត្រ
 ប្រភពដើមទំនិញ, ~ of quality វិញ្ញាបនប័ត្រ
 បញ្ជាក់គុណភាព, ~ of quarantine វិញ្ញាបនប័ត្រ
 ពិនិត្យរោគឆ្លង, ~ of registration វិញ្ញាបនប័ត្រ
 អនុស្សដ្ឋ, ~ of weight វិញ្ញាបនប័ត្រទំងន់
certified cheque មូលប្បទានប័ត្ររ៉ាប់រង
 ដោយធនាគារ វិមូលប្បទានប័ត្រធានាចំណាយ
certified public accountant (US)
 គណនេយ្យកររដ្ឋទទួលស្គាល់
cessation ការឈប់, ~ of business
 ការបញ្ឈប់អាជីវកម្ម
cession n. អនុប្បទាន, ការប្រគល់អោយ
 (ឧ. កាត់អោយទៅម្ចាស់បំណុល)
ceteris paribus (other things being
 equal) អ្វីផ្សេងទៀតនៅដដែល

chairman ប្រធាន, ~ of the meeting
 ប្រធានអង្គប្រជុំ, អធិបតី
challenge បញ្ជាប្រឈម
chamber of commerce សភាពាណិជ្ជកម្ម
chance of selection ភ័ព្វនៃជំរើស
change ១. បំរែបំរួល, ការផ្លាស់ប្តូរ, សម្បវិវត្តន៍,
២. ប្រាក់អាប, ~ fund ប្រាក់អាប
channel ច្រក
chaos ភាពច្របូកច្របល់
chapter ជំពូក
character ចរិត
charge បន្ទុក, បន្ទុកចំណាយ, ថ្លៃ (ត្រូវបង់)
charge v. a commission យកកំរៃដឹងសារ
charge/credit account គណនីជឿ
 (អតិថិជនអាចយករបស់ដែលខ្លួនទិញ ដោយបង់
 ប្រាក់ទូទាត់សមតុល្យគណនីនៅថ្ងៃក្រោយ)
charges, overhead បន្ទុកចំណាយទូទៅ
charity សប្បុរសធម៌, កុសលកិច្ច
chart តារាង, គំនូសស្ថិតិ, ផែនទី, ពិន្ទុខ្លីយ, ប្លង់,
 organisation ~ អង្គការលេខ, sale ~ គំនូស
 តាងលក់, ~ of accounts តារាងគណនី, ~ of
 general accounting ប្លង់គណនេយ្យទូទៅ
charter ១. ធម្មនុញ្ញ **២.** លក្ខន្តិកៈ (US)
charter plane យន្តហោះជួលដឹកពិសេស
 (ដើរហោះហើរមិនឡើងទាត់)
chattel mortgage (US) ការបញ្ចាំទ្រព្យ
 សម្បត្តិផ្ទាល់ខ្លួន
check ការត្រួតមើល, ការនែកនេរ, ឧបសគ្គ,
 ការបង្កប់, put a ~ on imports បង្កប់ការនាំចូល
check v. the accounts ពិនិត្យគណនី
checkoff ប្រព័ន្ធកាត់ប្រាក់ដាក់សហជីពដោយ
 និយោជក

checks and balances ការត្រួតមើល និង ឆ្លងអំណាច

cheque មូលប្បទានប័ត្រ, bouncing/dud/ rubber ~ មូលប្បទានប័ត្រគ្មានប្រាក់ (គ្រប់គ្រាន់ ក្នុងគណនី), blank ~ មូលប្បទានប័ត្រចំហ, cash a ~ បើកប្រាក់លើមូលប្បទានប័ត្រ, crossed ~ មូលប្បទានប័ត្រឆ្លុះ (ប្រើសំរាប់តែបញ្ជូលប្រាក់ក្នុង គណនី), dishonoured ~ មូលប្បទានប័ត្រគ្មាន ប្រាក់ក្នុងគណនី, traveller's ~ មូលប្បទានប័ត្រ ទេសចរណ៍/ធ្វើដំណើរ, open/ uncrossed ~ មូលប្បទានប័ត្រឥតមានឆ្លុះ (បញ្ជូលប្រាក់ក្នុងគណនី ក៏បាន បើកប្រាក់ក៏បាន), ~ book សៀវភៅ មូលប្បទានប័ត្រ, ~ to bearer មូលប្បទានប័ត្រ គ្មានឈ្មោះ, ~ crossed specially មូលប្បទានប័ត្រ ឆ្លុះពិសេស (ជា មូលប្បទានប័ត្រដែលបញ្ជាក់លំអិត បន្ថែមនូវលក្ខខណ្ឌ ផ្សេងៗដូចជា ឈ្មោះធនាគាររបស់ អ្នកទទួលជាដើម), ~ stubs គល់មូលប្បទានប័ត្រ, ~ voucher ប័ណ្ណចំណាយមូលប្បទានប័ត្រ

chronic រ៉ាំរ៉ៃ, ~ unemployment ភាពអត់ ការងារធ្វើរ៉ាំរ៉ៃ

chronological order តាមលំដាប់ថ្ងៃខែ, លំដាប់រៀងតាមកាល

CIF (cost, insurance, freight) ថ្លៃទំនិញបូកថ្លៃធានារ៉ាប់រងបូកថ្លៃដឹកជញ្ជូន

circular សារាចរ

circular adj. ដែលធ្វើទៅបុគ្គលជាច្រើន, ~ letter of credit ប័ណ្ណឥណទានធ្វើទៅគ្រប់សាខា (នៃធនាគារដែលចេញវា)

circular systematic sampling ការយកគំរូតាងជាប្រព័ន្ធវិល

circulating capital ទុនបង្វិល

circulation ចរាចរ, ~ of capital ចរាចរ/ ការបង្វិល ទុន, ~ of goods ចរាចរទំនិញ

citizen ពលរដ្ឋ

civics វិជ្ជាទឹកដីពលរដ្ឋ, លោកនីតិ

civil ស៊ីវិល, ~ disobedience ការបដិសេធ ច្បាប់រដ្ឋ, ~ law ច្បាប់រដ្ឋប្បវេណី, ~ liberty សេរីភាពនៃពលរដ្ឋ, ~ servant មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល (តាមធម្មតាមិនរាប់បញ្ចូលទាហានទេ), ~ society សង្គមស៊ីវិល

civil status អត្រានុកូលដ្ឋាន, ~ book សៀវភៅអត្រានុកូលដ្ឋាន, certificate of ~ សំបុត្រអត្រានុកូលដ្ឋាន

civilian n. & adj. ១. ជនស៊ីវិល

២. នៃជនស៊ីវិល

claim ១. ឥណទេយ្យ (ប្រាក់គេជំពាក់), ~ on the government ឥណទេយ្យលើរដ្ឋាភិបាល

២. ការ តវ៉ា/ទាមទារ **៣.** ការអះអាង

claim v. compensation ទាមទារសំណង ការខូចខាត/ប្រាក់បំប៉នប៉ុរ

claimant អ្នកទាមទារ, ដើមចោទ

clarify v. បំភ្លឺ

class ១. ថ្នាក់, វណ្ណៈ, social ~ វណ្ណៈសង្គម, economy/business/first ~ ថ្នាក់អេកូនូមី/ ជំនួញ/លេខមួយ (ថ្នាក់កៅអីយន្តហោះដឹក អ្នកដំណើរ)

classical បែបក្លាស៊ិក, ~ view ទស្សនៈបែប ក្លាស៊ិក, ~ economics វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ចក្លាស៊ិក

classification ចំណាត់ថ្នាក់, system of ~ ប្រព័ន្ធចំណាត់ថ្នាក់

classify v. ចាត់ថ្នាក់, ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់

clause ១. លក្ខខណ្ឌ, ~ of a contract

លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា, ២. ខ (ឧ. ខទី១, ខទី២...), special ~ ខិសេសនៃច្បាប់, terminate ~ ខបញ្ចប់កិច្ចសន្យា

claw back v. ប្រាក់ដកយកមកវិញ

clean adj. ស្អាត, ~ development mechanism យន្តការអភិវឌ្ឍន៍ស្អាតស្អំ

clean bill of health វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់សុខភាពល្អ

clean bill of lading ប័ណ្ណផ្ទុកទំនិញ ត្រឹមត្រូវ (គ្មានកំណត់ត្រាពីទំនិញខុស/ខូចទេ)

clean collection បែបផែនទូទាត់ពាណិជ្ជកម្ម គ្មានភ្ជាប់ឯកសារ (គឺយោងលើលិខិតជំពាក់ប្រាក់ ឬមូលប្បទានប័ត្រដែលធ្វើតាមរយៈធនាគារ)

clear v. a cheque ដាក់មូលប្បទានប័ត្រ អោយប្រព័ន្ធធនាគារចាត់ការផ្ទេរ ប្រាក់

clear v. goods through customs បំពេញបែបបទគយ (ដើម្បីនាំចូល ឬនាំចេញទំនិញ)

clear profit ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធ

clearance certificate ប័ណ្ណត្រួតពិនិត្យរបស់គយ

clearance inwards ទំនិញដែលគយឃាត់ទុក

clearance outwards ទំនិញដែលផ្គត់ផ្គង់គយពិនិត្យ

clearance sale ការលក់ទ្វារយឡុងបង្ហើយស្តុក

clearing account គណនីផាត់ទាត់

clearing bank ធនាគារទូទាត់

clearing house (banking) សភាផាត់ទាត់

clearing the arrears ធ្វើការទូទាត់ប្រាក់ ដែលពុំទាន់បានសង

clerk ស្បៀន, bank ~ បុគ្គលិកធនាគារ

clientele n. អតិថិជន (អតិថិជនទាំងអស់ របស់ហាងណាមួយ)

clinic គ្លីនិក

close v. an account បិទគណនី (ធ្វើឱ្យគណនីមានសមតុល្យសូន្យ)

close company ក្រុមហ៊ុនបិទជិត (អ្នកកាន់កាប់ភាគហ៊ុនមានតិចនាក់ណាស់)

closed economy សេដ្ឋកិច្ចបិទជិត (រដ្ឋត្រួតត្រាតឹងរឹងលើពាណិជ្ជកម្ម និងហិរញ្ញវត្ថុ)

closing entries លេខនាបិទបញ្ជី

closing price ថ្លៃទំនិញពេលហៀបបិទហាង

closing rate អត្រាបិទ (អត្រាប្តូរប្រាក់ពេលបិទប្រតិបត្តិការប្រទេសផ្ទៃ)

closing the books ការបិទបញ្ជី

club ក្លិប, regional industry ~ ក្លិប ឧស្សាហកម្មតំបន់

cluster កញ្ចុំ

clustering of elements សមាសធាតុរួមជាកញ្ចុំ

coaching ការបង្វឹក, ការបង្ហាត់

co-chair សហប្រធាន

co-creditor n. សហគណនាយក

code ក្រម, commercial ~ ក្រមពាណិជ្ជកម្ម, ~ of conduct/ethics ក្រមសីលធម៌

code កូដ, លេខកូដ

co-defendant សហចុងទោទ

coding ការដាក់លេខកូដ

coefficient of variation មេគុណបំរែបំរួល

cognitive level កិរិយាលម្អឹង

coherence ភាពរលូន, ភាពស៊ីគ្នា

cohesion ការរួមសំបាប់, ការរួបរួមគ្នា, សិនិទ្ធិពល (កំលាំងផ្សារភ្ជាប់គ្នា)

coin n. & v. ១.ប្រាក់កាស ២.បោះប្រាក់កាស

coincidence n. ការគាប់ជួន, ឯកប្បហារភាព

collaboration កិច្ចសហការ

collate v. ១. ប្រមូលព័ត៌មានមកពិនិត្យ

ប្រៀបធៀប ២. រៀបចំតាមលំដាប់ (ឯកសារ)
collateral loan ក៏ចំមានរបស់ បញ្ចាំ/ដាក់ធានា
collateral វត្ថុ បញ្ចាំ/ដាក់ធានា, សច្ចការភ័ណ្ណ
colleague សហសេរីក
collect v. payment ទារ (ប្រមូលប្រាក់)
collecting agent/bank ភ្នាក់ងារ/ធនាគារ
 ប្រមូលប្រាក់
collecting charges សេហ្វិយជួយប្រមូលប្រាក់
collection សម្ព័ន្ធម, ការប្រមូល, ការទារ, debt
 ~ agency ទីភ្នាក់ងារទារបំណុល, ~ of stamps
 ការសន្សំទុកតែម, debit ~ ការប្រមូលបំណុល
collective ជាសមូហភាព, រួម, ~ bargaining
 ការចរចាជា រួម/សមូហភាព, ~ farm កសិដ្ឋានរួម,
 សហករណ៍កសិករ, ~ ownership កម្មសិទ្ធិរួម,
 ~ work ស្នាដៃជាសមូហភាព
collectivity សមូហភាព
collectivisation សមូហភាវូបនីយកម្ម
collector n. អ្នកប្រមូល, farm produce ~
 អ្នកប្រមូលទិញផលិតផលកសិកម្ម, money ~
 អ្នកប្រមូលប្រាក់
column ខ្នង, ខ្នងបញ្ជី (តារាង)
combine គូបផ្សំ, លាយ, ~ business and
 pleasure គូបផ្សំជាមួយគ្នានូវពាណិជ្ជកម្ម និងការកំសាន្ត
combustion n. ចំហេះ (ការឆេះ)
come v. into effect/force ចូលជាធរមាន
come v. into line ព្រមព្រៀងជាមួយគ្នា
come v. to an agreement ឈានទៅដល់
 កិច្ចព្រមព្រៀង
comfort ផាសុកភាព, letter of ~ លិខិតគាំទ្រ
 គ្រឹះស្ថានសាខា (ក្នុងការរកខ្ចីប្រាក់)
commerce ពាណិជ្ជកម្ម

commercial ពាណិជ្ជ, នៃពាណិជ្ជកម្ម, non ~
 bank ធនាគារអពាណិជ្ជ, ~ aircraft យន្តហោះ
 ជំនួញ (ដឹកអ្នកដំណើរ វិទ្ធិនិញ), ~ attaché
 អនុប្រតិបត្តិពាណិជ្ជកម្ម, ~ bank ធនាគារពាណិជ្ជ,
 ~ bill រូបិយធានី, ~ court តុលាការពាណិជ្ជកម្ម,
 ~ credit ឥណទានពាណិជ្ជកម្ម, ~ dealing
 សេដ្ឋពាណិជ្ជកម្ម, ~ enterprise សហគ្រាស
 ពាណិជ្ជកម្ម, ~ impracticability អប្រតិបត្តិភាព
 ពាណិជ្ជកម្ម, ~ invoice វិក្កយបត្រពាណិជ្ជកម្ម,
 ~ paper ក្រដាសស្នាមពាណិជ្ជកម្ម, លិខិតទទួល
 ជំពាក់, ~ port កំពង់ផែពាណិជ្ជកម្ម, ~ register
 បញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម, ~ traveller តំណាងពាណិជ្ជកម្ម,
 ~ usage ទំនៀមទំលាប់ពាណិជ្ជកម្ម
commercialisation ពាណិជ្ជភាវូបនីយកម្ម
commercialise v. ធ្វើពាណិជ្ជភាវូបនីយកម្ម
commission ១. កំរៃជើងសារ, ~ agent
 ភ្នាក់ងារទទួលកំរៃជើងសារ, ~ buyer/seller
 ភ្នាក់ងារតំណាង ទិញ/លក់, ~ sale ការលក់យក
 កំរៃជើងសារ ២. គណៈកម្មការ
commitment ការប្តេជ្ញា (ការសន្យាដាច់ណាត់)
committed credit (state budget)
 ឥណទានភ្ជាប់សន្យា (ថវិការដ្ឋ)
committee គណៈកម្មាធិការ, standing ~
 គណៈកម្មាធិការអចិន្ត្រៃយ៍, ~ of inspection
 គណៈកម្មាធិការត្រួតពិនិត្យ, steering ~
 គណៈកម្មាធិការ ដឹកនាំការងារ/នាយក
commodity ផលិតផល (ដែលគេលក់/ទិញ
 ច្រើនជាពិសេស វត្ថុធាតុដើម និងស្បៀង),
 ~ accounts គណនីផលិតផល
**Common Effective Preferential
 Tariff (CEPT)** តារាងអនុគ្រោះពន្ធតយមាន

ប្រសិទ្ធិភាពរួម
common property resources (CPR) ធនធានទ្រព្យរួម
common sense សុភវិនិច្ឆ័យ
common stock ភាគហ៊ុនសាមញ្ញ
commonwealth សហធន (ក្រុមរដ្ឋធ្លាប់នៅក្នុងចក្រភពអង់គ្លេស), ~ of independent states សហធនរដ្ឋឯករាជ្យ
communication ការប្រាស្រ័យទាក់ទង, ~ of information ឥរិយាបថព័ត៌មាន
communist adj. កុម្មុយនិស្ត
community property ទ្រព្យរួមសំបាប់ច្បាប់ (ជាម្ចាស់រួមគ្នា)
company ក្រុមហ៊ុន, affiliated (or associated) ~ ក្រុមហ៊ុនបុត្រសម្ព័ន្ធ, joint stock ~ ក្រុមហ៊ុនអាណាមិក, limited liability ~ ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមានខ័ណ្ឌសីមា, ~ union សហភាពក្រុមហ៊ុន, subsidiary ~ ក្រុមហ៊ុនសាខា, unlimited ~ ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវគ្មានកំណត់, ~ promoter ស្ថាបនិកក្រុមហ៊ុន, trading ~ ក្រុមហ៊ុនពាណិជ្ជកម្ម, ~ies act ច្បាប់ក្រុមហ៊ុន
comparative advantage ឧត្តមភាពប្រៀបធៀប
compatibility សមិតភាព (ភាពចូលគ្នាចុះ)
compatriot ជនរួមជាតិ
compensating errors ល្បែងប៉ះប៉ូវគ្នា
compensation ការប៉ះប៉ូវ, សំណង
compensatory financing facility (CFF) ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់ប៉ះប៉ូវខាងហិរញ្ញវត្ថុ
compete v. ប្រកួតប្រជែង
competent adj. មានសមត្ថកិច្ច, មានសមត្ថភាព, ~ authority អាជ្ញាធរមាន

សមត្ថកិច្ច, ~ party ភាគីមានសមត្ថកិច្ច
competing lines មុខទំនិញប្រកួតប្រជែង
competition ការប្រកួតប្រជែង, សារម្ម, free ~ ការប្រកួតប្រជែងសេរី
competitive ដែលប្រជែង, ~ advantage ឧត្តមភាពប្រជែង, ~ examination ការប្រលងប្រជែង, ~ market ផ្សារប្រកួតប្រជែង, ~ price ថ្លៃប្រកួតប្រជែង
competitiveness ភាពប្រកួតប្រជែង, ភាពដេញដោលគ្នា
competitor អ្នកប្រជែង (ថ្លៃ, ទីផ្សារ...)
compile v. ចងក្រង
complain v. ត្អូញត្អែរ, តវ៉ា
complainant អ្នកប្តឹងតវ៉ា
complaint បណ្តឹង, ពាក្យបណ្តឹង
complementary ដែលបំពេញឱ្យគ្នាទៅមក
completion ការបញ្ចប់, ការបង្កើត, ~ of a contract ការបញ្ចប់កិច្ចសន្យា
complex adj. មិស្សភាគ (ស្មុគស្មាញ) superiority ~ សេយ្យមានៈ, inferiority ~ បរិមាណមានៈ, complexity មិស្សភាព
complex business plan ប្លង់អាជីវកម្មស្មុគស្មាញ
complex multi-stage design ប្លង់ច្រើនដំណាក់មិនសាមញ្ញ
complexity ភាពស្មុគស្មាញ, ភាពសំបុក
compliance with, in ស្របជាមួយ
complicate v. ធ្វើអោយស្មុគស្មាញ
complicity ការចូលដៃ
complimentary ១. ដែលសសើរ
២. ដែលអោយទទេ (ឥតគិតថ្លៃ)
comply ប្រតិបត្តិតាម, ធ្វើតាម

component សមាសភាគ, ធាតុផ្សំ
composition សមាសភាព
compound entry លេខនាផ្គុំ
 (លេខនាមានប្រើចាប់ពីបីគណនីឡើងទៅ)
compound growth វឌ្ឍនភាពសមាស
compound interest ការប្រាក់សមាស
comprehensive adj. គ្រប់ជ្រុងជ្រោយ, ទូលំទូលាយ, ~ analysis ការវិភាគគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ
compromise ការស្រុះស្រួល
comptroller អ្នកត្រួតពិនិត្យខាងហិរញ្ញវត្ថុ
compulsory ជាកាតព្វកិច្ច, ដែលខានមិនបាន, ~ inspection អធិការកិច្ចជាកាតព្វកិច្ច
computable ដែលអាចគណនាបាន
computer virus វីរុស/វិសាណូ កុំព្យូទ័រ
comrade n. សមមិត្ត, សហជីវិន, ពួកម៉ាក
conceal v. លាក់លៀម
concealment ការលាក់លៀម
concentration ការប្រមូលផ្តុំ, land ~ ការប្រមូលផ្តុំដីធ្លី, ~ level of a substance កំរិតកំហាប់នៃសារធាតុ
concept គោលគំនិត, ទស្សនាទាន
conception ទស្សនាទាន
conceptual error ល្បឿងផ្នែកទស្សនាទាន
conceptualise v. គិតគូរឃើញថា
concern កង្វល់, ព្រួយបារម្ភ, business ~ គ្រិនស្ថាន (ជំនួញ), his business is a going ~ មុខជំនួញរបស់គាត់កំពុងដំណើរការទៅមុខ (និងមានចំណេញ)
concerned ដែលពាក់ព័ន្ធ, ~ ministry ក្រសួងពាក់ព័ន្ធ
concert, act in v. ធ្វើសកម្មភាពរួមគ្នា

(ដើម្បីសំរេចគោលដៅអ្វីមួយ)
concerted economic action សកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចមានវត្តមានស្នើ
concession សម្បទាន, forest ~ សម្បទានព្រៃឈើ, ~ holder សម្បទានិក, social land ~ សម្បទានដីសង្គមកិច្ច, price ~ សម្បទានថ្លៃ
concessionaire សម្បទានិក, forest ~ ព្រៃសម្បទានិក
concessional, concessionary ដែលផ្តល់សម្បទាន/អនុគ្រោះ, ~ loan កិច្ចផ្តល់សម្បទាន, ~ terms លក្ខខណ្ឌសម្បទាន
conciliate v. ផ្សះផ្សា
conclusion n. សន្និដ្ឋាន, អវិសានកថា (ភាគបញ្ចប់នៃរបាយការណ៍)
concrete measure វិធានការជាក់ស្តែង
concurrence ១. ការយល់ព្រម, ការឯកភាព
២. ការកើតដំណើរគ្នា (ព្រឹត្តិការណ៍)
condition លក្ខខណ្ឌ, working ~ លក្ខខណ្ឌធ្វើការងារ, ~ precedent លក្ខខណ្ឌបង្កើតកាតព្វកិច្ច, ~ subsequent លក្ខខណ្ឌបញ្ចប់កាតព្វកិច្ច
conditional ដោយមានលក្ខខណ្ឌ, ~ acceptance ការទទួលព្រមដោយមានលក្ខខណ្ឌ
conditionality ភាពមានលក្ខខណ្ឌ
conducive to អំណោយផលដល់
conduct កិរិយាមាយាទ, ការប្រព្រឹត្តិ(ខ្លួន)
conduct v. & n. ១. ដឹកនាំ, ធ្វើ, ដំណើរការ
២. ~ of business កិច្ចដំណើរការធ្វើអាជីវកម្ម
conference សន្និសីទ
confession n. ការសារភាព, សច្ចាវិករណ៍
confidential សំងាត់

confirmation ការបញ្ជាក់, ~ of order
ការបញ្ជាក់នូវការបញ្ជាទិញ, ~ of price ការបញ្ជាក់ថ្លៃ

confirmed letter of credit
សារឥណទានអនុសិទ្ធិ

confirming bank ធនាគារបញ្ជាក់

confiscate រឹបអូស (យកទ្រព្យ), ដកហូត

conflict ទំនាស់, ~ of interest ទំនាស់ផលប្រយោជន៍

confrontation n. ការប្រទល់មុខគ្នា, សម្ដីខ្លឹម, ~ meeting ការប្រជុំមុខគ្នា

confusing ច្រឡំបំបំបាញ់, ងាយភ័ន្តច្រឡំ

confusion ការភ័ន្តច្រឡំ, ការច្រឡំបំបំបាញ់, ការប្រឈមប្រឈម

conglomerate ក្រុមហ៊ុនពហុផលិតផល

conscience មនសិការ

conscientious ដែលមានមនសិការ, ដែលយកចិត្តទុកដាក់

consensus ការមូលមតិ, កុងសង់ស៊ុស

consent v. & n. ១. ព្រម ២. ការយល់ព្រម

consequential ដែលជាវិបាក

conservation អភិរក្ស, ការរក្សា, ~ of nature អភិរក្សធម្មជាតិ, soil ~ អភិរក្សដី

conservative adj. អភិរក្ស

consideration ការពិចារណា, under ~ កំពុងពិនិត្យពិចារណា

consignee អ្នកទទួលទំនិញ

consignee's account, all charges to
រាល់សោហ៊ុយចំណាយជាបន្តបន្ទាប់អ្នកទទួលទំនិញ

consignment n. ១. ការបញ្ជូនទំនិញ, ~ note លិខិតបញ្ជូនទំនិញ ២. អីវ៉ាន់មួយក្រុម (ឧ. មួយកុងតឺន័រ) ដែលបញ្ជូនទៅ

consignor អ្នកបញ្ជូនទំនិញ

consistency ១. សង្គតភាព, ភាពស្មើគ្នា
២. ភាពមិនផ្លាស់ប្តូរ

consolidated (information) (ព័ត៌មាន) ប្រុងប្រយ័ត្ន

consolidated balance sheet តារាងតុល្យការសរុប (បូកចូលថែមនូវបុត្រសម្ព័ន្ធ...)

consolidation of balance sheets
ការប្រុងប្រយ័ត្ននូវតារាងតុល្យការ

consortium កុងស័រស្យូម, សមាគម

conspiracy n. ការគិតក្បត់, សហក្បត់ (ការរួមគំនិតក្បត់)

constant ថេរ, ~ price ថ្លៃថេរ

constituency មជ្ឈដ្ឋានអ្នកគាំទ្រ, មណ្ឌលបោះឆ្នោត

constitution រដ្ឋធម្មនុញ្ញ

Constitutional Council ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

constitutionality ធម្មនុញ្ញភាព

constraint កំហិត (ឧបសគ្គ)

constructive ជាលក្ខណៈកសាង, ~ criticism ការទិញផ្ដល់ជាលក្ខណៈកសាង

consultancy ការផ្តល់យោបល់ឯកទេស

consultant អ្នកពិគ្រោះយោបល់

consultation ការពិគ្រោះយោបល់

Consultative Group (CG)
ក្រុមពិគ្រោះយោបល់

consumables វត្ថុធាតុប្រើប្រាស់

consume v. ប្រើប្រាស់ (ស្បៀងអាហារ, ឥន្ធនៈ...)

consumer អ្នកប្រើប្រាស់, ~ basket កន្លែកទំនិញប្រើប្រាស់, ~ credit ឥណទានសំរាប់ទិញទំនិញប្រើប្រាស់, ~ goods ទំនិញប្រើប្រាស់, ~ price ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់ (ថ្លៃលក់រាយ), ~ price index (CPI) សន្ទស្សន៍ថ្លៃទំនិញប្រើប្រាស់, ~ surplus ផលចំណេញនៃអ្នកប្រើប្រាស់

consumption ការប្រើប្រាស់, ~ expenditures ចំណាយប្រើប្រាស់, home (domestic) ~ ការប្រើប្រាស់ក្នុងស្រុក, ~ curve ខ្សែកោងប្រើប្រាស់

contact ការជួបទាក់ទង, ~ person មនុស្សសំរាប់ជួបទាក់ទង

container កុងតឺន័រ (ផ្ទុកទំនិញ)

contemporary សហកាល, សហសម័យ

contempt ការមើលងាយ, ~ of court ការប្រមាថតុលាការ

content ១. ខ្លឹមសារ ២. មាតិកា

contest n. ការប្រជែង, ការប្រកួត, ~ a decision ជំនាស់តវ៉ានឹងសេចក្តីសម្រេច

context បរិបទ, បរិការណ៍

contingency យថាភាព, ការឥតព្រាងទុក, ~ beneficiary អត្តបាហកជាយថាហេតុ, ~ plan ផែនការទុកអនុវត្តជាយថាហេតុ

contingent adj. អាស្រ័យលើ (ព្រឹត្តិការណ៍អ្វីមួយដែលអាចកើតឡើង វិមិនកើតឡើង), អនិមិត្ត

continuity និរន្តរភាព

continuous adj. បន្តរហូត, បន្តជាប់

contra account គណនីបដិភាគ

contra entry លេខនាបញ្ជាស (ដើម្បីលុបចោលនូវលេខនាមុន)

contraband ទំនិញរត់ពន្ធ

contraception ការបង្ការកំណើត

contract កិច្ចសន្យា, ~ of insurance កិច្ចសន្យាធានារ៉ាប់រង, ~ of sale កិច្ចសន្យាលក់, ~ of work កិច្ចសន្យាការងារ

contract (public) employee បុគ្គលិក(រដ្ឋ) ជាប់កិច្ចសន្យា

contract law ច្បាប់កិច្ចសន្យា

contract v. out of an agreement ដក ឬលុបកិច្ចសន្យា (ដោយមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីភាគីម្ខាងទៀត)

contract v. ១. ចុះកិច្ចសន្យា ២. រួមចុះ (សេដ្ឋកិច្ច)

contract, under ជាប់កិច្ចសន្យា, ក្រោមកិច្ចសន្យា

contracting party ភាគីចុះកិច្ចសន្យា

contractor អ្នកចុះកិច្ចសន្យា, អ្នកម៉ៅការ, sub-contractor អ្នកម៉ៅការបន្ត

contractual business អាជីវកម្មឈរលើកិច្ចសន្យា

contradiction បដិវាទកម្ម, ភាពផ្ទុយគ្នា

contradictory ដែលផ្ទុយគ្នា

contrast n. ភាពផ្ទុយគ្នា, ព្យាបាទ

contra-transfer ចុះបញ្ជាស, ធ្វើប្រតិប្រាសលេខនា

contravene v. ល្មើស, បំពាន

contribute v. រួមវិភាគទាន, រួមចំណែក

contribution វិភាគទាន, ការរួមចំណែក, ~ in kind វិភាគទានជាសំភារៈ

control v. ត្រួតពិនិត្យ, ត្រួតត្រា

controllable expenses ចំណាយគ្រប់គ្រងបាន

controlled selection ជំរើសមានការត្រួតពិនិត្យ

controller អ្នកត្រួតពិនិត្យ

controlling interest, have a មានចំណែកភាគហ៊ុនត្រួតត្រា (គឺមានលើសពី ៥០% នៃភាគហ៊ុនសរុបរបស់ក្រុមហ៊ុន)

controversy វាទប្បដិវាទ (វិ វាទប្រតិវាទ វិ ការជជែកកខុសត្រូវជាសាធារណៈ)

contumacy n. ទុដ្ឋភាព (ការមិនព្រមចូលខ្លួនទៅតុលាការ)

convenience food អាហាររៀបរយស្រាប់

(ដែលត្រូវល រៀបចំ/ចំអិន)
convention ១. អនុសញ្ញា **២.** សន្និបាត
៣. សន្និកម្ម/ការសន្ទនា
conversation ការសន្ទនា, សន្ទនាការ
conversion ការប្តូរ, ~ price/rate អត្រាប្តូរ
 (ដើម្បីគិតប្តូររូបិយវត្ថុមួយទៅជារូបិយវត្ថុបរទេស)
convertible currency រូបិយវត្ថុដែលអាច
 ប្តូររូបិយវត្ថុផ្សេងបាន
conveyance ១. ការផ្ទេរ (កម្មសិទ្ធិ)
២. ឯកសារផ្ទេរ
convict ទណ្ឌិត (អ្នកជាប់ពន្ធនាគារ)
cooperate v. ធ្វើសហប្រតិបត្តិការ
cooperative adj. & n.
១. ដែលធ្វើសហប្រតិបត្តិការ **២.** សហករណ៍
coordinates និយាមការ (រយៈទទឹង/រយៈបណ្តោយ)
co-owner, co-proprietor សហកម្មសិទ្ធិករ,
 ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរួមគ្នា
co-ownership សហកម្មសិទ្ធិ
co-property ទ្រព្យសម្បត្តិរួមគ្នា
copyright សិទ្ធិចម្លង, រក្សាសិទ្ធិ
core ស្នូល, ~ budget ថវិកាស្នូល, ~ funding
 មូលនិធិស្នូល, ~ resources ធនធានស្នូល
corn n. (US) ពោត, baby ~ ស្បៀតពោត (បន្លែ)
corporate state រដ្ឋសហគ្រិន
corporation សាជីវកម្ម, multinational ~
 សាជីវកម្មពហុជាតិ, ~ tax (GB) ពន្ធលើប្រាក់
 ចំណេញក្រុមហ៊ុន
correct adj. ត្រឹមត្រូវ
correlated response variance វារីយ៉ង់
 ចំលើយទាក់ទិន
correlation សហសម្ព័ន្ធ, ទំនាក់ទំនង
correspondence, business ការសរសេរ

ទាក់ទងខាងជំនួញ, លិខិតឆ្លើយឆ្លងអាជីវកម្ម
correspondent bank ធនាគារឆ្លើយឆ្លង
corridor របៀង, ថែវ, economic ~
 របៀងសេដ្ឋកិច្ច
corroborate v. បញ្ជាក់/អះអាង បន្ថែម,
 ធ្វើបមាណីយករណ៍
corruption n. អំពើពុករលួយ
cost ១. តំលៃ **២.** បរិយាទាន **៣.** ថ្លៃដើម
៤. បន្ទុកចំណាយ, ចំណាយ
cost accounting គណនេយ្យថ្លៃដើម,
 គណនេយ្យវិភាគ
cost and freight (C & F)
 ថ្លៃទំនិញបូកថ្លៃដឹកជញ្ជូន
cost of goods sold or cost of sales
 ថ្លៃដើមទំនិញលក់ចេញ
cost of living ថ្លៃទ្រទ្រង់ជីវភាព
cost price ថ្លៃដើម
cost, historical តំលៃទិញចូល
cost, insurance, freight (CIF)
 ថ្លៃទំនិញបូកថ្លៃធានារ៉ាប់រងបូកថ្លៃដឹកជញ្ជូន
cost, manufacturing ថ្លៃដើមផលិតកម្ម
cost-benefit analysis ការវិភាគចំណាយ
 និងផលចំណេញ
cost-effective adj. ដែលមានប្រសិទ្ធភាព
 ចំណាយ
costing ការគណនាថ្លៃដើម
Council of Ministers ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
counter បញ្ជី
counter party បដិភាគី
counter valuation បដិកោសលវិម្ទ័យ
counterbalance v. រាំងខ្ទប់ឥទ្ធិពល
countermand បដិសេធបង្គាប់មុនចោល,

ចេញប្រតិភាណតិ
counter-offer ការអោយថ្លៃលើ (ដើម្បីប្រជែងទិញ)
counterpart សមភាគី
counterpart adj. បដិភាគ. ~ entry
 លេខនាបដិភាគ. ~ fund មូលនិធិបដិភាគ
counter-revolution n. ប្រតិបដិវត្តន៍
country report របាយការណ៍ស្តីពីប្រទេស
country-representative office
 ការិយាល័យតំណាងប្រចាំប្រទេស
country-risk analysis ការវិភាគគ្រោះប្រទេស
coupe, forest ព្រៃគុប
court clerks ក្រឡាបញ្ជី
court or lawcourt សាលា កាត់ក្តី/ជំរះក្តី
covenant ការព្រមព្រៀងជាផ្លូវការ
cover note (insurance) កំណត់សំអាង
 (ធានារ៉ាប់រង)
cover price ថ្លៃលើក្រប (ថ្លៃលក់រាយចុះលើ
 ក្របសៀវភៅ. ទស្សនាវដ្តី...)
cover, banking ប្រាក់ធានា
cover, full (insurance) ប័ណ្ណធានារ៉ាប់រងលើ
 ហានិភ័យគ្រប់ប្រភេទ
cover, temporary (insurance)
 ប័ណ្ណធានារ៉ាប់រងបណ្តោះអាសន្ន
coverage ការ/ទំហំ គ្របដណ្តប់
 (ឧ. ដោយប័ណ្ណធានារ៉ាប់រង)
craftsmanship n. ហត្ថកោសល្យ
creation n. ការបង្កើត. មាបនកម្ម. និម្មិតកម្ម.
 មាបនវត្ថុ
creative thinking គំនិតច្នៃប្រឌិត
creativity គំនិតច្នៃប្រឌិត
credibility ភាពគួរឱ្យជឿ. កិត្តិសាម

credit bank ធនាគារឥណទាន
credit bureau ការិយាល័យផ្តល់ព័ត៌មាន
 ពីកិត្តិសាម (នៃសហគ្រាស...)
credit in kind ឥណទានវត្ថុ (មិនមែនជាប្រាក់)
credit institution ស្ថាប័នឥណទាន
credit market ទីផ្សារឥណទាន
credit n. & adj. & v. ១. ឥណទាន
២. ឥណទាយី **៣.** កត់ត្រាខាងឥណទាន
credit plus ឥណទានបូក (ឥណទានដែល
 គិតគូរទាំងការជួយជាប្រាក់កាស និងបច្ចេកទេស)
credit rating ចំណាត់ថ្នាក់ឥណទាន.
 សមត្ថភាពសងបំណុលរបស់អ្នកខ្ចី
credit restrictions កំហិតនៃឥណទាន
credit risk ហានិភ័យនៃឥណទាន
credit sale ការលក់ជឿ
credit slip ប័ណ្ណសំណៅឥណទាន. សក្ខីប័ត្រ
 ឥណទាន
credit solvency លទ្ធភាពសងបំណុល
credit status ជំហរឥណទាន
credit terms លក្ខខណ្ឌឥណទាន
credit worthiness ភាពគួរបានទទួលឥណទាន
credit worthy borrower អ្នកខ្ចីប្រាក់
 ដែលគួរអោយទុកចិត្ត
credit, open ឥណទានគ្មានដាក់វត្ថុធានា
 (សំរាប់អតិថិជនល្អរបស់ធនាគារ)
credit, tax ឥណទានពន្ធ
credit, trade ឥណទានជំនួញ (ផ្តល់ឱ្យសហគ្រាស
 មានទំនាក់ទំនងជំនួញជាមួយគ្នា)
creditor ឥណទាយក. ម្ចាស់បំណុល
credulity n. ភាពងាយជឿ. សទ្ធាសុភាព
creeping inflation អតិថិវណាសន្សឹមៗ

crime បទល្មើសព្រហ្មទណ្ឌ
criteria, criterion លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ
crop n. ដំណាំ, ផលដំណាំ, supplementary ~ ដំណាំរួមផ្សំ
cross check ផ្ទៀងផ្ទាត់ទៅវិញទៅមក
cross class ថ្នាក់ឆ្លង
cross rate, exchange cross rate អត្រាប្តូររូបិយប័ណ្ណផ្សេងទៀត (អត្រាប្តូរប្រាក់ ធៀបតាម រូបិយវត្ថុទី៣ ដូចជា ដុល្លារ)
cross border (trade) ឆ្លងកាត់ព្រំដែន (ពាណិជ្ជកម្ម)
crossed cheque មូលប្បទានប័ត្រឆ្លង
cross-examine v. ការសួររបញ្ជាក់សាក្សី ផ្សេងទៀតនឹងចំណីយពេលមុន
cross-voting n. ការបោះឆ្នោតអោយគណបក្ស ផ្សេង (មិនមែនគណបក្សខ្លួន)
crude oil ប្រេងនៅ
culprit n. ពិរុទ្ធិកជន
cultivated land ដីដាំដុះ
culture វប្បធម៌, ~ of impunity វប្បធម៌ រួចទោស
cumulated list បញ្ជីបូកត្រួត
curb v. ទប់ស្កាត់
curfew បំរាមគោធរ
currency រូបិយវត្ថុ, hard ~ រូបិយវត្ថុខ្លាំង (របស់ប្រទេសមានសេដ្ឋកិច្ចមាំមួន និងងាយប្តូរ យករូបិយវត្ថុផ្សេងទៀត), soft ~ រូបិយវត្ថុខ្សោយ
currency in circulation រូបិយវត្ថុក្នុងចរាចរ
currency of account រូបិយវត្ថុយកមកគិតត្រូវ
currency of payment រូបិយវត្ថុទូទាត់
currency of the contract រូបិយវត្ថុនៃ កិច្ចសន្យា

currency operation ប្រតិបត្តិការលើ រូបិយវត្ថុ (ដូចជាការប្តូរប្រាក់ជាដើម)
current account or checking account (US) គណនីចរន្ត
current adj. ចរន្ត, ~ expenditures ចំណាយចរន្ត
current assets ទ្រព្យសកម្ម ចរន្ត/ចល័ត
current liabilities ទ្រព្យអកម្មចរន្ត
current price ថ្លៃចរន្ត, ថ្លៃបច្ចុប្បន្ន, ~ list តារាងថ្លៃចរន្ត
current revenue ចំណូលចរន្ត (ចំណូលជាប្រចាំក្នុងឯកសារខ្លះ)
current account holder ម្ចាស់គណនីចរន្ត
current market rate អត្រាថ្លៃទីផ្សារប្រចាំថ្ងៃ
curtailment ការកាត់បន្ថយ
curve ខ្សែកោង, aggregate supply ~ ខ្សែកោងផ្គត់ផ្គង់សរុប
custody (keeping) ការរក្សាទុក
custom of the port (COP) ទំនៀមទំលាប់ផែ
custom-built/made កសាង/ធ្វើ ពិសេស សំរាប់អតិថិជនណាម្នាក់
customer អតិថិជន
customs house ទីចាត់ការគយ
customs គយ, ~ agent ភ្នាក់ងារគយ, ~ Department ទីចាត់ការគយនិងរដ្ឋាករ, ~ breach បទល្មើសច្បាប់គយ, ~ declaration ប្រតិវេទន៍គយ, ~ examination ការត្រួតពិនិត្យ នៃភ្នាក់ងារគយ, ~ frontier ព្រំដែនគយ, ~ invoice វិក្កយបត្រគយ, ~ permit លិខិត អនុញ្ញាតពីទីចាត់ការគយ, ~ regulations បទបញ្ញត្តិគយ, ~ tariff តារាងពន្ធគយ, ~ territory តំបន់ត្រួតពិនិត្យគយ (តំបន់ដែលគយ

អាចតាមចាប់ទំនិញបាន)

customs broker បុគ្គល/ក្រុមហ៊ុន ដែលនាំ
ទំនិញឆ្លងកាត់តយ (បំរើអោយក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូន)
customs duties (or dues) ពន្ធគយ
cycle វដ្ត, ស៊ីក្ល, ខួប, ជុំ. ~ of poverty
វដ្តនៃភាពក្រីក្រ

D, d

daily ប្រចាំថ្ងៃ. ~ sales return ចំណូលលក់
ប្រចាំថ្ងៃ
damage ការខូចខាត, អន្តរាយ. ~ by
seawater អន្តរាយដោយសារទឹកសមុទ្រ
damages ប្រាក់សំណងចំពោះការខូចខាត
danger money ប្រាក់ផ្តល់បន្ថែមសំរាប់ការងារ
មានគ្រោះថ្នាក់
DARE (Demand and Resource
Evaluation) ការវាយតម្លៃធនធាន និងតម្រូវការ
data ទិន្នន័យ, enter v. ~ បញ្ចូលទិន្នន័យ
data processing ការចាត់ចែងទិន្នន័យ
database មូលដ្ឋានទិន្នន័យ
data-collection stage ដំណាក់កាលប្រមូល
ទិន្នន័យ
date កាលបរិច្ឆេទ, ថ្ងៃខែ, interest to ~
ការប្រាក់មកទល់បច្ចុប្បន្ន
date a cheque forward ចុះកាលបរិច្ឆេទ
អនាគតលើមូលប្បទានប័ត្រ
date of maturity ថ្ងៃដល់កំណត់សងប្រាក់,
ឥណ្ឌប្រតិទាន.
date, by the due ដល់ថ្ងៃកំណត់

date, interest to ប្រាក់ការមកទល់បច្ចុប្បន្ន
day ថ្ងៃ, settlement ~ ថ្ងៃទូទាត់បញ្ជី, ថ្ងៃជំរះបញ្ជី
day labourer ពលករស៊ីប្រាក់ថ្ងៃ, ទិនិកជន
day-release ១. ថ្ងៃរួចផុត (ពន្ធ)
២. ប្រព័ន្ធដែលអនុញ្ញាតឱ្យនិយោជិតសំរាកពីការងារ
ដើម្បីរៀនសូត្រ
DCB (Domestic Competitive Bidding)
ការដេញថ្លៃដោយប្រកួតប្រជែងក្នុងស្រុក
de facto តាមការជាក់ស្តែង, តាមព្រឹត្តិធម៌,
~ management ការគ្រប់គ្រងតាមព្រឹត្តិធម៌
de jure តាមផ្លូវច្បាប់
dead account គណនីឈប់ប្រើ, គណនីងាប់
dead loss ការខាតបង់សរុប
dead money ប្រាក់ងាប់, ប្រាក់មិនយកទៅធ្វើ
ការរកស៊ី
dead season រដូវស្ងប់សកម្មភាព
(ឧ. រដូវលក់ដូរមិនសូវដាច់)
deadline កាលកំណត់, កាលបរិច្ឆេទដល់កំណត់
deadlock ភាពទាស់ច្រក break the ~
ទំលាយភាពទាស់ច្រក
dead-weight ១. ទំងន់និចល, ទំងន់ងាប់
(គ្មានជួយបំរើការ)
deal ការព្រមព្រៀងខាងជំនួញ, អាបណសញ្ញា,
get a good ~ ទិញបានថោក, package ~
ការព្រមព្រៀងជាកញ្ចប់
dealer ពាណិជ្ជករ
dealership ទំនាក់ទំនងជំនួញផ្តាច់មុខ
dealing ការលក់ដូរហ៊ុននៅផ្សារហ៊ុន, ជំនួញ,
commercial ~ សេដ្ឋពាណិជ្ជកម្ម, fair ~ ជំនួញ
ស្របច្បាប់, insider ~ ការជួញដូរហ៊ុនដោយ
អ្នកផ្ទៃក្នុង (ដែលដឹងព័ត៌មានសំខាន់ពីក្រុមហ៊ុន)

dear ថ្លៃ (ផ្ទុយនឹងថោក)

dear money ប្រាក់ខ្ចីមានប្រាក់ការខ្ពស់

dearth of investment កង្វះវិនិយោគ

death មរណភាព, ការស្លាប់, ~ certificate សំបុត្រមរណភាព, ~ in service benefit ប្រាក់បំណាច់មរណភាព

death rate អត្រាមរណៈ

debate ការជជែកដេញដោល (ឧ. នៅសភា)

debenture សញ្ញាប័ណ្ណ (រយៈពេលវែងៗ), លិខិតបំណុល, register of ~ បញ្ជីឈ្មោះអ្នកកាន់សញ្ញាប័ណ្ណរបស់ក្រុមហ៊ុន, ~ holder អ្នកកាន់សញ្ញាប័ណ្ណ

debit n. & adj. & v. ១. ឥណទាន

២. ឥណទាន **៣.** កត់ត្រាខាងឥណទាន

debit/credit memorandum or debit/credit memo កំណត់ហេតុ ឥណទាន/ឥណទាន ឬ ប្រកាស ឥណទាន/ឥណទាន

debt បំណុល, ~ holder មេបំណុល, bad ~ បំណុល អាក្រក់/ពិបាកទារ, doubtful ~ បំណុលសង្ស័យ, irrecoverable ~ បំណុលទារមិនបាន, ~ crisis វិបត្តិបំណុល, ~ ratio សមាភាគបំណុល, secured/unsecured ~ បំណុល មាន/គ្មានដាក់ទ្រព្យធានា

debt-collection letter លិខិតទារប្រាក់

debt-for-nature swaps បំណុលដោះដូរនឹងធម្មជាតិ

debtor កូនបំណុល, ឥណទាន

decadence n. ភាពចុះអាប់ឱន, អត្តធូត

decapitalise n. ដកទុនចេញ

deceased n. អ្នកស្លាប់

decennial population census ជំរឿនប្រជាជនប្រចាំទសវត្សរ៍

decent សមរម្យ, ~ livelihood ជីវភាពសមរម្យ

decentralisation n. វិមជ្ឈការ

decentralise v. ធ្វើវិមជ្ឈការ, decentralised power អំណាចវិមជ្ឈការ

deciding vote សំលេងឧត្តមានុភាព (បោះឆ្នោត)

decile n. ទសភាគ (ស្ថិតិ)

decimal n. & adj. ១. លេខទសភាគ

២. ទសភាគ

decision សេចក្តីសំរេច, ~ maker អ្នកធ្វើសេចក្តីសំរេច, ~ making ការធ្វើសេចក្តីសំរេច, ~ tree គំនូសដើមឈើនៃប្រព័ន្ធសំរេច

declaration ១. ការ/សេចក្តី ប្រកាស

២. លិខិតប្រកាស, ប្រតិវេទន៍, customs ~ ប្រតិវេទន៍គយ, tax ~ លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ

declared value តំលៃបាន ប្រកាស/ប្រតិវេទន៍

decline n. ការធ្លាក់ចុះយឺតៗ

declining balance method of depreciation វិធីវិលសំរេចយឺតៗដាច់

decoding ការបកស្រាយលេខកូដ (ប្រែជាភាសាធម្មតាវិញ)

deconcentration វិសហមជ្ឈការ

decrease ការធ្លាក់ចុះ, ការថយចុះ, ~ in price ការធ្លាក់ថ្លៃ

decree ក្រឹត្យ

de-dollarisation បដិដុល្លារូបនីយកម្ម

deduct v. កាត់កង, ផាត់ចេញ, after deducting depreciation ក្រោយបានផាត់វិលសំ

deductible adj. ដែលអាចកាត់កងចេញ, tax ~ ដែលអាចកាត់កងចេញពីចំណូលជាប់ពន្ធ

deductive method វិធីទាញហេតុផល, វិសោសន៍មានវិធី

deed ១. កិច្ចសន្យាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ
២. អំពើ (ល្អ ឬ អាក្រក់), good ~ កុសលកិច្ច
deed of assignment លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ
 (ពីកូនបំណុលទៅម្ចាស់បំណុល)
deed of conveyance លិខិតផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ
 អចលនទ្រព្យ
default ការខុសឆ្គង, ការខ្វះខាត, ការគ្មាន
 លទ្ធភាពសង
default of acceptance ការមិនទទួលព្រម
defendant n. ចុងចោទ
deferred payments ការសងប្រាក់បណ្តាក់
 (ច្រើនលើក)
deferred share ភាគហ៊ុនដែលទទួលភាគលាភ
 ក្រោយគេ
deferred/unearned revenue (ប្រាក់)
 ចំណូលទទួលមុន (គឺត្រូវយោងទៅបញ្ចូលក្នុង
 ការិយបរិច្ឆេទក្រោយៗ)
deficiency ភាពមិនគ្រប់គ្រាន់, ~ in weight
 ភាពខ្វះទំងន់
deficient reserves ប្រាក់បំរុងខ្វះ
deficient supply ការផ្គត់ផ្គង់មានកង្វះខាត
deficit ឱនភាព, balance of payments/
 trade ~ ឱនភាពជញ្ជីញ ទូទាត់/ពាណិជ្ជកម្ម, budget
 ~ ឱនភាពថវិកា, meet v. a ~ បំពេញឱនភាព
deficit financing ហិរញ្ញប្បទានឱនភាព
deflate the economy ធ្វើបរិក្ខណៈ
 សេដ្ឋកិច្ច (តាមរយៈការកាត់បន្ថយសាច់ប្រាក់ផ្គត់ផ្គង់
 រឺ ចំណាយរដ្ឋាភិបាល)
deflation បរិក្ខណៈ (សភាពការណ៍ទំនិញ
 ចុះថ្លៃជាទូទៅ)
deflationary gap គំនាតបរិក្ខណៈ

deflator (GDP) សន្ទស្សន៍បរិក្ខណៈ (ផលស)
deforestation ការកាប់ព្រៃឈើ, វិវិនការ
defrauder អ្នកបន្លំ (ឧ. ពន្ធ)
defray ចេញចំណាយជូស
degradation ទុព្វលភាព, ការបញ្ចុះតុលភាព
del credere ប្រាក់ (បូកបន្ថែមសំរាប់)
 ធានាការទូទាត់, ~ clause ប្រការធានាការទូទាត់,
 ~ commission កំរៃជើងសារធានាការទូទាត់
delay ១. ការយឺតយ៉ាវ, រយៈកាលកំណត់
 យឺតយ៉ាវ, ~ in delivery ការប្រគល់យឺតយ៉ាវ,
២. ការពន្យារពេល, grant a ~ ផ្តល់ការពន្យារពេល
delegate power ធ្វើប្រតិភូកម្មអំណាច,
 រំលែកអំណាច, ផ្ទេរអំណាច
delegation ១. ការផ្ទេរ (សិទ្ធិអំណាច)
២. គណៈប្រតិភូ
deliberation ការពិភាក្សាដេញដោល
delinquent adj. ១. ហួសកាលកំណត់
២. មិនបានបំពេញកាតព្វកិច្ចដោយចេតនា
delinquent n. អនីតិជនប្រព្រឹត្តល្មើស
deliver v. ប្រគល់
delivered at duty paid ប្រគល់នៅកន្លែង
 បានបង់ពន្ធហើយ
delivered at frontier ប្រគល់នៅព្រំដែន
delivery ការប្រគល់, ~ against payment
 ប្រគល់ទំនិញពេលមានការទូទាត់, ~ order ប័ណ្ណ
 បញ្ជាអោយប្រគល់ទំនិញ, ~ by instalments
 ប្រគល់ទំនិញតាមដំណាក់កាល, ~ note លិខិត
 ប្រគល់ទំនិញ (ឱ្យទៅអតិថិជន ជាមួយគ្នានឹងទំនិញ)
demagogue n. អ្នកបញ្ឆោតប្រព្រឹត្ត, ប្រជាភិថតិកៈ
demand តម្រូវការ, សំណូមពរ, ~ bill/draft
 លិខិតប្តូរយកប្រាក់ (ពេលបង្ហាញធានាការ),

~ curve ខ្សែកោងតំរូវការ. ~ deposit ប្រាក់បញ្ញើចរន្ត. ~ exceeds supply តំរូវការលើសការផ្គត់ផ្គង់. ~ loan កំរើគ្មានកាលកំណត់ (ពេលទារត្រូវសង)

demand, to be in poor មិនសូវមានតំរូវការ
demarcation (boundary) ការកំណត់ព្រំប្រទល់

demilitarise v. ដកទ័ពចេញ, ធ្វើវិយោធាកម្ម
de-mining ការបោសសំអាតមីន

demise ១. ភតិសន្យា, កិច្ចសន្យាជួល

២. មរណភាព

demobilise v. វិសាយ (កងទ័ព)

democratisation

ប្រជាធិបតេយ្យភាវូបនីយកម្ម, ប្រជានុវឌ្ឍន៍

demographic rate (birth, death ...)

អត្រាប្រជាសាស្ត្រ (កំណើត, មរណៈ ...)

demonetise ការបញ្ចប់តំលៃប្រើប្រាស់នៃក្រដាសប្រាក់/កាក់

denationalisation និជាតូបនីយកម្ម, ការប្តូរទ្រព្យសម្បត្តិរដ្ឋទៅជាឯកជន

denial, flat ការប្រកែកដាច់អបង្ការ

denominated in USD (cheque)

ចារឹកជាដុល្លារអាមេរិក (មូលប្បទានប័ត្រ)

denomination ឯកតាតំលៃនៃក្រដាសប្រាក់ (រឺ កាក់)

denominator (fraction) ភាគបែង

density ដង់ស៊ីតេ

Department of Overseas Trade

នាយកដ្ឋានពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស

Department of Public Prosecution

អង្គការអយ្យការ

department store ភណ្ឌាគារ

dependability ភាពអាចពឹងពាក់បាន

depletion ការថយចុះច្រើនៗ, ការប្រើអស់, ឥន្ទកម្ម

depletive asset ទ្រព្យថយចុះតាមការប្រើប្រាស់

deport v. និរទេស

deposit ប្រាក់បញ្ញើ, និក្ខិតភ័ណ្ណ, certificate of

~ ប្រកាសនីយប័ត្របញ្ញើ, demand ~ ប្រាក់

បញ្ញើចរន្ត, guaranteed ~ និក្ខិតភ័ណ្ណធានា,

savings ~ ប្រាក់បញ្ញើសន្សំ, fixed/time ~

ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់, ~ bank ធនាគារ

ទទួលប្រាក់បញ្ញើ, ~ guaranty account គណនី

ប្រាក់តំកល់ធានា, ~ in transit ប្រាក់បញ្ញើកំពុង

ផ្ទេរ, ~ receipt បង្កាន់ដៃទទួលប្រាក់បញ្ញើ,

~ slip ប័ណ្ណសរសេរធ្វើប្រាក់

deposit ប្រាក់កក់

deposit (minerals...) ស្រទាប់រ៉ែ

deposit v. ១. កក់ ២. តំកល់ប្រាក់, ធ្វើប្រាក់

(នៅធនាគារ)

depositor អ្នកធ្វើប្រាក់

depreciate v. ធ្លាក់ថ្លៃ

depreciation ១. ការធ្លាក់ថ្លៃ/តំលៃ

២. (ការ) រំលស់ ៣. ការសឹករេច

depreciation allowance (accounting)

ទាយជូនទានអោយដល់រំលស់

depress v. សង្កត់ចុះ (ទីផ្សារ, អារម្មណ៍,

ល្បឿនប្រហែងរថយន្ត ...)

depression, economic វិសម្ពាធសេដ្ឋកិច្ច

deputy prime minister ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

deputy chairman អនុប្រធាន

deputy manager នាយករង, បណ្ឌិតការរង

deregulate v. ធ្វើបដិសិទ្ធិឥតកម្ម

dereliction of duty ការបោះបង់ភារកិច្ច

derivative instrument (banking)
ឧបករណ៍និស្សន្ទ

descendant បច្ឆាជន

description ១. ការពិពណ៌នា

២. ប្រភេទទំនិញ. ~ of goods ការរាយមុខទំនិញ

desertification រហោដ្ឋានីយកម្ម (ការធ្វើឱ្យទៅជាវាលរហោដ្ឋាន)

design ការរចនាតាក់តែង, ប្លង់, ~ effect ឥទ្ធិពលនៃប្លង់, ~ weight ទំងន់ប្លង់

design v. រចនាតាក់តែង

designation letter លិខិតឧទ្ទេសនាម (អ្នកតំណាង...)

desk study ការសិក្សានៅការិយាល័យ

detailed adj. លម្អិត, ~ instructions បទបញ្ជាលម្អិត

deteriorated អន់គុណភាព (ទំនិញ)

deterioration ការអន់ថយ (គុណភាព, ថ្លៃ...)

determine v. កំណត់

detriment ការខូចប្រយោជន៍

detrimental ដែល ធ្វើអោយខូចប្រយោជន៍/បង្កគ្រោះថ្នាក់

devalue v. បញ្ចុះតម្លៃលើវិបិយវត្ថុ (ធៀបនឹងរូបិយវត្ថុដទៃទៀត)

development ការអភិវឌ្ឍន៍, ការលូតលាស់, ~ strategies យុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍, ~ aid ជំនួយអភិវឌ្ឍន៍, ~ project គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍, Development Triangle តំបន់អភិវឌ្ឍន៍ត្រីកោណ

deviation ១. ការងាកចេញ **២.** គំលាត

devise n. អង្គុយទានជាអចលនទ្រព្យ (តាមមរតកសាសន៍)

diagnosis n. រោគវិនិច្ឆ័យ

diagram គំនូសបំព្រួញ

differentiate v. ប្លែក

differentiation ការប្លែកអោយឃើញភាពខុសគ្នា

digit លេខ, single ~ inflation អតិថរណមានតួលេខតែមួយខ្ទង់

digital ដែលបង្ហាញជាលេខ, ឌីជីថល

digitalised economy សេដ្ឋកិច្ចវេទូបនីយកម្ម

dignitary ឥស្សរជន

dignity ភាពថ្លៃថ្នូរ, ឥស្សរភាព

dilemma n. ស្ថានភាពត្រូវធ្វើជំរើសដ៏ពិបាក

dimension ទំហំ, ទិដ្ឋភាព (នៃសភាពការណ៍អ្វីមួយ)

direct adj. ផ្ទាល់, foreign ~ investment (FDI) វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស, ~ cost តម្លៃផលិតផ្ទាល់, បរិយាទានផ្ទាល់, ~ exchange ការដោះដូរដោយផ្ទាល់, ~ export ការនាំចេញដោយផ្ទាល់, ~ tax ពន្ធផ្ទាល់

direct v. តម្រង់ទិស

direction ១. ទិស, ទិសដៅ **២.** សេចក្តីណែនាំ, provide ~ and guidance ផ្តល់ទិសដៅនិងការណែនាំ (ឱ្យធ្វើអ្វីមួយ)

directive ការចង្អុលទិស, បទណែនាំ, ~ on wages and prices បទណែនាំស្តីពីប្រាក់កម្រៃនិងថ្លៃ

direct-lending schemes កម្មវិធីផ្តល់ទានផ្ទាល់

director នាយក

director-general អគ្គនាយក, deputy ~ អគ្គនាយករង

directory ១. បញ្ជីរាយឈ្មោះ **២.** ថតដាក់ទិន្នន័យ (កុំព្យូទ័រ)

direct-transit trade ពាណិជ្ជកម្មឆ្លងកាត់ផ្ទាល់

disability ពិការភាព

disadvantage ផលវិបាក, គុណវិបត្តិ

disadvantaged ចាញ់ប្រៀប, ~ farmers កសិករទន់ខ្សោយ

disaggregation ការបំបែកអង្គផ្សំ

disagree v. មិនព្រមព្រៀង, មិនឯកភាព, មិនយល់ស្រប

disagreement n. ការមិនព្រមព្រៀង, in the event of ~ ក្នុងករណីគ្មានការព្រមព្រៀង

disbursement ការបើកផ្តល់(ប្រាក់), ~ account គណនីរាយមុខការបើកផ្តល់ប្រាក់, ~ schedule កាលវិភាគបើកផ្តល់ប្រាក់

discharge ១. ដកបណ្តឹង, ~ a bankrupt អោយបុគ្គលបានរួចផុតពីភាពពិការធន ពីព្រោះបានទូទាត់បំណុលហើយ ២. ទូទាត់បំណុលទាំងស្រុង ៣. បញ្ឈប់ (បុគ្គលិក)

disciplinary action ការដាក់វិន័យ (ការដាក់ទោសខាងរដ្ឋបាល)

disciplinary council ក្រុមប្រឹក្សាវិន័យ (អ្នកសំរេចដាក់វិន័យលើបុគ្គលិក)

disciplinary sanction ទណ្ឌកម្មខាងវិន័យ, to impose ~ ដាក់វិន័យ

disciplinary transfer ការផ្លាស់ចេញដោយដាក់វិន័យ

disclaimer បទប្រកាសបដិសេធ (ការទទួលខុសត្រូវ, សិទ្ធិ...)

discount ១. អបហារ (ការចុះថ្លៃ), cash ~ ការលក់ចុះថ្លៃតាមការបង់ជាសាច់ប្រាក់, to sell goods at a ~ លក់ទិញទំនិញចុះថ្លៃ

២. អបហារិត (ប្រាក់ចុះថ្លៃអោយ) **៣.** ចុះថ្លៃ

discount a bill v. ធ្វើអបហាររូបិយាណត្តិ (លក់រូបិយាណត្តិអោយធនាគារ)

discount bank ធនាគារទិញឧបករណ៍ ទូទាត់លិខិតបំណុល

discount rate អត្រាអបហារ, អត្រាចុះថ្លៃ

discounted cash flow (DCF) analysis ការវិភាគលំហូរសាច់ប្រាក់គិតតាមរយៈពេល

discouraged worker ពលករចាក់ទឹកចិត្ត

discretion ឆន្ទានុសិទ្ធិ (សិទ្ធិសំរេចពេញលេញ), at the ~ of the government ជាឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់រដ្ឋាភិបាល

discrimination ការរើសអើង

disequilibrium វិសមភាព, ភាពគ្មានលំនឹង

dishonoured bill of exchange រូបិយាណត្តិដែលត្រូវបានបដិសេធ

dishonoured cheque មូលប្បទានប័ត្របដិសេដ្ឋ (មិនទូទាត់)

disillusion សេចក្តីស្រងាកចិត្តយ៉ាងខ្លាំង

disincentive គ្រឿងបង្កាក់ទឹកចិត្ត

disinflation ការបន្ថយអតិផរណា

disinvestment ការដកទុនឈប់វិនិយោគ

dismiss v. បញ្ឈប់ពីការងារ, ដេញចោល, dismissal n. ការបញ្ឈប់ពីការងារ

dispatch n. ការបញ្ជូន, ការបែងចែក

dispatch v. ផ្ញើ, បញ្ជូន (ទំនិញ...)

dispersion diagram ដ្យាក្រាមបំបែករាយ

disposable personal income ចំណូលនៅទំនេររបស់បុគ្គល, ចំណូលបុគ្គលក្រោយកាត់ពន្ធ (ឧ. ប្រាក់ខែបើកយកទៅផ្ទះបាន)

dispose v. ជំរះបញ្ចប់

dispossess ដកហូតរបស់ទ្រព្យ

disproportionate (amount of cash) វិសមមាត្រ (ចំនួនសាច់ប្រាក់)

dispute វិវាទ, ជំនោរ, ~ settlement mechanism យន្តការដោះស្រាយវិវាទ

dissemination ការផ្សព្វផ្សាយ
dissolution ការរំលាយ
distortion ការប្រែប្រួលខុសភាពដើម
distress (sale) ដោយមានធុរៈបន្ទាន់, ដោះទំល (ការលក់)
distribution ការចែកចាយ
distribution of sample របាយគំរូតាង
distribution, unequal wealth របាយវិសមធន (ការចែកចាយទ្រព្យមិនស្មើគ្នា)
disturbance ការរំខាន, noise ~ ការរំខាន ដោយសំលេង
diversification ចំរុះកម្ម, ពិពិធកម្ម
dividend ភាគលាភ
divisible adj. ដែលចែកដាច់, អាចបែងចែក, ~ letter of credit សារឥណទានអាចបំបែកបាន
division of labour ការបែងចែកពលកម្ម
docker កម្មករកំពង់ផែ
documentary collection
 ១. ការប្រមូលប្រាក់ក្រោយពេលបានទទួលឯកសារ
 ២. ការប្រមូលឯកសារ
documentary credit ឥណទានឯកសារ
documentation
 ១. ឯកសារ (ទាំងអស់ទាក់ទិននឹងរឿងអ្វីមួយ)
 ២. ការកសាងសំណុំឯកសារ
documents against acceptance (D/A) ផ្តល់ឯកសារប្រគល់ទំនិញពេលបញ្ជាក់ទទួលព្រមជំពាក់
documents against payment (D/P) ផ្តល់ឯកសារប្រគល់ទំនិញនៅពេលសងប្រាក់
dogma n. សិទ្ធាន្ត (ជំនឿរបស់មនុស្សមួយក្រុមដែល គេរំពឹងថាអ្នកដទៃទទួលយកដោយគ្មានជជែកតវ៉ា)
dollarisation ដុល្លារូបនីយកម្ម

domestic ក្នុងស្រុក (រឺ ក្នុងប្រទេស), ~ assets (bank) ទ្រព្យសកម្មក្នុងស្រុក, ~ credit ឥណទាន ក្នុងស្រុក, ~ demand តម្រូវការក្នុងស្រុក, ~ income (DI) ផលទុនក្នុងស្រុក, ~ financing ហិរញ្ញប្បទាន ក្នុងប្រទេស, ~ product (DP) ផលិតផលក្នុងស្រុក, ~ savings សង្ខេបធនក្នុងស្រុក ~ supply ការផ្គត់ផ្គង់ក្នុងស្រុក, ~ price stability ស្ថិរភាព ថ្លៃក្នុងស្រុក, ~ trade ពាណិជ្ជកម្មក្នុងស្រុក
domicile n. លំនៅ, ~ of origin លំនៅដើម (លំនៅពិកំណើត តាមធម្មតាគឺ លំនៅឪពុក)
domiciled bill of exchange រូបិយណ័ត្តិ មានបញ្ជាក់អាស័យដ្ឋាន
domiciled in Cambodia មានលំនៅផ្លូវការនៅកម្ពុជា
dominate v. គ្របសង្កត់
domino effect ឥទ្ធិពលដូមីណូ
donation អំណោយ
donee បដិគ្គាហក
donor ទាយក, អ្នកផ្តល់ជំនួយ
dormant adj. គ្មានសកម្មភាព, ~ company ក្រុមហ៊ុនគ្មានសកម្មភាព (ក្នុងមួយការិយបរិច្ឆេទ)
dose ខ្នាតមាត្រា, កំរិត
dossier សំណុំរឿង
double v. កើនមួយជាពីរ
double-deflation technique បច្ចេកទេសបង្រួមស្ទួន
double-entry bookkeeping វិធីចុះបញ្ជីទ្វេភាគ
doubtful debt ឥណទេយ្យសង្ស័យ
down payment ប្រាក់កក់, ប្រាក់បង់ដំបូង
downgrade v បញ្ជុះតម្លៃ

(ឧ. ក្នុងការព្យាករណ៍តំលៃសន្លឹកប័រ)

downsize v. កាត់បន្ថយ

downstream product ផលិតផលខាងក្រោម/ចុងខ្សែ (កើតចេញពីផលិតផលដើម)

downward tendency និន្នាការថយចុះ

dowry កេរ្តិ៍ខាងស្រី

draconian measures វិធានការតឹងរឹងសំបើម

draft ១. សេចក្តីព្រាង ២. រូបិយណ័ត្តិ, bank ~ រូបិយណ័ត្តិធនាគារ (លិខិតបញ្ជាឱ្យធនាគារបើកប្រាក់)

draft term លក្ខខណ្ឌលិខិត

draught animals (GB), draft animals (US) សត្វអូសទាញ

draw lots v. ចាប់ឆ្នោត (ដើម្បីជ្រើសរើស)

drawback n. ចំណុចមិនល្អ

drawback n. ពន្ធគយបង្វិលសងវិញ (នៅពេលទំនិញត្រូវបាននាំចេញទៅវិញ)

drawee បហារិត, អ្នកអោយគេដកប្រាក់, អ្នកត្រូវបានស្នើអោយបង់ប្រាក់

drawer បហារឹក, អ្នកដកប្រាក់

drawing account គណនីប្រាក់បញ្ញើគ្មានកាលកំណត់

drawing rights សិទ្ធិដកប្រាក់ (សិទ្ធិសុំខ្ចី)

drop ការធ្លាក់ចុះ

dual price system ប្រព័ន្ធនៃទ្រឹកៈ, ប្រព័ន្ធនៃពីរ

due ១. ដែលជំពាក់ ២. ដែលដល់កំណត់

due date កាលប្រតិទាន, ថ្ងៃដល់កំណត់សងប្រាក់

due-card សាលាកប័ត្រផ្តល់ទំនិញ

dumping ការចាក់គរ, ការលក់បង្កូចថ្លៃ.

~ duty ពន្ធទប់ទល់នឹងការលក់បង្កូចថ្លៃ

duplication ១. ការធ្វើឱ្យទ្វេគុណ

២. ការត្រួតគ្នា (ឥតប្រយោជន៍)

durability ភាពជាប់លាប់, ភាពថិតថ័រ

dutiable ដែលត្រូវបង់ពន្ធ, ~ goods ទំនិញត្រូវបង់ពន្ធ/ជាប់ពន្ធ

duty ពន្ធ (ពិសេសពន្ធគយ និងអាករពិសេស), ad valorem ~ ពន្ធយកតាមថ្លៃ, customs ~ ពន្ធគយ,

excise ~ អាករពិសេស, ~ paid price

ថ្លៃគិតទាំងពន្ធ

duty ភារកិច្ច, ~ bound ជាប់ភារកិច្ច

duty-free ដែលរួចពន្ធ, ~ goods ទំនិញរួចពន្ធ

duty-paid goods ទំនិញបង់ពន្ធហើយ

DVD ឌីវីឌី (ថាសវីដេអូ)

dwindle v ធ្វើរំលស់បន្តិចម្តងៗ

dynamic adj. ឌីណាមិក, ដែលមាន ថាមភាព/សន្ទុះ

dynamics n. ឌីណាមិក, ថាមភាព

dynamism ឌីណាមិស, ថាមភាព, សន្ទុះកំលាំង

E, e

earmark v. លៃទុក (សំរាប់គោលដៅអ្វីមួយ)

earned fees កំរៃរកបាន

earnest ប្រាក់កក់, កំណត់

earning capacity សមត្ថភាពរកប្រាក់

earnings ចំណូល, កំរៃ,

retained ~ ប្រាក់ចំណេញរក្សាទុក

(ដែលមិនបានបើកឱ្យម្ចាស់ហ៊ុនជាភាគលាភទេ)

ease, prices are inclined to ថ្លៃមាន

និន្នាការថយចុះ

easement សេរីភាព, សិទ្ធិប្រើប្រាស់ដីអ្នកដទៃ

easy money policy គោលនយោបាយ

សាច់ប្រាក់ងាយស្រួល (ដែលសំរួលការផ្គត់ផ្គង់

សាច់ប្រាក់ដើម្បីពង្រីកសេដ្ឋកិច្ច)

easy terms of payment លក្ខខណ្ឌទូទាត់ងាយស្រួល

ecological equilibrium លំនឹងអេកូឡូស៊ី

ecological tourism អេកូទេសចរណ៍

ecological zone តំបន់អេកូឡូស៊ី

ecology អេកូឡូស៊ី

eco-national product (ENP) ផលិតផលបរិស្ថានជាតិ

econometrics សេដ្ឋកិច្ចមាត្រសាស្ត្រ, វិជ្ជាវិស័យសេដ្ឋកិច្ច

economic នៃសេដ្ឋកិច្ច, ~ austerity តបកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការត្រួតត្រាខាងសេដ្ឋកិច្ច, ~ blockade/embargo ការហ៊ុំព័ទ្ធសេដ្ឋកិច្ច, ~ conditions លក្ខខណ្ឌសេដ្ឋកិច្ច, សភាពការណ៍សេដ្ឋកិច្ច, ~ conversion បំណាស់សេដ្ឋកិច្ច (ពិសេសពីរចនាសម្ព័ន្ធយោធាមករចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចមិនមែនយោធា), ~ cooperation សហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច, ~ corridor របៀងសេដ្ឋកិច្ច, ~ corridor ច្រកទ្វារ សេដ្ឋកិច្ច, ~ crisis វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ច, ~ cycle វដ្ត សេដ្ឋកិច្ច, ~ downturn/recession ការធ្លាក់ចុះ សេដ្ឋកិច្ច, ~ efficiency ប្រសិទ្ធភាពសេដ្ឋកិច្ច, ~ entity អង្គភាពសេដ្ឋកិច្ច, ~ forecast ការព្យាករណ៍សេដ្ឋកិច្ច, ~ impact ផលប៉ះពាល់ខាងសេដ្ឋកិច្ច, ~ indicator អាំងឌិកាទ័រសេដ្ឋកិច្ច, ~ pattern លំនាំសេដ្ឋកិច្ច, ~ integration សមាហរណកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ~ model គំរូសេដ្ឋកិច្ច, ~ philosophy ទស្សនវិជ្ជាសេដ្ឋកិច្ច, ~ policy គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច, ~ projection ការគន់គូរខាងសេដ្ឋកិច្ច, ~ sanction ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ~ stabilisation programme

កម្មវិធីស្តារភារៈបន្ថយកម្មសេដ្ឋកិច្ច

economic cost-benefit analysis (ECBA) ការវិភាគចំណាយនិងផលចំណេញខាងសេដ្ឋកិច្ច

economical ដែលសន្សំសំចៃ

economics វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

economies of scale សេដ្ឋកិច្ចមាត្រដ្ឋាន

economist សេដ្ឋវិទូ

economise សន្សំសំចៃ

economy សេដ្ឋកិច្ច, សំចៃ, balance of national ~ តុល្យភាពសេដ្ឋកិច្ចជាតិ, black ~ សេដ្ឋកិច្ចងងឹត, centrally planned ~ សេដ្ឋកិច្ចផែនការប្រមូលផ្តុំ, decentralised ~ សេដ្ឋកិច្ចវិមជ្ឈការ, capitalist ~ សេដ្ឋកិច្ចមូលធន, free market ~ សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារសេរី, planned ~ សេដ្ឋកិច្ចផែនការ, political ~ សេដ្ឋកិច្ចនយោបាយ, ~ car រថយន្តស៊ីសាំងតិច, ~ size ខ្នាតធំ (លក់ថែកបើធ្វើបន្តិចបន្តួច) **education for all** អប់រំសំរាប់ទាំងអស់គ្នា **Education Sector Support Programme (ESSP)** ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រសំរាប់ទ្រទ្រង់វិស័យអប់រំ **education service** សេវាអប់រំ **effective** សក្តិសិទ្ធិ **effective date** ថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព **effective demand** តំរូវការជាក់ស្តែង **effective rate of protection (ERP)** អត្រាគាំពារសក្តិសិទ្ធិ **effectiveness** ភាពសក្តិសិទ្ធិ **efficiency** ប្រសិទ្ធភាព **efficient** ដែលមានសមត្ថភាព, ដែលមានផលល្អ,

~ worker កម្មករដែលមានសមត្ថភាព
elaborate យ៉ាងល្អិតល្អន់, បរិយាយយ៉ាងល្អិតល្អន់
elasticity ភាពយឺត, ដែលអាចផ្លាស់ប្តូរបាន.
 ~ of supply and demand ភាពយឺតនៃការផ្គត់ផ្គង់ និងតម្រូវការ
elderly ជនចាស់ជរា
electoral official មន្ត្រីបោះឆ្នោត
electrification អគ្គិសនីភ្នំភ្នំបន្តិយកម្ម, rural ~ fund មូលនិធិអគ្គិសនីភ្នំភ្នំបន្តិយកម្មជនបទ
electronic adj. អេឡិចត្រូនិក
element សមាសធាតុ
eligibility for bank loans ភាពអាចទទួលបានឥណទានពីធនាគារ
eligible ដែលមានសិទ្ធិ, ដែលអាចទទួលយកបាន
elite អ្នកឋានៈខ្ពស់
embargo ការហ៊ុំព័ទ្ធ, ទិដ្ឋិវារណ៍ (ឧ. ការហាមឃាត់មិនអោយនាំទំនិញចេញ-ចូល), lift an ~ លើកការហ៊ុំព័ទ្ធចេញ, place an ~ ដាក់ការហ៊ុំព័ទ្ធ
embezzlement ការកេងប្រវ័ញ្ច
emergency ភាព បន្ទាន់/អាសន្ន, in case of ~ ក្នុងករណីបន្ទាន់, ~ aid ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់, ~ condition សក្តានុពលភាពអាសន្ន, ~ fund មូលនិធិសង្គ្រោះបន្ទាន់, ~ loan កំរិតសង្គ្រោះបន្ទាន់, ~ relief ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់, ~ tax ពន្ធវិសាមញ្ញ
emerging economies សេដ្ឋកិច្ចកំពុងដើរឡើង
emerging markets ទីផ្សារកំពុងផុសឡើង
emission បន្សាយ (ឧ. ឧស្ម័នពុល)
emolument បរិសោគ, ប្រាក់បំណាច់មុខតំណែង
emotional buying motive បំណងទិញដោយរំភើបចិត្ត
emphasise v. សង្កត់ធ្ងន់, គូសបញ្ជាក់
employee និយោជិត, ~ oriented ដែលយក

ចិត្តទុកដាក់ទៅលើនិយោជិត
employer និយោជក
employment ១. ការងារ (ឡើងទាត់មានប្រាក់កំរៃ) **២.** ស្ថានភាពមានការងារធ្វើ, ~ rate អត្រាអ្នកមានការងារធ្វើ **៣.** ការជួល (ឱ្យបំរើការងារឡើងទាត់), ~ bureau ការិយាល័យរកការងារអោយធ្វើ, ~ shock ការប៉ះទង្គិចខាងការងារ
empower v. ផ្តល់អំណាច/ផ្តល់សិទ្ធិអំណាចឱ្យ
emulation ការប្រជែងតាមគំរូល្អ
enact a law អនុម័តច្បាប់
encode v. សរសេរជាលេខកូដ (បកប្រែភាសាសាមញ្ញទៅជាលេខកូដ)
encouragement ការលើកទឹកចិត្ត, ការជំរុញ
end product ផលិតផលសំរេច
end result ផលសំរេច
endangered species ប្រភេទស្ទើរផុតពូជ
ending inventory សារពើភ័ណ្ឌចុងគ្រា
endorse v. ១. គាំទ្រ **២.** ចារខ្នង (ឯកសារ)
endorse v. (an expense) ចុះទិដ្ឋាការ (បញ្ជាក់យល់ព្រមលើចំណាយ) (French: viser)
endorsee អ្នកមានសិទ្ធិប្រើប្រាស់សិទ្ធិស្នាមតាមចំណារខ្នង
endorsement បិដ្ឋិលេខ, ចំណារពិខ្នង, រូបិយបដិភោគ, ~ for collection ចំណារខ្នងឯកសារដើម្បីប្រមូលប្រាក់
endorser អ្នកធ្វើបិដ្ឋិលេខ, អ្នកចារខ្នងឯកសារ, រូបិយបដិភោគី
endowment ប្រាក់ផ្តល់ឱ្យ, ទាយដូន (ប្រាក់បែងចែកជាឡើងទាត់សំរាប់គោលដៅអ្វីមួយ)
energy conservation ការសន្សំសំចៃថាមពល
energy efficiency ប្រសិទ្ធភាពថាមពល
enforce payment v. បង្ខំអោយទូទាត់

enforce v. ដាក់អោយប្រតិបត្តិ, ដាក់បង្ខំឱ្យអនុវត្ត, ពង្រឹងការអនុវត្តន៍ (ច្បាប់), **enforcement (n)**
enforceable មានតម្លៃប្រតិបត្តិ, អាចដាក់បង្ខំឱ្យអនុវត្តបាន
engage v. ពាក់ព័ន្ធចូល
engagement ការចូលប្រឡូក
engine of economic growth ក្បាលម៉ាស៊ីនកំណើនសេដ្ឋកិច្ច
enhancement ការលើកស្ទួយ
enough គ្រប់គ្រាន់
enquiry សេចក្តីស្នើ, make enquiries សាកសួរព័ត៌មាន
enrollment rate (school) អត្រាចុះឈ្មោះចូលរៀន
enterprise សហគ្រាស, free ~ សហគ្រាសសេរី (មិននៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋ), small-scale ~ សហគ្រាសខ្នាតតូច
entertainment ការកំសាន្ត, ~ centre មណ្ឌលកំសាន្ត
entitle v. ផ្តល់សិទ្ធិ
entity អង្គភាព, legal ~ នីតិបុគ្គល
entrepreneur សហគ្រិន
entrepreneurship សហគ្រិនភាព, លក្ខណៈ ថ្លៃប្រឌិតរកស៊ី
entry ១. លេខនា (គណនេយ្យ) **២.** ការចូល, ~ point ចំណុចចូល, ច្រកចូល
enumerator អ្នកចុះធ្វើអង្កេត, អ្នកសួរអង្កេត (គួរប្រើ interviewer រឺ surveyor វិញ)
environment បរិស្ថាន, ~ scan ការមើល ចំណុចសំខាន់ក្នុងបរិស្ថាន
environmental adj. នៃបរិស្ថាន, ~ impact

ការប៉ះពាល់បរិស្ថាន, ~ protection កិច្ចការពារបរិស្ថាន, ~ security សន្តិសុខបរិស្ថាន
envoy ប្រេសិត/បេសកជនពិសេស
equality សមភាព, income ~ សមភាពនៃ ប្រាក់ចំណូល, ~ benefit ផលប្រយោជន៍ស្មើគ្នា,
equalisation ការធ្វើអោយមានសមភាព
equation សមីការ
equilibrium លំនឹង, តុល្យភាព, សមតា, ~ price ថ្លៃលំនឹង
equitable ដោយសមធម៌, ស្មើភាព
equities ហ៊ុនធម្មតា
equity n. ទ្រព្យម្ចាស់ (ទ្រព្យសកម្ម ដក បំណុលចរន្ត និងហ៊ុនអនុគ្រោះ)
equity សមធម៌, with ~ ដែលមានសមធម៌, ~ fund មូលនិធិសមធម៌
equity capital ទុនម្ចាស់ហ៊ុនធម្មតា
equity of redemption សិទ្ធិលស់ (របស់កូនបំណុលអ៊ីប៉ូតែក)
equity participation ភាគកម្ម (ចូលហ៊ុន)
equivalent សមមូល, ស្មើគ្នា, ប៉ុនគ្នា, ~ to សមមូលនឹង, ~ value តម្លៃសមមូល
error ល្អៀង, កំហុស, មិច្ឆាលេខ, ~ in measurement ល្អៀងក្នុងការវាស់វែង
escalation ការរីករាលដាល (ទំនាស់), កំណើនការតានតឹង
escrow, in ដែលរក្សាទុកក្នុងដៃតតិយជន
essential ជាសារវន្ត, ~ goods ទំនិញជាសារវន្ត
established business អាជីវកម្មដែល ចាក់បូសហើយ, អាជីវកម្មមានស្រាប់
establishment ១. គ្រឹះស្ថាន **២.** ការបង្កើត
estate ១. ដីកម្មសិទ្ធិ (ធំៗ)

២. ទ្រព្យសម្បត្តិរបស់បុគ្គលដែលស្លាប់
estate agent ភ្នាក់ងាររកស៊ីជួល រឺលក់អចលន
 ទ្រព្យ
estate, real អចលនទ្រព្យ
estimate v. ប៉ាន់ស្មាន, វាយតម្លៃ
estimated profit ប្រាក់ចំណេញប៉ាន់ស្មាន
estimation bias លំអៀងនៃការប៉ាន់ស្មាន
ethics សីលធម៌, សីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ (ក្រុមសីលធម៌)
ethnography ជាតិពន្ធុវិទ្យា
Eurodollar ដុល្លារអឺរ៉ុប (ដុល្លារធ្វើក្នុងធនាគារនៅ
 ក្រៅសហរដ្ឋអាមេរិកសំរាប់បំរើពាណិជ្ជកម្មក្នុងអឺរ៉ុប)
evaluation ការវាយតម្លៃ, credit project ~
 ការវាយតម្លៃគម្រោងឥណទាន
evasion (tax) ការគេច (ពន្ធ)
even number លេខ គត់/គូរ/គូរ
event ព្រឹត្តិការណ៍, ~ of default ករណីគ្មាន
 លទ្ធភាពសង
eventuality យថាហេតុ
evidence ភស្តុតាង
evolution ការវិវត្តន៍
evolving process ដំណើរការវិវត្តន៍
exacerbate ធ្វើអោយរឹតតែធ្ងន់ធ្ងរ
examine v. ពិនិត្យ
ex-ante price ថ្លៃផែនការ (មុនពេលអនុវត្ត
 ជាក់ស្តែង)
excavation កំណាយ (បុរាណវិទ្យា)
exceed v. លើស
excess n. & adj. ១. លើស, សំណល់ (ថវិកា)
២. លើស, ~ capacity សមត្ថភាពលើស
 (តំរូវការផលិត), ~ reserve ប្រាក់បំរុងលើស
exchange ១. ការដោះដូរ, ការប្តូរ, ការផ្លាស់ប្តូរ
 (ពាណិជ្ជកម្ម), ~ control ការត្រួតពិនិត្យ

ការប្តូរប្រាក់, ~ dumping ការលក់បំផ្លាញអត្រា
 ប្តូរប្រាក់, ~ gain/loss ចំណេញ/កំហាតលើ
 ការប្តូរប្រាក់, ~ office ការិយាល័យប្តូរប្រាក់
២. ផ្សារ, កន្លែងលក់ទិញ, stock ~ ផ្សារហ៊ុន
exchange rate or rate of exchange
 អត្រាប្តូរប្រាក់, monthly average ~ អត្រា
 ប្តូរប្រាក់មធ្យមប្រចាំខែ, closing ~ អត្រាប្តូរប្រាក់
 នៅពេលបិទ, fixed ~ អត្រាប្តូរប្រាក់មិនប្រែប្រួល/
 ថេរ, parallel market ~ អត្រាប្តូរប្រាក់ទីផ្សារ,
 forward ~ អត្រាប្តូរប្រាក់មានកាលកំណត់,
 official ~ អត្រាប្តូរប្រាក់រដ្ឋាការ, spot ~ អត្រា
 ប្តូរប្រាក់ដល់ដៃ
exchange, letter of (or bill of)
 រូបិយាណត្តិ
excise tax អាករពិសេស (ច្បាប់កម្ពុជា: អាករ
 ពិសេសលើទំនិញនិងសេវាមួយចំនួន)
excise tax revenues រដ្ឋទេយ្យចំណូល
exclusive agent តំណាងផ្តាច់មុខ
exclusive right សិទ្ធិផ្តាច់មុខ
executive adj. ដែល ប្រតិបត្តិ/អនុវត្ត,
 ~ body/entity/unit សេនាធិការ, ~ director
 នាយកប្រតិបត្តិ, ~ committee គណៈកម្មាធិការ
 ប្រតិបត្តិ, ~ structure រចនាសម្ព័ន្ធប្រតិបត្តិ,
 ~ summary សេចក្តីសង្ខេប (សង្ខេបឯកសារ
 ដែលរៀបរាប់ផ្នែកដឹកនាំអាន)
executive n. ១. ផ្នែកដឹកនាំ, chief ~ នាយក
 ក្រុមហ៊ុន ២. អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ
executive power អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ
 (រដ្ឋាភិបាល), អំណាចប្រតិបត្តិ (ស្ថាប័នផ្សេងទៀត
 ដូចជាក្រុមប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល)
exemption, tax ការលើកលែងពន្ធ, មុធាភាព
 នៃពន្ធអាករ

exert pressure v. ដាក់សំពាធ, ធ្វើការក្របសង្កត់

existence អត្ថិភាព

existing ដែលមានស្រាប់, ~ structure
 រចនាសម្ព័ន្ធដែលមានស្រាប់, ~ level of
 development កំរិត មានស្រាប់/អត្ថិភាព
 នៃការអភិវឌ្ឍន៍

exit point ចំណុចចេញ, ច្រកចេញ

ex-officio តាមអំណាចមុខងារ (ឧ. តាម
 អំណាច/ដោយសារ មុខងារជាហិរញ្ញវត្ថុ គាត់ត្រូវ
 ក្លាយជាសមាជិកនៃគណៈកម្មការហិរញ្ញវត្ថុ)

exogenous ខាងក្រៅ, negative ~ factors
 កត្តាអវិជ្ជមានខាងក្រៅ

expansion ការពង្រីក, វិបលកម្ម, វិបលការ, វិស្វកម្ម

expatriate (or expat) អ្នកចំណោលស្រុក,
 អាណិកជន

expectation, rational ការរំពឹងសមហេតុផល

expected profit ប្រាក់ចំណេញរំពឹងទុក

expend v. ចំណាយ, ចាយ

expenditure n. ចំណាយ, capital ~ ចំណាយ
 ជាមូលធន, current ~ ចំណាយចរន្ត (ចំណាយជា
 ប្រចាំក្នុងឯកសារខ្លះ), ~ curve ខ្សែកោងចំណាយ

expenses, administrative ចំណាយរដ្ឋបាល

expenses, sundry ចំណាយផ្សេងៗ

experience n. បទពិសោធន៍

experiment n. ពិសោធន៍

experimental learning cycle
 វដ្តរៀនសូត្រដោយដកពិសោធន៍

experimentation ពិសោធនកម្ម, ការពិសោធន៍

expertise កោសល្យវិច័យ

expiration of a contract ការផុតកំណត់
 នៃកិច្ចសន្យា

explicit ជាក់លាក់, ~ instruction បទបញ្ជា
 ជាក់លាក់

exploitation អាជីវកម្ម, ~ of natural
 resources ការធ្វើអាជីវកម្មធនធានធម្មជាតិ

exploration ការរុករក, oil ~ ការរុករក
 ប្រេងកាត

exponential growth កំណើនអិច្បូណង់ស៊ីយ៉ែល

export v. & n. ១.នាំចេញ ២.ការនាំចេញ,
 នីហ៍រណ, ~ article/item មុខទំនិញនាំចេញ,
 ~ duty ពន្ធនាំចេញ, ~ subsidies ឧបត្ថម្ភធន
 សំរាប់ការនាំចេញ, ~ licence អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចេញ,
 ~ monopoly ការនាំចេញផ្តាច់មុខ, ~ tariff
 តារាងពន្ធនាំចេញ, ~ of workers ការនាំចេញ
 ពលកម្ម

exportation ការនាំចេញ, នីហ៍រណកម្ម

exporter អ្នកនាំចេញ, នីហ៍រិន

exporting firm ក្រុមហ៊ុននាំចេញ

exports ទំនិញនាំចេញ

ex-post project evaluation ការវាយ
 តម្លៃក្រោយពេលគំរោងចប់

exposure (banking) ហានិភ័យ, large ~
 ហានិភ័យធំ

extended fund facility (EFF)
 ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់មូលនិធិបន្ថែម

extension ការបន្តពេល (អោយ)

extensive adj. យថាផល, ~ agriculture
 កសិកម្មយថាផល

external accounts គណនីផ្ទៃក្រៅ

external aid ជំនួយពីខាងក្រៅ (ប្រទេស)

external balance ជញ្ជីងទូទាត់អន្តរជាតិ

externalities ១. ផលប៉ះពាល់មកពីក្រៅ

២. កត្តាខាងក្រៅ

extract សំរង់

extraction ការយកចេញមក, ការយកវី, និស្សារណកម្ម

extractive industry ឧស្សាហកម្មយកវី

extradition បញ្ជាប័ន

(ការប្រគល់ជនជាប់ចោទទៅឱ្យប្រទេសផ្សេង)

extraordinary session សម័យប្រជុំវិសាមញ្ញ

extrapolation ការគន់គូរ

extra-structural adjustment facility

(ESAF) ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់កែតម្រូវបន្ថែម

extrinsic reward រង្វាន់មកពីក្រៅ

ex-warehouse price ថ្លៃ (លក់) ចេញពីឃ្នាំង

ex-works/ex-factory price ថ្លៃ (លក់)

ចេញពីរោងចក្រ

F, f

fabric of peace, strengthen the

ពង្រឹងកោសិកាសន្តិភាពអោយផ្សារភ្ជាប់គ្នា

face value តំលៃចុះលើប័ណ្ណ

facilitate v. ជួយសំរួល, បង្កសក្តានុពលដោយស្រួល

facilities គ្រឿងសំរួលការ, កន្លែងសំរួលការ

facility ការងាយស្រួល, ឧបករណ៍សំរួល, extended

fund ~ ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់មូលនិធិបន្ថែម

fact អង្គហេតុ

fact-finding mission បេសកកម្មស្វែងរកការពិត

factor កត្តា, ~ cost កត្តាតំលៃ (ពាក្យប្រើក្នុង

គណនីជាតិសំដៅដល់ផលិតផលគិតតាមថ្លៃទីផ្សារ

បូកឧបត្ថម្ភធន ដកពន្ធផ្ទាល់ចេញ), primary ~

cost កត្តាតំលៃបឋម, primary ~ income

កត្តាចំនួនបឋម, primary ~ of production
កត្តាផលិតកម្មបឋម

factual ជាក់ស្តែង, ~ situation ស្ថានភាពជាក់ស្តែង

fad អ្វីដែលគេនិយមមួយគ្រា

fail v. ខកខាន, ក្ស័យធន, គ្មានជោគជ័យ

fair មានសមធម៌, ដោយយុត្តិធម៌, ត្រឹមត្រូវ,

principle of ~ competition គោលការណ៍

ប្រកួតប្រជែងត្រឹមត្រូវ, ~ price ថ្លៃសមរម្យ

fairness ភាពសមរម្យ

fait(s) accompli(s) ព្រឹត្តិស័យ (អ្វីដែលបាន

កើតហើយ ឬរំលែងបាន)

fall in prices ការធ្លាក់ថ្លៃ

fall sharply v. ធ្លាក់ចុះយ៉ាងគំហុក (ឧ. ថ្លៃ

ផលិតផល)

fallacious ដែលបំភាន់

false adj. ក្លែងក្លាយ, មិនពិត

falsify v. ក្លែងក្លាយ

family allowance(s) វិភាជន៍គ្រួសារ,

ប្រាក់ឧបត្ថម្ភគ្រួសារ

family business អាជីវកម្មជាលក្ខណៈគ្រួសារ

family food production ផលិតកម្ម

ស្បៀងជាលក្ខណៈគ្រួសារ

family scale (fishing) (ការនេសាទ)

ជាលក្ខណៈគ្រួសារ

family well-being សុខុមាលភាពគ្រួសារ

famine ទុរិក្ស, ការអត់ឃ្នាន

fancy ក្បាច់ក្បួរ, ប៊ីហ្វា

fare ថ្លៃឈ្នួលយានជំនិះ, concessionary ~ ថ្លៃ

ឈ្នួលអនុគ្រោះ, full ~ ថ្លៃឈ្នួលពេញ, half ~ ថ្លៃ

ឈ្នួលពាក់កណ្តាល, single/one way ~ ថ្លៃធ្វើ

ដំណើរតែទៅវិ តែមក, return ~ (roundtrip ~)

ថ្លៃធ្វើដំណើរទៅមក, high/low season ~ ថ្លៃឈ្នួល

ខ្ពស់ រឺ ទាបតាមរដូវ
farm កសិដ្ឋាន, ~ equipment បរិក្ខារកសិដ្ឋាន
farming របរកសិកម្ម, extensive ~ ការធ្វើ
 កសិកម្មតាមបែបវិបុលវប្បកម្ម, កសិកម្មយថាផល,
 intensive ~ កសិកម្មអតិផល, ការធ្វើកសិកម្មតាម
 បែបប្រពលវប្បកម្ម
far-sighted ដែលមើលឃើញវែងឆ្ងាយ
FAS (free alongside ship) ផ្លែទំនិញដឹក
 ដល់តែមនាវា
fast selling items ទំនិញលក់ដាច់លឿន
fast-food restaurant ភោជនីយដ្ឋាន
 អាហាររហ័ស
fauna រច្ចុះសត្វ (ពពួកសត្វ)
favor ការអនុគ្រោះ
favourable អំណោយផល, ~ conditions
 លក្ខខណ្ឌអំណោយផល, ~ trade balance
 ជញ្ជីងពាណិជ្ជកម្មល្អ
favouritism អនុគ្រោះនិយម
fax ទូរសារ
feasibility study ការសិក្សាពីភាពអាចធ្វើបាន
 រឺ ការសិក្សាពីសមិទ្ធិលទ្ធភាព
feature លក្ខណៈសំគាល់, វត្ថុនិទ្ទេសន៍
fee កំរៃ, សោហ៊ុយ, licence ~ កំរៃអាជ្ញាប័ណ្ណ
feedback ព័ត៌មានត្រឡប់
 (ព័ត៌មានផ្តល់មកអោយវិញ)
feet, foot ហ្នឹង, ហ្នួត, (រង្វាស់ប្រវែង)
felony បទឧក្រិដ្ឋ
fertility ភាពមានកូន, ~ rate អត្រាមានកូន
feudalism សក្តិភូមិនិយម
fiduciary ជនកាន់តំណែងជាទីទំនុកចិត្ត, abuse
 of ~ ការរំលោភសេចក្តីទំនុកចិត្ត

fiduciary currency រូបិយវត្ថុ ប្រាក់ក្រដាស
fiduciary loan កំចិគ្គានវត្ថុធានា
field expenditure ចំនាយចុះធ្វើការដល់កន្លែង
FIFO (first in, first out) ប្តីហ្ម (ចូលមុន
 ចេញមុន)
filing ១, ការតំកល់ទុក **២**, ការដាក់ជូនពិនិត្យ
filing system ប្រព័ន្ធរៀបចំឯកសារ
fill in a form បំពេញទម្រង់បែបបទ
final ចុងក្រោយ, ~ goods ផលិតផលសំរេច,
 ~ output ធាតុចេញ/ផលិតផល ចុងក្រោយ,
 ~ consumption ការប្រើប្រាស់ចុងក្រោយ,
 ~ provisions អវសានប្បញ្ញត្តិ (ច្បាប់),
 ~ settlement ការទូទាត់ផ្តាច់
finance officer មន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ
finance v. ផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន, ផ្តល់ទុន
financial នៃហិរញ្ញវត្ថុ, ~ accounting
 គណនេយ្យហិរញ្ញវត្ថុ, ~ assistance ជំនួយ
 ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ autonomy ស្វ័យភាពហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ appropriation ប្រាក់វិភាជន៍, ~ charge/
 cost បន្ទុកចំណាយហិរញ្ញវត្ថុ, ~ crisis វិបត្តិ
 ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ forecast ការព្យាករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ institution ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ, ~ panic
 អហេតុភ័យហិរញ្ញវត្ថុ, ~ liquidation ការជំរះ
 ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ pressure សំពាធ ហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ rate of return អត្រាទាញចំណូលហិរញ្ញវត្ថុ, ~
 reform កំណែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ services សេវា
 ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ shocks ការប៉ះទង្គិចខាងហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ self-sufficiency ភាពម្ចាស់ការខាងហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ standing ស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ, ជំហរហិរញ្ញវត្ថុ,
 ~ year ឆ្នាំហិរញ្ញវត្ថុ, ការិយបរិច្ឆេទ
financial cost-benefit analysis (FCBA)

ការវិភាគចំណាយ និងផលចំណេញហិរញ្ញវត្ថុ
financial manager (French: ordonnateur) អាណាប័ក, principal ~ អាណាប័កដើមខ្សែ, delegated ~ អាណាប័កផ្ទេរសិទ្ធិ
financing ហិរញ្ញប្បទាន, ~ arm សាខាផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន, ~ modalities បែបបទផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន
finding រកគំហើញ, លទ្ធផលរកឃើញ, គំហើញ, ការរកឃើញ
fine v. & n. ១. ផាកពិន័យ **២.** ប្រាក់ផាកពិន័យ
finished goods/products ផលិតផល សំរេច
fire insurance ការធានារ៉ាប់រងគ្រោះអគ្គិភ័យ
firm អង្គភាពអាជីព, សហគ្រាស
firm offer ការសន្យាលក់ដាក់លាក់
firm sale ការលក់ផ្តាច់ (តាមកិច្ចសន្យាត្រឹមត្រូវ)
fiscal នៃសារពើពន្ធ, ~ deficit ឱនភាពសារពើពន្ធ, ~ policy នយោបាយសារពើពន្ធ, ~ year ឆ្នាំសារពើពន្ធ
fish culture/farming ការចិញ្ចឹមត្រី
fisheries reform កំណែទម្រង់វិស័យនេសាទនិងជលផល
fisheries resource ធនធានជលផល
fishery ការនេសាទ
fishery zone ដែននេសាទ, reserved ~ ដែននេសាទបម្រុងទុក
fishing lot ទ្វារនេសាទ
fixed ជាប់លាប់, ថេរ, អចល័ត, ~ asset ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់, អចលកម្ម, ~ capital ទុនអចល័ត, អចលកម្ម(ជាមូលធន), ~ cost/ expenses បន្ទុកចំណាយថេរ, ~ deposit ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់, ~ rate អត្រាថេរ (មិនប្រែប្រួល)
fixing of quotas ការកំណត់កូតា, ការដាក់កូតា

fixture គ្រឿងបំពាក់ជាប់, fixtures and fittings គ្រឿងបំពាក់ (ទាំងអចល័ត និងចល័តដែលលក់ទៅជាមួយនឹងផ្ទះ)
flammable substance សារធាតុឆេះ
flat សំប៉ែត, រាប, ឆាការ, ~ fee កំរៃឆាការ, ~ price ថ្លៃឆាការ
flaw ខ្លោះ, គុណវិបត្តិ
flawed ដែលមានខ្លោះ, ដែលមានគុណវិបត្តិ
flexible ដែលបត់បែនបាន, ទន់ភ្លន់, ~ exchange rate អត្រាប្តូរប្រាក់ រស់/ទន់ភ្លន់
flight of capital លំហូររល្ជិនចេញមូលធន
flimsy paper ក្រដាសពើល្បឿ (ក្រដាសស្តើង)
float v. ១. អណ្តែត, **២.** ដាក់ឱ្យអណ្តែត, floating rate អត្រា (ការប្រាក់) អណ្តែត
floating capital ទុនបង្វិល
flooded forest ព្រៃលិចទឹក
floor price ថ្លៃអប្បបរមា
flora រុក្ខជាតិ
flotation of a new company ការចាប់ផ្តើមបើកក្រុមហ៊ុនថ្មីដោយលក់សន្លឹកហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុននោះ
flow លំហូរ, ការហូរ
flow chart តារាង, អង្គការលេខ
flow, stock សន្និធិចរាចរ
fluctuation ការឡើងចុះ (ថ្លៃ)
FOB (free on board) ថ្លៃទំនិញដឹកដល់លើនាវា
FOB airport ថ្លៃទំនិញដឹកដល់អាកាសយានដ្ឋាន
FOB shipment to destination ថ្លៃទំនិញដឹកដល់គោលដៅ
FOB trimmed ថ្លៃទំនិញដឹកដល់លើនាវានិងរៀបរយ
FOB under tackle ថ្លៃទំនិញដឹកដល់ក្រោមដងយោង

focal point ចំណុចប្រសព្វ

focus v. & n. ១. ផ្ដោត **២.** ចំណុចផ្ដោត

following តាមក្រោយ, ~ year ឆ្នាំក្រោយ (ឆ្នាំក្រោយទី១)

follow-up v. & n. តាមដានបន្ត

food ម្ហូបអាហារ, ស្បៀង, ~ price index សន្ទស្សន៍ថ្លៃម្ហូបអាហារ, ~ products/stuffs ផលិតផលស្បៀង

food balance តុល្យការស្បៀង (បរិមាណស្បៀងទាំងអស់ដែលមាន ធៀបនឹង ចំនួនប្រជាជន ដែលត្រូវចិញ្ចឹម)

food for work ស្បៀងសំរាប់ពលកម្ម (ឧ. អង្ករពលកម្ម)

food security សន្តិសុខស្បៀង

FOR (free on rail) ថ្លៃទំនិញដឹកដល់លើផ្លូវដែក

force ១. កំលាំង **២.** កំលាំងពលកម្ម

force majeure ប្រធានសក្តិ

force, come into ចូលជាធរមាន, មានប្រសិទ្ធភាព

forecast v. & n. ព្យាករណ៍

foreclose a mortgage v. ប្តឹងអំណាច, រឹបអូសកម្មសិទ្ធិអចលនវត្ថុដាក់ធានា, ប្តឹងទាមទារកម្មសិទ្ធិ និក្ខេបទ្រព្យ/ទ្រព្យបញ្ចាំ (ដោយសារគេមិនបានសងបំណុលតាមកិច្ចសន្យា)

foregoing សេចក្តីទើបលើកឡើង

foreign បរទេស, ~ accounts គណនីនៅបរទេស, ~ assets ទ្រព្យសកម្មបរទេស, ទ្រព្យបញ្ជីនៅបរទេស, ~ balance ជញ្ជីងទូទាត់ អន្តរជាតិ, ~ currency/exchange រូបិយវត្ថុ បរទេស (រឺ រូបិយប័ណ្ណ), ~ exchange auction ការដេញថ្លៃរូបិយប័ណ្ណ, ~ direct investment (FDI)

វិនិយោគផ្ទាល់ពីបរទេស, ~ inflows លំហូរចូលពីបរទេស (ជំនួយ, រូបិយប័ណ្ណ...), ~ liabilities (bank) ទ្រព្យអកម្មបរទេស, ~ reserves ធនបំរុងបរទេស, ~ trade ពាណិជ្ជកម្ម ក្រៅប្រទេស

foreign-aid programme កម្មវិធីជំនួយបរទេស

foreign-trade turnover ចំណូលពាណិជ្ជកម្មក្រៅប្រទេស

foreman មេការ, មេក្រុម (ជាង, កម្មករ)

foresight ការយល់ដឹងមុន

forest ព្រៃឈើ, protected ~ areas តំបន់ព្រៃការពារ, ~ concession ព្រៃសម្បទាន, coupe ~ ព្រៃតុប, operable ~ ព្រៃឈើអាចធ្វើអាជីវកម្មបាន

forest product/sub-product អនុផលព្រៃឈើ

forestry រុក្ខសាស្ត្រ

forfeit money ប្រាក់ពិន័យ

forfeit v. កាត់ចេញ, បាត់បង់ (ជាការពិន័យ)

forfeited to the government (ត្រូវបានរឹបអូសជាសម្បត្តិរដ្ឋ

forgery ការក្លែង

form ទ្រង់ទ្រាយ, legal ~ រូបភាពគតិយុត្ត

form (document) ទម្រង់ការ (ឯកសារ)

form and legal concepts of the law ទម្រង់ និង គតិ នៃច្បាប់

formal ផ្លូវការ, រៀបរយ, ~ sector វិស័យរៀបរយ

formalities បែបបទ, ទម្រង់បែបបទ, ទម្រង់ការ, fulfil v. ~ បំពេញបែបបទ

formulation mission បេសកកម្មលើកមតិ

forward មានកាលកំណត់ (នៅអនាគត), ~ delivery ការប្រគល់មានកាលកំណត់.

~ price ថ្លៃលក់មានកាលកំណត់
forward v. បញ្ជូនទំនិញ
forwarding agency ទីភ្នាក់ងារដឹកជញ្ជូន
forwarding, advice of លិខិតជូនដំណឹង
 បញ្ជូនទំនិញ
FOT (free on truck) ថ្លៃទំនិញដឹកដល់លើរថយន្ត
foul bill of lading ប័ណ្ណដឹកជញ្ជូនមិនល្អ
 (ដែលបញ្ជាក់ពីស្ថានភាពទំនិញមិនល្អនៅពេល
 ម្ចាស់នាវាទទួលវា)
foundation ១. គ្រឹះ, មូលដ្ឋានគ្រឹះ, ខ្លឹមសារ
២. មូលនិធិ
founder n. ស្ថាបនិក, អ្នកបង្កើតក្រុមហ៊ុន
founder v. រលំ, ទទួលបរាជ័យ
founding instrument ឯកសារបង្កើត
 (ក្រុមហ៊ុន)
frame ក្រប, ក្របខ័ណ្ឌ
framework ក្របខ័ណ្ឌ
franchise សិទ្ធិប្រើឈ្មោះពាណិជ្ជកម្ម
 (ដើម្បីធ្វើអាជីវកម្ម)
franchisee អ្នកទទួលសិទ្ធិប្រើឈ្មោះពាណិជ្ជកម្ម
franchiser អ្នកផ្តល់សិទ្ធិអោយប្រើឈ្មោះពាណិជ្ជកម្ម
fraud ការគេចបន្លំ
fraudulent ដែលគេចបន្លំ
free សេរី, ~ market economy សេដ្ឋកិច្ច
 ផ្សារសេរី, carriage ~ ដឹកអោយមិនគិតថ្លៃ
 (អ្នកទិញមិនបាច់ចេញថ្លៃដឹកទេ)
free alongside ship (FAS)
 ថ្លៃដឹកទំនិញដល់តែមនាវា
free board and lodging
 អាហារនិងស្នាក់នៅដោយឥតបង់ថ្លៃ
free currency រូបិយវត្ថុទិញលក់បានដោយសេរី
 (រដ្ឋគ្មានដាក់កំហិតត្រួតត្រា)

free of charge ដោយឥតបង់ថ្លៃ
free on board and trimmed (see
 FOB trimmed) ថ្លៃទំនិញដឹកដល់លើនាវា
 និងរៀបរយអោយ
free on rail (see FOR)
free on truck (see FOT)
free will (ដោយ) សុទ្ធិចិត្ត
freedom of association
 សេរីភាពកសាងសមាគម
freehold property កម្មសិទ្ធិគ្មានកាលកំណត់
freeze កក, បង្កក, wage freeze ការបង្កក
 បៀវត្សរ៍ (មិនអោយឡើងចុះ)
freight ថ្លៃដឹកជញ្ជូន, ~ forward ថ្លៃដឹកត្រូវ
 បង់ដោយអ្នកទិញ
freight prepaid ថ្លៃដឹកជញ្ជូនបានបង់មុន
freight, ad valorem ថ្លៃដឹកជញ្ជូនយកតាម
 ថ្លៃទំនិញ
frequency ភាពញឹកញាប់, ប្រេកង់ (ឧ. វិទ្យុ)
freshwater ទឹកសាប, ~fisheries
 ការនេសាទទឹកសាប ~fish ត្រីទឹកសាប
fringe benefits អត្ថប្រយោជន៍បន្ថែម
frozen account គណនី ផ្តិប/បញ្ឈប់
frozen assets ទ្រព្យផ្តិប, ទ្រព្យជាប់ក្តី
frozen capital មូលធន ផ្តិប/បញ្ឈប់
fruitful ដែលមានផ្លែផ្កា
fuel គ្រឿងនេន, ឥន្ធនៈ
full ពេញ, ផ្គុំ, សព្វគ្រប់, ~ price ថ្លៃពេញ
 (គ្មានចុះថ្លៃ), ~ capacity សមត្ថភាពពេញលេញ
full time work ការងារពេញម៉ោង
fully fledged bank ធនាគារមានគ្រប់សេវា
 (ដែលធំធេងពេញរូបរាង)

full-right representative តំណាងពេញសិទ្ធិ

fully paid up ដែលបានទូទាត់ទាំងស្រុង

function មុខងារ

fund មូលនិធិ. ~ accounting systems ប្រព័ន្ធគណនេយ្យមូលនិធិ. ~ flow លំហូរមូលនិធិ. ~ raising ការរៃអង្កាសមូលនិធិ

fund (French: provision) សវិធានវត្ថុ (សំរាប់ទូទាត់មូលហ្សានប័ត្រ)

fundamental adj. ជាគ្រឹះ. ជាមូលដ្ឋាន. ~ research ការស្រាវជ្រាវជាគ្រឹះ

funding agency/project ទីភ្នាក់ងារ/ គំរោង ផ្តល់មូលនិធិ

funds held in trust មូលនិធិបញ្ជី (ឧ. អង្គការ ក ដែលទើបបង្កើតថ្មី មិនទាន់មានគណនីនៅធនាគារ នៅឡើយ ។ ទាយកអាចផ្តល់ប្រាក់ អោយអង្គការ ក ដោយធ្វើវាចូល គណនីរបស់អង្គការ ខ ដែលមាន ទំនាក់ទំនងជាមួយខ្លួន ដើម្បីឱ្យអង្គការនេះបើកផ្តល់ បន្តទៅឱ្យអង្គការ ក)

fungibility ភាពដែលអាចយកទៅជំនួសគ្នាបាន (របស់និមួយៗគ្មាន លក្ខណៈ/តំរូវការ ដើម្បីសំគាល់ ចេញពីគ្នាទេ: ឧ. ដែកគោល). fungible adj.

fungibles ទំនិញអាចថ្លឹង/រាប់...បាន

future value តំលៃអនាគត

G, g

gain n. & v. ១. កំណើន, capital ~ តំលៃលើស (លើការលក់ទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់) ២. កើនឡើង, ចំណេញ (ជាប្រាក់)

galloping inflation អតិថិរណាណេតឆ្ពោះ

gamble on the stock exchange v. លេងល្បែងទិញដូរសន្លឹកហ៊ុន

gap គំនាត

garment industry ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរ

garnishee n. តតិយជនអំណូស (អ្នកដែលជំពាក់ ប្រាក់ដល់បុគ្គលម្នាក់ ហើយដែលត្រូវតុលាការបញ្ជាឱ្យ សងប្រាក់ទៅម្ចាស់បំណុលរបស់បុគ្គលម្នាក់នោះ)

gateway មាត់ច្រក, international communication ~ មាត់ច្រកទូរគមនាគមន៍អន្តរជាតិ

gather ប្រមូលផ្តុំ

GATT (General Agreement on Tariffs and Trade) ហ្គាត់, កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពី តារាងពន្ធគយនិងពាណិជ្ជកម្ម

GDP (gross domestic product) ផលស (ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប)

gem or gemstone ឆ្នៀងមានតំលៃ

gender យេនឌ័រ (តួនាទីបុរសស្ត្រី)

gene ហ្សែន, modify a gene កែច្នៃហ្សែន

general ១. ទូទៅ, គោលការណ៍ (ក្នុងប្រកាស...), ~ points (in law) កំណត់ទូទៅ, ~ provisions បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ ២. អគ្គ, ~ director អគ្គនាយក

general and administrative expenses ចំណាយទូទៅ និងចំណាយរដ្ឋបាល

general inspector អគ្គាធិការ, deputy ~ អគ្គាធិការរង

general inspectorate អគ្គាធិការដ្ឋាន

general ledger (accounting) សៀវភៅធំ

general meeting មហាសន្និបាត

general partner អ្នកចូលហ៊ុនគ្មានកំរិត (ទទួលខុសត្រូវគ្មានកំរិត)

general regulations នីតិវិធី

general rule, as a តាមវិធានទូទៅ
generality ភាពទូទៅ
generalisation ការធ្វើឱ្យមានលក្ខណៈទូទៅ
Generalised System of Preferences
 (GSP) ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ
generally accepted accounting principle (GAAP) គោលការណ៍
 គណនេយ្យមានការទទួលស្គាល់ទូទៅ
genetic នៃហ្សែន, ~ sequence សំដាប់ហ្សែន
genetic modification (GM) ការច្នៃហ្សែន,
 GM food អាហារច្នៃហ្សែន, GM agriculture
 កសិកម្មច្នៃហ្សែន
genome ជីណូម, សំណុំហ្សែន
genus ពួក, ជំពូក (សត្វ, រុក្ខជាតិ ...)
geography, economic ភូមិវិទ្យាសេដ្ឋកិច្ច
geology ភូគព្ភសាស្ត្រ
gesture កាយវិការ
gift អំណោយ
gilt-edged investments វិនិយោគមាន
 សុវត្ថិភាពខ្ពស់ (ឧ. ប័ណ្ណរតនាគារ)
global adj. សាកល, សរុប, ~ demand
 តម្រូវការសរុប, ~ social product ផលិតផល
 សង្គមសរុប, ~ economic recession
 ការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ចជាសាកល
globalisation of economy
 សាកលភាវូបនីយកម្មសេដ្ឋកិច្ច
glossary សទ្ទានុក្រម, បទានុក្រម
glut ច្រើនកកកុញ, ~ the market ច្រើន
 លិចលង់ទីផ្សារ
GNP (gross national product)
 ផលិតផលជាតិសរុប, ផលទុនជាតិសរុប, ~ deflator
 សន្ទស្សន៍បំបាត់ផលិតផលជាតិសរុប

goal គោលដៅ
going concern អាជីវកម្មមានដំណើរការ
going price ថ្លៃធម្មតា, ថ្លៃចរន្ត
going rate អត្រាធម្មតា, អត្រាចរន្ត
gold standard ស្តង់ដារមាស, ~ system
 ប្រព័ន្ធប្តូរប្រាក់តាមស្តង់ដារមាស
goods ទំនិញ, capital ~ ទំនិញមូលធន,
 consumer/consumable ~ ទំនិញប្រើប្រាស់,
 dry ~ ក្រណាត់និងខោអាវ, faulty ~ ទំនិញ
 ខូចគុណភាព, finished ~ ផលិតផលសំរេច, free
 circulation ~ ទំនិញចរាចរសេរី, luxury ~
 ទំនិញប្រណិត, household ~ ទំនិញប្រើប្រាស់ក្នុង
 ផ្ទះ, manufactured ~ ទំនិញធ្វើដោយម៉ាស៊ីន,
 ~ and services ទំនិញ និងសេវា, ~ in bond
 ទំនិញនៅឃ្នាំងតយ (រង់ចាំការបង់ពន្ធ), ~ in
 stock ទំនិញក្នុងស្តុក, ~ left on hand ទំនិញត្រូវ
 បានបដិសេធមិនទទួល, ~ in transit ទំនិញឆ្លង
 កាត់, ~ on consignment ទំនិញធ្វើទៅលក់
goodwill ១. កេរ្តិ៍ឈ្មោះជំនួញ, មូលនិធិពាណិជ្ជកម្ម
 ២. សុន្ទៈ
governance អភិបាលកិច្ច, local ~ អភិបាល
 កិច្ចមូលដ្ឋាន
government រដ្ឋាភិបាល, ~ and institutional
 accounting គណនេយ្យរដ្ឋាភិបាល និងគណនេយ្យ
 ស្ថាប័ន, ~ agency ស្ថាប័នរដ្ឋ, ~ securities
 សញ្ញាប័ណ្ណរដ្ឋាភិបាល
grace period (debt payment)
 ថេរវេលាអនុគ្រោះ
grade (civil servant) ថ្នាក់
grading ការបែងចែកគុណភាព
grand plan ប្លង់ចម្បង

grand total សរុបរួម

grandstanding ការយកកំពស់

grant អំណោយហិរញ្ញវត្ថុ, ~ aid ជំនួយឥតសំណង

graphics ក្រាហ្វិក, ពិន្ទុវេទិក

grassroots level កំរិតមូលដ្ឋាន

grassroots organisation
អង្គការថ្នាក់ក្រោម (កំរិតប្រជាជន)

gratuity ប្រាក់សគុណ, សទ្ធាទាន, ជំនួន (តបស្នង)

Greater Mekong Sub-region
មហាអនុតំបន់មេគង្គ

green revolution បដិវត្តន៍បៃតង

greenhouse ផ្ទះកញ្ចក់, ~ effect បង្កើន
ផ្ទះកញ្ចក់, ~ gas ឧស្ម័នផ្ទះកញ្ចក់

grid បណ្តាញ (ប្រទាក់ក្រឡា)

gross ដុល, សរុប, ~ domestic product (GDP) ផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប (ផសស), ~ margin ចំណេញដុល, អប្បហារដុល (ជាភាគរយនៃផ្ទៃលក់), ~ national product (GNP) ផលិតផល/ផលទុន ជាតិសរុប, ~ price ថ្លៃដុល, ~ negligence ការច្រើនប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ (ច្របាប់), ~ output ធាតុចេញដុល, ~ profit ចំណេញដុល, ~ proceeds/receipts/returns ចំណូលដុល, ~ weight ទំងន់ដុល

groupage/grouped bill of lading
វិក្កយបត្រដឹកជញ្ជូនសរុប

growth កំណើន, ការលូតលាស់, ~ rate អត្រាកំណើន

GSP (Generalised System of Preferences) ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ

guarantee ការធានា, វត្ថុធានា, ~ for a loan វត្ថុធានាសំរាប់កំរិត, ~ of payment ការធានា

ទូទាត់, ~ certificate or certificate of ~ ប័ណ្ណធានាគុណភាព, quality ~ ការធានាគុណភាព

guaranteed bill of exchange
រូបិយាណត្តិមានការធានា

guaranteed deposit fund ប្រាក់កក់

guarantees and commitments under signature (banking) ការសន្យាតាមហត្ថលេខា

guarantor អ្នកធានា (ឧ. លើអ្នកណាម្នាក់ក្នុងការសងបំណុល)

guardianship អាណាព្យាបាល

guideline គោលការណ៍ណែនាំ

guilt ពិរុទ្ធភាព

H, h

habitual ជាទំលាប់

hacker ហាក់គីវ (អ្នកលួចច្រៀតចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័ររបស់អ្នកដទៃ)

half ពាក់កណ្តាល, first ~ of the 6th century ពាក់កណ្តាលទី១ នៃសតវត្សរ៍ទី៦

hallucination មហាស, ការមហាស

hand bill ខិត្តប័ណ្ណ (ប័ណ្ណឃោសនាផ្សព្វផ្សាយចែកអោយផ្ទាល់ដៃ)

handicraft សិប្បកម្ម, វត្ថុធ្វើដោយដៃ, ~ goods ទំនិញសិប្បកម្ម

handle ចាត់ចែង, ដោះស្រាយ, ~ a situation ដោះស្រាយស្ថានការណ៍

handling (goods) ការលើកដាក់

hard រឹង, លំបាក, ~ condition លក្ខខណ្ឌតឹងតែង, ~ bargain ការតម្លៃដ៏តឹងតែង, ~ cash

សាច់ប្រាក់មានក្នុងដៃ
hard disk (computer) ថាសរឹង
hardware គ្រឿងចក្រធំៗ, ធាតុរឹង (កុំព្យូទ័រ)
harmonisation សុខដុមនីយកម្ម, ការធ្វើឱ្យ
 មានភាពចុះសំរុងគ្នា
harmonised ដែលរលូនគ្នា
harmony ភាពសុខដុមរមនា
harsh conditions លក្ខខណ្ឌតឹងតែង
haulage ថ្លៃដឹកទំនិញ, ការដឹកទំនិញ (តាមរថយន្ត
 រឺ រថភ្លើង), ~ cost (rates) ថ្លៃដឹកទំនិញ,
 ~ company/firm ក្រុមហ៊ុនដឹកជញ្ជូនទំនិញ
hazardous ដែលប្រកបដោយគ្រោះថ្នាក់
head office ការិយាល័យធំ, ទីចាត់ការធំ
head tax ពន្ធមនុស្ស
heading ចំណងជើង, ខ្ទង់ (តារាងតុល្យការ)
headquarters (of a company)
 ទីស្នាក់ការកណ្តាល
health care ការថែទាំសុខភាព
healthy ដែលមានសុខភាពល្អ, ~ balance
 sheet តារាងតុល្យការស្តែងផលចំណេញ, ~ profit
 ផលចំណេញក្នុងចំនួនយ៉ាងច្រើន
hearing សវនាការ
heavy equipment បរិក្ខារធ្ងន់ធ្ងន់
heavy industry ឧស្សាហកម្មធ្ងន់ធ្ងន់
hedged (ដែលត្រូវបាន) ការពារការខាតបង់
heir ទាហាទ (អ្នកទទួលមរតក)
hereafter ពីនេះតទៅ
hereby តាមរយៈនេះ
heritage មរតក, national ~ បេតិកភ័ណ្ឌជាតិ
heterogeneity ភាពមិនស្មើសាច់
heterogeneous លាយចំរុះគ្នា, វិសម, វិសភាគ
 (មិនដូចគ្នា, មិនស្មើសាច់)

hidden adj. បង្កប់, ~ reserves ធនបំរុងបង្កប់
hierarchy ឋានានុក្រម
high grade (ore) គុណភាពខ្ពស់ (រឺ)
high school វិទ្យាល័យ, junior ~ អនុវិទ្យាល័យ
high-tech (sector) បច្ចេកវិទ្យាខ្ពស់ (វិស័យ)
hindsight ការយល់ដឹងតាមក្រោយ (គឺមាន
 បទពិសោធន៍ដោយព្រឹត្តិការណ៍បានកើតឡើងហើយ)
hire-purchase agreement កិច្ចសន្យាជួល-
 ទិញផ្តាច់, កិច្ចសន្យាទិញបណ្តាក់
historic/historical cost តម្លៃតាម
 ប្រវត្តិសាស្ត្រ (តម្លៃជាក់ស្តែងកាលពីពេលទិញចូល)
historical steps ជំហានមានអត្ថន័យជាប្រវត្តិសាស្ត្រ
hold in trust កាន់កាប់ជាការធ្វើទុក
holder (of a cheque...) អ្នកកាន់
holder in due course អ្នកកាន់កាប់ត្រឹមត្រូវ,
 តាហកនិយ័ត
holding company ក្រុមហ៊ុនហូលឱញ (កាន់
 កាប់ជាង ៥០% នៃភាគហ៊ុនក្នុងក្រុមហ៊ុនមួយទៀត)
home market ផ្សារក្នុងស្រុក
homelessness ភាពគ្មានផ្ទះសំបែង
home-made ផលិតនៅ ក្នុងស្រុក/ផ្ទះ
homogeneity ភាពស្មើសាច់
homogenous adj. សភាគ, ស្មើសាច់ (ដូចគ្នា)
honorarium ប្រាក់សកុណ
horizontal ផ្អែក, ~ coordination
 ការសំរបសំរួលតាមខ្សែផ្អែក (រឺ ខ្សែទទឹង)
horticulture សាកវប្បកម្ម, ការធ្វើច្បារដំណាំ
host government រដ្ឋាភិបាលម្ចាស់ផ្ទះ
hot money (money moving frequently
 from one country to another) លុយក្តៅ
household គ្រួសារ, គ្រួសារ, female-headed ~
 គ្រួសារស្ត្រីមេគ្រួសារ, male-headed ~ គ្រួសារ

បុរសមេត្រូ
household equipment បរិក្ខារគេហកិច្ច
household survey អង្កេតគ្រួសារ
housing ផ្ទះស្នាក់នៅ, ការផ្តល់ផ្ទះស្នាក់នៅ, ផ្ទះសំបែង (ខ្នងចំណាយ), ~ loan កំរើសំរាប់សង់/ទិញផ្ទះ
human-capital investment វិនិយោគទុនមនុស្ស
humanism មនុស្សនិយម
humanitarian assistance ជំនួយមនុស្សធម៌
humanitarian relief ការសង្គ្រោះផ្នែកមនុស្សធម៌
humanity មនុស្សជាតិ, នរជាតិ
husbanding of resources ការគិតគូរសំចៃធនធាន
hydropower construction សំណង់វារីអគ្គិសនី
hyperinflation អតិផរណាលោតឆ្ពោះ
hypothesis សម្មតិកម្ម

I, i

idea គំនិត
ideal ឧត្តមគតិ
idealised condition សក្ខខណ្ឌសុក្រិតភាព
identification អត្តសញ្ញាណកម្ម, ~ mission បេសកកម្ម រកសំគាល់/បំផុសគំនិត
identify v. ស្វែងរកមើល, រកសំគាល់, សំគាល់បានតាមភិនភាគ,
ideology មនោគមនីវិជ្ជា

idle ទំនេរចោល, គ្មានប្រើការ, ~ capital ទុនគ្មានប្រើការ, ~ time ម៉ោងទំនេរចោល (ម៉ាស៊ីនធ្វើការបានតែគ្មានដំណើរការ)
illegal adj. ខុសច្បាប់, ~ contract កិច្ចសន្យាខុសច្បាប់
illicit adj. ខុសច្បាប់, ~ alcohol ស្រាខុសច្បាប់
ill-will ទុរន្ទៈ (បំណងអាក្រក់)
imbalance អតុល្យភាព, នានត្តភាព
imaginary profit ចំណេញប្រមូល
immaculate ថែស (ថ្លី, ស្អាត)
immediate objective ទិសដៅបន្ទាន់
immediate payment ការទូទាត់ភ្លាមៗ
immediate supervisor អ្នកមើលការខុសត្រូវផ្ទាល់
immobilise (finance) ធ្វើអចលកម្ម
immoral អសីលធម៌
immovable (property) n. អចលនទ្រព្យ
immunity ១. ភាពស្ងៀម (នឹងជំងឺ)
២. អភ័យឯកសិទ្ធិ, diplomatic ~ អភ័យឯកសិទ្ធិការទូត
impact ផលប៉ះពាល់
impartial មិនលំអៀង
impartiality ភាពមិនលំអៀង, អនាគតិ
impeccable ឥតខ្ចោះ
imperfection ភាពមានខ្ចោះ, អនិបុណភាព
impetus n. សន្ទុះជំរុញ
implementation of a law ការអនុវត្តន៍ច្បាប់
implementing agency ទីភ្នាក់ងារអនុវត្ត
import ការនាំចូល, អាហារណ, ~ duty ពន្ធនាំចូល, ~ permit អាជ្ញាប័ណ្ណនាំចូល, ~ quota កូតានាំចូល

importer អ្នកនាំចូល, អាហារិយ
import-export អាហារណ-និហរណ,
 ការនាំចេញ-នាំចូល
imports ទំនិញនាំចូល, វិទេសភ័ណ្ណ
impose taxes អោយបង់ពន្ធ
impoundment ការឃាត់ចាប់ទុក (រថយន្ត, ទូក...)
impression ចំណាប់អារម្មណ៍
improvement ការកែលំអ, សុវត្ថិភាព
impunity និទណ្ឌភាព, ភាពរួចទោស, culture
 of ~ វប្បធម៌និទណ្ឌភាព
impurity n. ១. ភាពមិនសុទ្ធ
២. អ្វីដែលធ្វើឱ្យមិនសុទ្ធ (ឧ. កករ)
in good faith ដោយស្មោះត្រង់
in post ក្នុងតំណែង
inaccuracy ភាពមិនត្រឹមត្រូវ
inaccurate adj. មិនត្រឹមត្រូវ
inactive adj. អសកម្ម
inadequate មិនសមស្រប
inappropriate មិនសមស្រប, ~ aid ជំនួយ
 មិនសមស្រប
incapacity អសមត្ថភាព, physical/mental
 ~ ការបាត់បង់សមត្ថភាពខាង បញ្ហា/កាយសម្បទា
incentive គ្រឿងលើកទឹកចិត្ត, ការលើកទឹកចិត្ត,
 investment ~ ការលើកទឹកចិត្តវិនិយោគ
inception ការកកើត
incertitude ភាពមិនប្រាកដ
incessant ដែលឥតឈប់ឈរ
incidence n. ការកើតមាន, ~ of tax បន្ទុកពន្ធ
 (ចំនួនប្រាក់ពន្ធត្រូវធ្លាក់លើបុគ្គលណាម្នាក់នៅក្នុងបញ្ចប់)
incident ឧបទ្វីបហេតុ
incidental បន្ទាប់បន្សំ
inclusion ការរាប់បញ្ចូល

inclusive ដែលរាប់បញ្ចូល, ជាបរិយាយ
income ចំណូល, ផលទុន, បដិលាភ, disposable
 ~ ចំណូលក្រោយកាត់ពន្ធ, ចំណូលប្រើបានដោយសេរី,
 private ~ ចំណូលក្រៅពីបៀវត្សរ៍, personal ~
 ចំណូលផ្ទាល់ខ្លួន, ~ account គណនីចំណូល,
 ~ (collected) in advance ចំណូលបានទទួលមុន,
 ~ per capita ចំណូលក្នុងមនុស្សម្នាក់, ~ tax
 ពន្ធលើប្រាក់ចំណូល, ~ statement របាយការណ៍
 ចំណូល
income-generating activities
 សកម្មភាពបង្កើតប្រាក់ចំណូល
income-outlay accounts
 គណនីចំណូល-ចំណាយ
incompatibility វិសមភាព, ភាពមិនចុះសំរុង
incompetence អសមត្ថភាព
inconvenience ផលវិបាក
inconvertible currency រូបិយវត្ថុមិនអាច
 ប្តូរ (យករូបិយវត្ថុដទៃ) បាន
incorporated ចូលជាក្រុមហ៊ុន, បានចុះបញ្ជី
 ជាក្រុមហ៊ុន
incorporated company ក្រុមហ៊ុន
 (ជានីតិបុគ្គលពេញលេញ)
increase v. & n. ១. កើន **២.** កំណើន
incremental ដែលកើនជាដំណាក់ៗ
indebtedness ភាពជំពាក់បំណុល
indefinite មិនជាក់លាក់, គ្មានកំណត់
indemnify v. ធ្វើសំណង
indemnity ១. សំណង ការខូចខាត/ជំងឺចិត្ត
២. ប្រាក់បំណាច់
independent audit សវនកម្មឯករាជ្យ
in-depth ស៊ីជម្រៅ, ~ evaluation ការវាយតម្លៃ
 ស៊ីជម្រៅ

index សន្ទស្សន៍
indexation ការដាក់សន្ទស្សន៍ (ឧ. អោយ
 បៀវត្សរ៍ប្រែប្រួលទៅតាមអតិផរណា)
indicator អាំងឌីកាទ័រ, សូចនាករ
indigenous people ប្រជាជនដើម
indirect tax ពន្ធប្រយោល
individual ឯកត្តជន, បុគ្គល, ~ insurance
 ការធានារ៉ាប់រងបុគ្គល
inducement គ្រឿងជំរុញទឹកចិត្ត
industrialisation ឧស្សាហូបនីយកម្ម
industrious adj. ឧស្សាហ៍(ព្យាយាម)
industry ឧស្សាហកម្ម, របរ, primary ~
 ឧស្សាហកម្មវត្ថុធាតុដើម, secondary ~
 ឧស្សាហកម្មកែច្នៃ (ពីវត្ថុធាតុដើមទៅផលិតផល),
 light ~ ឧស្សាហកម្មធុនស្រាល, heavy ~
 ឧស្សាហកម្មធ្ងន់ធ្ងរ, extractive ~ ឧស្សាហកម្ម
 និស្សារណកម្ម (ឧ. ឧស្សាហកម្មទាញយករ៉ែ)
inefficiency អប្រសិទ្ធភាព
inequality វិសមភាព, ភាពមិនស្មើគ្នា,
 income ~ វិសមភាពនៃប្រាក់ចំណូល
infant mortality rate អត្រាមរណៈកុមារ
inference ការសន្និដ្ឋាន
inflammable goods ទំនិញអាចឆាបឆេះ
inflate បំប៉ោង, ធ្វើអោយមានអតិផរណា,
 inflated price ថ្លៃបំប៉ោង (តំលើងខ្ពស់ដោយ
 គ្មានហេតុផល)
inflation អតិផរណា, ~ accounting គណនេយ្យ
 អតិផរណា (ថ្លៃទ្រព្យសកម្មមានគិតបញ្ចូល
 អតិផរណា), ~ factor កត្តាពង្រីក, កត្តាអតិផរណា
inflationary gap គំលាតអតិផរណា
inflationary period រយៈពេលមាន

អតិផរណា, អតិផរណាកាល
inflexibility ភាពរឹងកំប្រើស, ភាពមិនរស់រវើក
inflict v. a penalty ដាក់ទោសទ័ណ្ណ
 (ឧ. ចាប់អោយបង់ផាកពិន័យ)
inflow លំហូរចូល
influential ដែលមាន អនុភាព/ឥទ្ធិពល
influx លំហូរគំហុកចូល
informal sector វិស័យមិនរៀបរយ, វិស័យ
 សេដ្ឋកិច្ចក្រៅប្រព័ន្ធ
**information and communication
 technology (ICT)** បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន
 និងទូរគមនាគមន៍
information technology (IT)
 បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន
infrastructure ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ
infringe v. ប្រព្រឹត្តខុស, ល្មើស (ច្បាប់,
 កិច្ចសន្យា...), infringement n.
inheritance មរតក (អំពីអ្នកស្លាប់)
in-house adj. ក្នុងអង្គភាព, ~ language
 training ការបណ្តុះបណ្តាលភាសាក្នុងអង្គភាព
initial adj. ដំបូង, ~ capital មូលធនដំបូង
 (សំរាប់ចាប់ផ្តើមអាជីវកម្ម), ~ price ថ្លៃដំបូង
initial outlay or initial capital outlay
 សោហ៊ុយបង្កើតសហគ្រាសដំបូង
initial v. ចុះហត្ថលេខាសង្ខេប, initialisation n.
initiative គំនិតផ្តួចផ្តើម, ការផ្តួចផ្តើមគំនិត
injunction (judge's order) អធិបញ្ជា
 (បញ្ជារបស់ចៅក្រម)
injustice អយុត្តិធម៌
in-kind contribution វិភាគទានជាវត្ថុ
input n. ធាតុចូល

inquiry ការសាកសួរ (ព័ត៌មាន, ថ្លៃ...), letter of ~ លិខិតសាកសួរព័ត៌មាន

insensitivity ១. អវេទយិតភាព

២. ភាពមិនចាប់អារម្មណ៍

insider trading ការជួញដូរហ៊ុនដោយអ្នកផ្ទៃក្នុង (ដែលដឹងព័ត៌មានសំខាន់ពីក្រុមហ៊ុន)

insolvency ភាពមិនអាចសងបំណុលបាន, អសាមតភាព

inspect v. ធ្វើអធិការកិច្ច, ត្រួតពិនិត្យ

inspection អធិការកិច្ច, ~ fee កំរៃរសេវាអធិការកិច្ច, pre-shipment ~ អធិការកិច្ចទំនិញមុនពេលផ្ទុក, ~ certificate វិញ្ញាបនប័ត្រអធិការកិច្ច

inspectorate ក្រុមអធិការកិច្ច

installation បំបន់កម្ម, ការរៀបចំតំលើង, ~ cost ចំណាយផ្គត់ផ្គង់

instalment ប្រាក់សងបណ្តាក់, ~ system ប្រព័ន្ធទូទាត់បណ្តាក់

instalment sales credit or instalment plan buying ការលក់/ទិញ ដោយទូទាត់សងបណ្តាក់

instalment shipment ការបញ្ជូនទំនិញជាបណ្តើរៗ

institutional finance ហិរញ្ញវត្ថុស្ថាប័ន

institutionalisation ស្ថាបនាបន្តិយកម្ម

institutionalise ធ្វើស្ថាបនាបន្តិយកម្ម, កសាងជាស្ថាប័ន

instruction បទបញ្ជា, សេចក្តីណែនាំ

instrument បរិធាន, ឧបករណ៍, negotiable ~ ឧបករណ៍ទូទាត់

instrument of accession លិខិតូបករណ៍ចូលជាភាគី

instrument of ratification លិខិតូបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន

insufficiency ភាពមិនគ្រប់គ្រាន់

insurance ការធានារ៉ាប់រង, all risks ~ ការធានារ៉ាប់រងហានិភ័យគ្រប់ប្រភេទ, car ~ ការធានារ៉ាប់រងលើរថយន្ត, life ~ ការធានារ៉ាប់រងលើជីវិត, ~ agent ភ្នាក់ងារធានារ៉ាប់រង, ~ certificate វិញ្ញាបនប័ត្រធានារ៉ាប់រង, ~ company ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រង, ~ law ច្បាប់ស្តីពីការធានារ៉ាប់រង, ~ policy ប័ណ្ណសន្យារ៉ាប់រង, ~ premium(s) បុព្វលាភធានារ៉ាប់រង

insured n. អ្នកត្រូវបានធានារ៉ាប់រង

insurer អ្នកធានារ៉ាប់រង

intake ការស្រូបចូល

intangible អរូបី, ~ assets ទ្រព្យអរូបី

integration សមាហរណកម្ម, ការបញ្ចូលគ្នា, ~ of industry សមាហរណកម្មឧស្សាហកម្ម, vertical ~ សមាហរណកម្មបញ្ជ្រាវ

integrity ភាពស្អាតស្អំ, territorial ~ បូរណភាពដែនដី

intellectual property កម្មសិទ្ធិបញ្ញា

intelligible ដែលយល់បាន

intensification ប្រពលកម្ម, ប្រពលវប្បកម្ម, agricultural ~ ប្រពលវប្បកម្មកសិកម្ម

intensive អតិផល, ~ agriculture កសិកម្មអតិផល

intention បំណង, ចេតនា

interaction អន្តរកម្ម

interactive អន្តរសកម្ម

inter-bank adj. អន្តរធនាគារ, ~ settlement system ប្រព័ន្ធទូទាត់អន្តរធនាគារ

inter-censal decade ទសវត្សរ៍ចន្លោះជំរឿន

interdependence ការពឹងផ្អែកគ្នាទៅវិញទៅមក

interest ១. ផលប្រយោជន៍ **២.** ការប្រាក់,

compound ~ ការប្រាក់សមាស, high/low ~ ការប្រាក់ ខ្ពស់/ទាប, simple ~ ការប្រាក់សាមញ្ញ, ~ due date ថ្ងៃត្រូវការប្រាក់, ~ period កាលគិតការប្រាក់

interest rate អត្រាការប្រាក់, ~ for savings អត្រាការប្រាក់សន្សំ

interference ការជ្រៀតជ្រែក

integrate v. ធ្វើសមាហរណកម្ម, ដាក់បញ្ចូល, ~ed pest management (IPM) វិធានការចម្រុះថែទាំដំណាំ

interim ស្តីទី, បណ្តោះអាសន្ន

intermediary project គំរោងអន្តរការី

intermediate goods ទំនិញអន្តរការី

intermediate output ធាតុចេញអន្តរការី, ផលិតផលអន្តរការី

intermediate technology បច្ចេកវិទ្យា ថ្នាក់កណ្តាល

intermediation អន្តរការីកម្ម, financial ~ អន្តរការីកម្មហិរញ្ញវត្ថុ

intern n. (see trainee) កម្មសិក្សាការី

internal ផ្ទៃក្នុង, ~ affairs កិច្ចការផ្ទៃក្នុង, ~ audit សវនកម្មផ្ទៃក្នុង, ~ control ការត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុង, ~ rate of return (IRR) អត្រាទាញចំណូលផ្ទៃក្នុង, ~ transfer បង្វែរផ្ទៃក្នុង

international អន្តរជាតិ, ~ standard ស្តង់ដារអន្តរជាតិ, ~ bidding/tendering ការដេញថ្លៃជាអន្តរជាតិ, ~ relations ទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ

International Air Transport Association (IATA) សមាគម ដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាសអន្តរជាតិ

International Monetary Fund (IMF)

មូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ

International Organisation for Standardisation (ISO) អង្គការអន្តរជាតិ ខាងស្តង់ដារបរិយាកាស

internet អ៊ិនធឺណិត, ~ -cafe សាលបំរើអ៊ិនធឺណិត

intersect v. (graph lines) កាត់គ្នា

inter-sectoral អន្តរវិស័យ

interview v. & n. ១. សំភាស, ធ្វើសំភាស **២.** បទសំភាសន៍, semi-structured ~ បទសំភាសន៍ពាក់កណ្តាលរៀបរយ (ប្រើបញ្ជីសំនួរ មួយភាគ និងសួរថែមមួយភាគ)

interviewee n. អ្នកឆ្លើយសំភាសន៍

interviewer n. អ្នកសួរសំភាសន៍

intimidate v. បំភិតបំភ័យ

intra-cluster ក្នុងរង្វង់កញ្ចុំ

intrinsic សង្ឃតិកៈ

introduction សេចក្តីផ្តើម

intuition អព្រលាណ

inundated forest (see flooded forest) ព្រៃលិចទឹក

invalidate v. ចាត់ទុកជាមោឃៈ

invaluable adj. កាត់ថ្លៃមិនបាន

invasion ការលុកលុយ, ~ of privacy ការរំលោភសិទ្ធិជាឯកជន

inventory សារពើភណ្ឌ, ស្តុក, ទំនិញ, draw up an ~ ធ្វើបញ្ជីសារពើភណ្ឌ

inventory stock card ប័ណ្ណស្តុក

invest v. វិនិយោគ, ធ្វើវិនិយោគ

investigate v. ស៊ើបអង្កេត

investment n. វិនិយោគ, ការបណ្តុះបណ្តាល, ~ licence អាជ្ញាប័ណ្ណវិនិយោគ

investor វិនិយោគិន, អ្នកវិនិយោគ
invisible adj. មើលមិនឃើញ, ~ assets ទ្រព្យអរូបី
invoice វិក្កយបត្រ
involuntary អចេតនា, ឥតបំណង
involvement ការ ចូលពាក់ព័ន្ធ/ពាក់ព័ន្ធ
IOU (I owe you) លិខិតទទួលជំពាក់ (ខ្ញុំជំពាក់អ្នក)
irrecoverable ដែលមិនមិនបាន/ ទារមិនបាន
irregular មិនទៀងទាត់, មិនប្រក្រតី
irregularities (mistakes) ភាពមិនប្រក្រតី (កំហុស)
irrelevant ដែលមិនទាក់ទង
irreversible adj. ដែលមិនអាចប្រែក្រឡាស់បាន
irrevocable adj. មិនអាចបដិសេធបាន, ~ letter of credit សារឥណទានមិនអាចបដិសេធបាន
irrigate v. ស្រោចស្រព, irrigation n.
issuance ការបោះផ្សាយ (ក្រដាសប្រាក់)
issue bank ធនាគារបោះផ្សាយក្រដាសប្រាក់
issue v. (a licence) ចេញ (អាជ្ញាប័ណ្ណ), currency issued រូបិយវត្ថុបោះផ្សាយ
issuing bank (for a letter of credit) ធនាគារបើកសារឥណទាន
IT (Information Technology) បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន
item ១. អីវ៉ាន់, មុខ (ទំនិញ) **២.** ខ្ទង់, cancel an ~ (accounting) បដិសេធលេខនា, enter an ~ ចុះលេខនា, off-balance sheet items ខ្ទង់ក្រៅតារាងតុល្យការ

J, j

jettison ទំលាក់អីវ៉ាន់ចោលខ្លះដើម្បីសំរាល (នាវា, យន្តហោះ)
job ការងារ, white-collar ~ or office ~ ការងារក្នុងការិយាល័យ, ~ description ពិពណ៌នាការងារ, ~ design គំរោងការងារ, ប្លង់ការងារ, ~ grading/ranking ចំណាត់ថ្នាក់ការងារ, ~ holder អ្នកកាន់ការងារ, ~ lot ទំនិញចម្រុះ មួយដុំៗ ច្រើនអន់ៗ និងលក់ចែកៗ, ~ rotation ការប្តូរវេនការងារ, ~ specialisation ឯកទេសកម្មការងារ, ~ title ឈ្មោះការងារ
joblessness ភាពអត់ការងារធ្វើ, និកម្មភាព
joint (enterprise, committee) ចម្រុះ
joint (liability) (ការទទួលខុសត្រូវ) រួមគ្នា, ~ and several liability ការទទួលខុសត្រូវ រួមគ្នានិងរៀងៗខ្លួន
joint account គណនីរួម (មានម្ចាស់គណនីពី ២នាក់ឡើងទៅ)
joint inter-ministerial committee គណៈកម្មាធិការចម្រុះអន្តរក្រសួង
joint owner ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិរួមគ្នា
joint venture (គំរោង) វិនិយោគចម្រុះ, ~ enterprise សហគ្រាសសមាសភាពសេដ្ឋកិច្ចចម្រុះ
joint-stock bank ធនាគាររួមភាគហ៊ុន
joint-stock company (see public limited company) សាជីវកម្មក្រុមហ៊ុនភាគហ៊ុន

journal ១. ទិន្នន័យប្រវត្តិ (គណនេយ្យ)
២. សារព័ត៌មាន
journal voucher ប័ណ្ណទិន្នន័យប្រវត្តិ, សក្ខីប័ត្រចុះបញ្ជី
journalising ការចុះទិន្នន័យប្រវត្តិ
judgement ១. ការវិនិច្ឆ័យ
២. សាលក្រម (តុលាការ)
judicial record លិខិតថ្កោលទោស (តុលាការ)
judicial reform កំណែទម្រង់ប្រព័ន្ធយុត្តិធម៌
judiciary អង្គចៅក្រម
jump-start ចាប់ផ្តើមឱ្យបានឆាប់
junk n. របស់អត់ប្រយោជន៍, របស់អេតចាយ
juridical គតិយុត្តិ (ដែលស្របតាមច្បាប់ និង របៀបរបបនៃ ច្បាប់/តុលាការ)
jurisdiction ដែនសមត្ថកិច្ច, យុត្តាធិការ
just adj. ត្រឹមត្រូវ, យុត្តិធម៌
justification of a project ការធ្វើយុត្តិកម្ម គំរោង, ការបង្ហាញហេតុផលពីតម្រូវការធ្វើគំរោង
justified (expense...) (ចំណាយ...) មាន សក្ខីកម្ម
justify ធ្វើយុត្តិកម្ម

K, k

key role តួនាទីគន្លឹះ
keynote address សូន្យកថាគន្លឹះ
kind, payment in ការទូទាត់ជាវត្ថុ

L, l

label ស្លាក (សំរាប់បិទលើផលិតផល)
labour ពលកម្ម (ការងារ រឺ ពលករ), casual ~ ពលកម្មអណ្តែត (រយៈពេលការងារខ្លី), manual ~ ហត្ថកម្ម, organised ~ ពលកម្មចូលសហជីព, skilled ~ ពលកម្មមានជំនាញ, ~ card ប័ណ្ណ ការងារ, ~ force កំលាំងពលកម្ម, ~ laws ច្បាប់ ពលកម្ម, ~ productivity ផលិតភាពនៃពលកម្ម, ~ security សន្តិសុខពលកម្ម, ~ turnover អត្រាបុគ្គលិកចេញ (ពីអង្គភាព), ~ union or trade union សហជីព
labourer ពលករ, day ~ ទិន្និកជន, ពលករ ស៊ីប្រាក់ថ្លៃ
labour-intensive adj. ប្រើពលកម្មច្រើន, អតិពលកម្ម, ~ industry ឧស្សាហកម្មអតិពលកម្ម
lack កង្វះ, ~ of balance បាត់តុល្យភាព, ~ of confidence កង្វះទំនុកចិត្ត
lading n. ការផ្ទុកទំនិញ, ~ port កំពង់ផែផ្ទុកទំនិញ
laissez-passer លិខិតបើកផ្លូវ
land ដី, ដីធ្លី, ~ alienation ការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិដី, ~ conflict ទំនាស់ដីធ្លី, ~ degradation ការចុះ គុណភាពដី, ការខូចដី, ~ dispute វិវាទដីធ្លី, ~ encroachment ការរំលោភយកដី, ~ grabbing ការទន្ទ្រានយកដី, ~ owner ម្ចាស់ដី, ~ ownership កម្មសិទ្ធិដីធ្លី, ~ reform កំណែទម្រង់ដីធ្លី, ~ survey អង្កេតដីធ្លី, ប៉ានគណិត, ~ restructuring ការកែប្រែដីធ្លីឡើងវិញ, ~ settlement ដំណោះ ស្រាយដីធ្លី, ~ tenure ការកាន់កាប់ដី

land dispute settlement committee
គណៈកម្មាធិការដោះស្រាយបាតុភាពដីធ្លី

landless adj. គ្មានដី

landlessness ភាពគ្មានដីធ្លី

landlocked country ប្រទេសគ្មានច្រកសមុទ្រ

landlord ម្ចាស់ ដី/ផ្ទះ (ដែលជួលឱ្យគេ)

landscape ទេសភាព, protected ~
តំបន់ទេសភាពការពារ

large-scale survey អង្កេតទ្រង់ទ្រាយធំ

latent មិនទាន់ដាក់ស្តែង

launch n. ការដាក់ចេញជាលើកដំបូងនូវ
(ឧ. ផលិតផលលើទីផ្សារ)

law ច្បាប់, draft ~ សេចក្តីព្រាងច្បាប់, ~ of
contract ច្បាប់នៃកិច្ចសន្យា

Law on Co-Statute of Civil Servants
ច្បាប់ស្តីពី សហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល

Law on Financial Management
ច្បាប់ស្តីពីហិរញ្ញវត្ថុសំរាប់ការគ្រប់គ្រង

Law on Social Security
ច្បាប់ស្តីពីរបបសន្តិសុខសង្គម

lawful ស្របច្បាប់

lawless ដែលអត់ច្បាប់ (គ្មានច្បាប់គ្រប់គ្រង រឺ
គ្មានការគោរពច្បាប់)

laws and regulations ច្បាប់ និង
បទប្បញ្ញត្តិ/លិខិតបទដ្ឋាន

lawsuit រឿងក្តី

lawyer អ្នកច្បាប់, មេធាវី

lay in stock v. បញ្ចូលឃ្នាំង

lay off v. បញ្ឈប់បុគ្គលិក

lay out v. ចាយ (ប្រាក់)

layout of letter ទំរង់/ប្លង់ សំបុត្រ

leader ១. អ្នកដឹកនាំ, popular ~ មេខ្យល់

២. ផលិតផលលក់ដាច់ជាងគេ, market ~
ផលិតផល/ក្រុមហ៊ុន ដាំមុខលើទីផ្សារ

leading ដាំមុខគេ, ~ indicator អាំងឌីកាទ័រដាំមុខ
គេ (ដែលបង្ហាញនិទ្ទាភាពបានមុនអាំងឌីកាទ័រដទៃទៀត)

lease ភតិសន្យា, ការជួល (ដោយមានកិច្ចសន្យា),
finance ~ ភតិសន្យាហិរញ្ញវត្ថុ (ក្នុងនេះសហគ្រាស
ត្រូវកត់ត្រាទ្រព្យជួលពីគេក្នុងតារាងតុល្យការ និង
ធ្វើវិលសំវា), operating ~ ភតិសន្យាប្រតិបត្តិការ
(ក្នុងនេះសហគ្រាសមិនត្រូវកត់ត្រាទ្រព្យជួលពីគេក្នុង
តារាងតុល្យការទេ)

lease v. ជួល, ~ back ជួលមកវិញ

least developed countries (LDCs)
ប្រទេសលូតលាស់តិចជាងគេ

ledger (accounting) សៀវភៅធំ,
purchase ~ សៀវភៅធំទិញ

legacy ១. អច្ឆ័យទានជាចលនទ្រព្យ
(តាមមរតកសាសន៍) **២.** អច្ឆ័យទាន (កេរ្តិ៍)

legal តាមច្បាប់, នីត្យានុកូល ~ capital ដើមទុន
តាមច្បាប់, ~ document ឯកសារតាមច្បាប់,
~ representative អ្នកតំណាងតាមច្បាប់,
~ framework ក្របខ័ណ្ឌច្បាប់, ~ decision
សេចក្តីសំរេចតាមច្បាប់, ~ reserves ធនបំរុង
តាមច្បាប់

legal effect អានុភាពគតិយុត្តិ

legal entity/person នីតិបុគ្គល

legal substance (French: nature
juridique) នីតិសារជាតិ

legal tender រូបិយមាត្រា, ប្រាក់ដែលច្បាប់
ទទួលស្គាល់

legality ភាពតាមច្បាប់, នីត្យានុកូលភាព

legalise v. ធ្វើអោយទៅតាមច្បាប់,

ធ្វើនីត្យានុកូលកម្ម
legatee អង្គការទានណាមី (អ្នកទទួលស្នងមរតក
 តាមរយៈមរតកសាសន៍)
legator អង្គការទាយក
legislation ច្បាប់, នីតិកម្ម
legislative power ១. អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ (សភា)
 ២. អំណាចបញ្ញត្តិ (ស្ថាប័នផ្សេងទៀត ដូចជា
 ក្រុមប្រឹក្សាឃុំ)
legislative structure រចនាសម្ព័ន្ធនីតិបញ្ញត្តិ
legislator អ្នកធ្វើច្បាប់, នីតិពន្ធុ
legislature ១. អង្គនីតិបញ្ញត្តិ (អង្គការធ្វើច្បាប់)
 ២. នីតិកាល (នៃសភា)
legitimate ពេញលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ, ពេញច្បាប់,
 ធម្មានុរូប
lend v. អោយខ្ចី
lender អ្នកអោយខ្ចី, ~ of last resort អ្នកឱ្យ
 ខ្ចីជាចុងក្រោយ
lending institution ស្ថាប័ន ឥណទាន/ ឱ្យខ្ចីប្រាក់
lessee ភតិករ, អ្នកជួល (ពីតេ)
lessor ភតិបតី, អ្នកជួលអោយ
let v. ជួល (ផ្ទះ, ការិយាល័យ ...)
letter លិខិត, covering ~ (or US: cover ~)
 លិខិតអមឯកសារ, ~ of attorney លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ,
 ~ of credit (L/C) លិខិតឥណទាន, ~ of
 exchange រូបិយធានា, ~ of indemnity
 លិខិតធានាសង, ~ of intent លិខិតបញ្ជាក់គោល
 បំណង, លិខិតស្វែងរកចេតនា, ~ of inquiry លិខិត
 សាកសួរព័ត៌មាន, ~ of non-conviction លិខិត
 បញ្ជាក់ថាគ្មានទោស
level កំរិត, multi-level ច្រើនកំរិត, ~ of
 development កំរិតអភិវឌ្ឍន៍

lever ឃ្នាស់
leverage គំនាស់, ការប្រើកម្លាំងមានការប្រាក់ថែរ
 ទៅរកស៊ីដើម្បីបានចំណេញលើសពីការប្រាក់
levy v. & n. ១. បូតពន្ធ ២. ពន្ធ
 (ជាពិសេសពន្ធបន្ថែម)
liabilities បំណុល, ទ្រព្យអកម្ម, meet one's
 liabilities សងបំណុលរបស់ខ្លួន
liability ១. បំណុល ២. ការទទួលខុសត្រូវ,
 ~ insurance ការធានារ៉ាប់រងលើការទទួលខុសត្រូវ
liable adj. for ទទួលខុសត្រូវ (តាមច្បាប់) ចំពោះ
liaison ទំនាក់ទំនង, សម្ពន្ធការ, ~ office
 ការិយាល័យទំនាក់ទំនង
libel ការសរសេរឋិតឃើញ
**liberal democracy and pluralism or
 liberal multi-party democracy**
 លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស
liberal profession វិជ្ជាជីវៈសេរី
liberality or liberal gift សម្មាទាន
liberalisation សេរីភាវូបនីយកម្ម, ~ of
 trade សេរីភាវូបនីយកម្មពាណិជ្ជកម្ម
Libor (London Interbank Offered Rate)
 អត្រាការប្រាក់រវាងធនាគារពាណិជ្ជនៅទីក្រុងឡុង
licence អាជ្ញាប័ណ្ណ, លិខិតអនុញ្ញាត
licensed មានអាជ្ញាប័ណ្ណ, ប្រតិស្រុត, ~ bank
 ធនាគារប្រតិស្រុត
licensed technology បច្ចេកវិទ្យាទិញពីតេ
licensee អ្នកកាន់អាជ្ញាប័ណ្ណ
licit adj. ត្រូវច្បាប់
lien ១. ប្រតិភោគបំណុល (វត្ថុដាក់ធានាបំណុល)
 ២. សិទ្ធិឃាត់ទុក
life expectancy អាយុកាលមធ្យម, អាយុរស់

នៅមធ្យម
life or death issue បញ្ហាស្លាប់រស់
life skill បំណិនជីវិត
life span អាយុកាល (ពិពេលកើតដល់ស្លាប់)
lifestyle របៀបរស់នៅ
lifetime អាយុកាល, មួយអាយុ
LIFO (last in, first out) លីហ្វូ (ចូលក្រោយ ចេញមុន)
likelihood ភាពទំនង
limit n. & v. ១. ព្រំដែន, ~ of liability ព្រំដែននៃការទទួលខុសត្រូវ, **២.** ដាក់កំរិតព្រំដែន
limitation n. ការដាក់កំរិតព្រំដែន
limited liability ការទទួលខុសត្រូវមានកំណត់, ~ company ក្រុមហ៊ុនទទួលខុសត្រូវមានកំរិត
limited partner អ្នកចូលហ៊ុនមានកំរិត (ទទួលខុសត្រូវមានកំរិត)
line (department) (មន្ទីរ) ខ្សែបណ្តោយ
line item (budget) មាតិកា (ថវិកា)
line of credit or credit line កំរិតឥណទាន
link ចំណងទាក់ទង
linkage ការចងភ្ជាប់, ចំណងទាក់ទង
liquid assets ទ្រព្យប្តូរយកប្រាក់បានរហ័ស
liquid investments វិនិយោគដោយសាច់ប្រាក់
liquidate v. ជំរះ, ទូទាត់ (បំណុល, បញ្ជី), ~ a debt ទូទាត់បំណុលទាំងមូល
liquidation ការរំលាយ (ក្រុមហ៊ុន), ការជំរះបញ្ជី, compulsory ~ ការជំរះបញ្ជីជាកាតព្វកិច្ច (តាមការសំរេចរបស់តុលាការ), voluntary ~ ការជំរះបញ្ជីដោយស្ម័គ្រចិត្ត, ~ report របាយការណ៍ជំរះបញ្ជី
liquidator អ្នកជំរះបញ្ជី, អ្នកត្រួតពិនិត្យការបិទក្រុមហ៊ុន
liquidity ១. សន្ទនីយភាព, លទ្ធភាពសងបំណុល

២. សាច់ប្រាក់ទំនេរ, ~ ratio សមាភាគសាច់ប្រាក់ទំនេរ
liquidity (banking) សាច់ប្រាក់និងទ្រព្យងាយប្តូរជាសាច់ប្រាក់, total ~ រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2)
list បញ្ជី, ~ price ថ្លៃលើបញ្ជី (កាតាឡុក), listed company ក្រុមហ៊ុនដែលមានសន្លឹកហ៊ុនលក់-ទិញ នៅផ្សារហ៊ុន
litigation បណ្តឹងវិវាទ, ការប្តឹងផ្តល់
livelihood ជីវភាព, ការរកចិញ្ចឹមជីវិត,
lively យ៉ាងសកម្ម, ~ market ទីផ្សារមានសកម្មភាពរស់រវើក
livestock សត្វចិញ្ចឹម (យកផល)
living ១. ជីវភាព, ការរស់នៅ, ~ standard កំរិតជីវភាព, cost of ~ ចំនាយទ្រទ្រង់ការរស់នៅ
load factor, passenger (air travel) អត្រាបំពេញកៅអីអ្នកដំណើរ (តាមយន្តហោះ)
loading and unloading of goods ការផ្គុំ និងការបែងចែកទំនិញ
loading capacity ចំណុះផ្គុំក
loading port ផែនដុំកទំនិញ
loan កំរើ, ឥណទេយ្យ, បំណុល, bridging ~ កំរើផ្លាស់ផ្ទះថ្មី (នៅពេលផ្ទះចាស់លក់មិនទាន់ដាច់), soft ~ កំរើការប្រាក់ទាប, ~ at call កំរើគ្មានកាលកំណត់ (ត្រូវសងវិញពេលគេទាម), personal ~ កំរើផ្ទាល់ខ្លួន, unsecured ~ កំរើគ្មានការធានា, ~ disbursed កំរើបានបើកផ្តល់
loan service (interest payment) សេវាបំណុល
lobby v. ភ្ញៀវគរ, ឃោសនាបញ្ចុះបញ្ចូល
local (នៃ) មូលដ្ឋាន, ក្នុងស្រុក, ~ authority អាជ្ញាធរមូលដ្ឋាន
location ទីតាំង
logging ការកាប់ឈើ, illegal ~ ការកាប់ឈើខុសច្បាប់

logic តក្កវិជ្ជា, ឡូស៊ីក
logistics ភស្តុភារ, ការផ្គត់ផ្គង់
logo រូបសញ្ញា
long-life assets ទ្រព្យអាយុកាលវែង
long-term រយៈពេលវែង, ទីយកាល,
 ~ liabilities បំណុលរយៈពេលវែង
loophole ចន្លោះប្រហោង, tax ~ ចន្លោះប្រហោងនៃ
 ពន្ធ (ដែលអាចចេញសវង់មិនបង់ពន្ធដោយស្របច្បាប់)
loose-leaf ledger សៀវភៅផែនការដាច់ពីគ្នា
loss កំហាត, ការខាតបង់, ការបាត់បង់, actual
 total ~ កំហាតសរុបជាក់ស្តែង
lot n. ឡូត៍, fishing ~ ឡូត៍នេសាទ
low-income group/households
 ក្រុម/គ្រួសារ មានប្រាក់ចំណូលទាប
lump-sum ប្រាក់បង់ទាំងដុល, ~ payment
 ការទូទាត់តាមរបៀបម៉ោក (រឺ នាកា)
lump-sum tax ពន្ធម៉ោក
luxury ប្រណិត, ~ goods ទំនិញប្រណិត,
 ~ trade ពាណិជ្ជកម្មវត្ថុប្រណិត

M, m

M1 (money) រូបិយវត្ថុ
M2 (liquidity) រូបិយវត្ថុទូទៅ
macro- ម៉ាក្រូ
macroeconomic analysis
 ការវិភាគម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច
macroeconomic stability ស្ថិរភាពម៉ាក្រូ
 សេដ្ឋកិច្ច
macroeconomics ម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

magnitude ទំហំ
mail transfer ការផ្ទេរ (ប្រាក់) តាមប្រៃសណីយ៍
mail, electronic សារអេឡិចត្រូនិក, អ៊ីមែល
main adj. ចម្បង
mainstream v. បញ្ចូល
maintain v. accounting book
 កាន់កាប់បញ្ជីគណនេយ្យ
maintenance ការថែទាំ, ~ expenses/
 costs ចំណាយថែទាំ
major adj. ចម្បង, សំខាន់
majority ភាគច្រើន, សំលេងភាគច្រើន (បោះឆ្នោត)
mala fide seller អ្នកលក់ដែលមានល្បិចកល
 មិនល្អ
maladministration ការគ្រប់គ្រងអសមត្ថភាព
mal-development ការអភិវឌ្ឍន៍ខុសទំនង
malpractice របៀបរបបមិនល្អ, កំហុសខ្លាំង
malthusianism និបូលនិយម, ម៉ាល់ទុសនិយម
manage v. គ្រប់គ្រង, ចាត់ចែង
management ការគ្រប់គ្រង, ~ control
 ការត្រួតពិនិត្យការគ្រប់គ្រង
manager អ្នកគ្រប់គ្រង, បណ្តាញការ, financial
 ~ អាណាប័ក
managerial accounting គណនេយ្យគ្រប់គ្រង
managership ភាពជាអ្នកគ្រប់គ្រង
managing director នាយកគ្រប់គ្រង
mandate n. ១. សិទ្ធិអំណាច ២. អាណត្តិ
mandate v. ១. ផ្តល់សិទ្ធិអំណាច ២. តម្រូវ, the
 law mandates that... ច្បាប់តម្រូវថា
mandatory adj. ដែលខានមិនបាន
manifest និវេទនប័ណ្ណ, បញ្ជី អ្នកដំណើរ/ ទំនិញ
 ដឹកជញ្ជូន (តាមយន្តហោះ រឺ នាវា)

man-made disaster មហន្តរាយបង្កដោយមនុស្ស

manner បែបបទ

manual ១. ហត្ថកម្ម ២. សៀវភៅក្បួន

manufacture កម្មន្តសាលា

manufactured goods ទំនិញកម្មន្តសាលា

manufacturing កម្មន្តសាលាកម្ម, ការផលិត
(យ៉ាងច្រើនៗដោយប្រើម៉ាស៊ីន)

margin អប្បហារ, កំរិត, ម៉ាជីន, ~ of error
កំរិតល្បឿន, ~ of lending កំរិតអោយខ្ចីប្រាក់, ~
of profit កំរិតប្រាក់ចំណេញ

marginal benefit ផលចំណេញឯកតាបន្ថែម
(ក្នុងការបង្កើនមួយឯកតាផលិតផល)

marginal cost ថ្លៃដើមឯកតាបន្ថែម (ដើម្បី
ផលិតបន្ថែមមួយឯកតាផលិតផលលើសផែនការ),
បន្ទុកចំណាយម៉ាហ្ស៊ីណាល់

marginal project គំរោងបន្ទាប់បន្សំ

marginal propensity to consume
កំរិតទំនោរនៃការប្រើប្រាស់បន្ថែម

marginal propensity to save
កំរិតទំនោរនៃការសន្សំបន្ថែម

marginal revenue ចំណូលឯកតាបន្ថែម
(ពីការលក់ផលិតផលបន្ថែមមួយឯកតា)

marginal utility ផលប្រយោជន៍ឯកតាបន្ថែម

marginalisation ម៉ាជីនូបនីយកម្ម, ការគ្រាន់
ចូលស្ថានភាពគ្មានសិទ្ធិអំណាច

marginal-tax ratio សមាភាគកំណើន
ចំណូលពន្ធផ្សេងៗនឹងកំណើនផលទុនជាតិសរុប

marine ខាងសមុទ្រ, ~ concession ដែន
សម្បទានទឹកប្រៃ, ~ fisheries នេសាទសមុទ្រ,
~ insurance ការធានារ៉ាប់រងផ្លូវសមុទ្រ

mark down v. បញ្ចុះថ្លៃ

mark up v. តំលើងថ្លៃ

market n. ទីផ្សារ, black ~ ផ្សារងងឹត,
capital ~ ទីផ្សារទុន (សំរាប់វិនិយោគ),
~ capitalisation តំលៃក្រុមហ៊ុនគិតតាម
តំលៃទីផ្សារនៃសន្លឹកហ៊ុន, closed ~ ទីផ្សារបិទ
(លក់ឱ្យតែតំណាងផ្តាច់មុខ), open ~ ទីផ្សារចំហ
(គ្រប់គ្នាអាចទិញ/លក់បាន) ~ demand/need
តំរូវការទីផ្សារ, ~ economy សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សារ,
~ failure បរាជ័យនៃទីផ្សារ, ~ forces កំលាំង
ទីផ្សារ, money/finance ~ ទីផ្សាររូបិយវត្ថុ
(កំរើរយៈពេលខ្លីៗ), ~ practice ទំលាប់ទីផ្សារ,
~ price ថ្លៃនៅទីផ្សារ, ~ saturation ព្រឹត្តិកម្ម
ក្នុងផ្សារ, ភាពផ្អែតពេញដោយទំនិញនៃទីផ្សារ, ~
segmentation ការបែងចែកទីផ្សារ, ~ value
តំលៃទីផ្សារ (តំលៃនៅថ្ងៃនេះ), តំលៃធានិក,
~ share/penetration ចំណែកទីផ្សារ

market v. លក់លើទីផ្សារ, ~ a new product
លក់ផលិតផលថ្មីលើទីផ្សារ

marketable អាចលក់យ៉ាងងាយ

marketing ម៉ាយ៉ាតទីង, ការបញ្ចេញលក់លើទីផ្សារ,
~ chain ខ្សែចង្វាក់ ម៉ាយ៉ាតទីង/ទីផ្សារ

market-regulated economy
សេដ្ឋកិច្ចទីផ្សាររៀបរយ, សេដ្ឋកិច្ចនិយ័តទីផ្សារ

mark-up អប្បហារ

marriage certificate សំបុត្រអាពាហ៍ពិពាហ៍

mass media ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ (ព័ត៌មាន)

mass production ការផលិតទ្រង់ទ្រាយធំ

master adj. គោល, មេ, ~ budget ថវិកាមេ,
~ map ផែនទីគោល, ~ plan ផែនការ/ប្លង់គោល,
~ sample គំរូតាងមេ

master's degree ថ្នាក់អនុបណ្ឌិត

matching concept/convention
គោលការណ៍នៃភាពស្មើគ្នា

material សំភារៈ, ក្រណាត់
maternal mortality rate
អត្រាមរណៈមាតតុភាព
mature ពេញវ័យ, ចាស់ទុំ, ~ economy
សេដ្ឋកិច្ចវិកចំរើនពេញលេញ
maturity បក្កភាព, ភាពពេញវ័យ, ភាពចាស់ទុំ,
កាលវេលា, កាលកំណត់, date of ~ ថ្ងៃដល់
កំណត់ (សង)
maximisation អតិបរមាធិយកម្ម
mayor ចៅហ្វាយក្រុង
mean (statistics) មធ្យម, arithmetic ~
មធ្យមនព្វន្ត, geometric ~ មធ្យមធរណីមាត្រ
means មធ្យោបាយ, ~ of production
មធ្យោបាយផលិតកម្ម
measurability ភាពអាចវាស់បាន
measure ១. ទំហំ, រង្វាស់ ២. វិធានការ,
economic ~ វិធានការសេដ្ឋកិច្ច, fiscal ~
វិធានការសារពើពន្ធ
measurement of profitability
ការវាស់វែងភាពមានចំណេញ
mechanism ១. យន្តការ ២. សេនាធិការ
(ស្ថាប័ន)
mechanisation យន្តកម្ម, យន្តតូបនិយកម្ម
media or mass media ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ
mediation ការសំរុះសំរួល
mediator អ្នកសំរុះសំរួល
medic n. អ្នកវេជ្ជសាស្ត្រ
medical (នៃ) វេជ្ជសាស្ត្រ, ~ assistant
ជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ
medical aid n. អ្នកជំនួយវេជ្ជសាស្ត្រ
medical care (expense)

(ចំណាយ) ថែទាំសុខភាព
medium មធ្យម, ~ grade គុណភាពមធ្យម,
~ term loan កំរើយៈពេលមធ្យម
meet ជួប, ដោះស្រាយ, បំពេញ (លក្ខខណ្ឌ),
~ a deficit បំពេញឱនភាព
meeting ជំនុំ, ការប្រជុំ, (ប្រជុំមហាជន
MEFP (Memorandum of Economic
and Financial Policy: for the IMF)
អនុស្សាវរណៈស្តីពីគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
**MFN (Most Favoured Nation
clause)** លក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះបំផុតផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម
membership សមាជិកភាព
memorandum ជំនួយស្នាមតី, អនុស្សាវរណៈ,
~ of association អនុស្សាវរណៈបង្កើតក្រុមហ៊ុន,
លក្ខន្តិកៈក្រុមហ៊ុន, ~ of understanding
(MOU) អនុស្សាវរណៈព្រមព្រៀង
mental ability សមត្ថភាពខាងបញ្ហា
mental job ការងារប្រើខួរក្បាល (ដែលត្រូវវិនិច្ឆ័យ)
mercantile adj. នៃពាណិជ្ជកម្ម, ~ marine
កងនាវាពាណិជ្ជកម្ម (របស់ប្រទេសណាមួយ),
~ country ប្រទេស (មានចំណូលដោយការធ្វើ)
ពាណិជ្ជកម្ម
mercantilism ពាណិជ្ជកម្មនិយម
merchandising service establishment
គ្រឹះស្ថានសេវាកម្មទំនិញ
merchant ពាណិជ្ជករ
merger ការរំលាយបញ្ចូលគ្នា (នូវក្រុមហ៊ុនពីរ
ច្រើន ជាក្រុមហ៊ុនមួយ)
merit កុសល, កុសលកិច្ច, គុណសម្បត្តិ
message សារ
messenger នារសារ, លេខហារី

method វិធី
methodology វិធីសាស្ត្រ
micro biology មីក្រូជីវៈ
microcosm អតិសុខុមលោក
micro-credit មីក្រូឥណទាន
microeconomics មីក្រូសេដ្ឋកិច្ច
micro-finance មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ
middle class វណ្ណៈកណ្តាល (វិ វណ្ណៈតបាបតី)
middleman ឈ្មួញកណ្តាល, គូកដេ, ជើងសារ/
អន្តរការី
migrant ជនចំណាកស្រុក, និរទ្រីយ៍
migrate v. from/to ធ្វើចំណាកស្រុក រឺ
ចាកស្រុក ពី/ទៅ
migration ចំណាកស្រុក, ពហិប្រវេសន៍,
សន្តរប្រវេសន៍
milestone ១. គោល (ប្រាប់ចំងាយ)
២. ព្រឹត្តិការណ៍សំខាន់ (ក្នុងដំណើរការវិវត្តន៍នៃអ្វីមួយ)
milieu មជ្ឈដ្ឋាន
military យោធា, យោធន, ~ region
យោធាភូមិភាគ
Millennium Development Goals
(MDGs) គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍សហស្សវត្សរ៍
mineral concentrate វិវិច្ឆាញ
minicomputer កុំព្យូទ័រធុនតូច
minimisation អប្បបរមាភារូបនីយកម្ម, tax ~
ការធ្វើឱ្យបន្តិកពន្ធចំណូលចុះទាបបំផុត
minimise v. បន្ថយដល់កំរិតអប្បបរមា
mining អាជីវកម្មរ៉ែ, ការយករ៉ែ
minor adj. & n. ១. តូចតាច, បន្តាបបន្សំ
២. អនិតិជន
minority ភាគតិច, អប្បភាគ

misappropriation of public funds វិធីកម្ម
ធនសាធារណៈ, ការកេងប្រវ័ញ្ចទ្រព្យសម្បត្តិសាធារណៈ
miscalculate v. គណនាខុស
miscellaneous ផ្សេងៗ, គណនីចំណាយ"ផ្សេងៗ"
misdeemeanour បទមជ្ឈិម
(កំរិតទាបជាងបទឧក្រិដ្ឋ)
mission បេសកកម្ម, ~ letter លិខិតបញ្ជា
បេសកកម្ម, ~ statement សេចក្តីប្រកាសបេសកកម្ម
misunderstanding ការយល់ច្រឡំ, ការយល់ខុស
mixed economic entity អង្គការសេដ្ឋកិច្ចចម្រុះ
mobilisation of private savings
ការកេណ្ឌប្រមូលប្រាក់សន្សំឯកជន
mobilise v. កេណ្ឌប្រមូល, ប្រមូលប្រមូល
modality of investment
បែបបទនៃការវិនិយោគ
mode n. ម៉ូដ, របៀប
model n. គំរូ
moderate adj. & n. ១. ល្មម (ឧ. មិនថោក
មិនថ្លៃ) **២.** មជ្ឈនិកជន
modernisation ទំនើបភាវូបនីយកម្ម, ទំនើបកម្ម
modernise ធ្វើទំនើបកម្ម
modification ការកែប្រែ, កំណែប្រែ
module ម៉ូឌុល
modus operandi បែបបទប្រតិបត្តិការ
momentum សន្ទុះច្រើនទៅមុខ, កំលាំងរុញច្រាន,
ម៉ូម៉ង់
monetarism រូបិយវត្ថុនិយម
monetisation of the deficit
រូបិយវត្ថុនិយមកម្មនៃឱនភាព
monetary adj. នៃរូបិយវត្ថុ/លុយ, ~ policy
នយោបាយរូបិយវត្ថុ, ~ overhang រូបិយវត្ថុលើស
តុល្យភាព, ~ confidence ទំនុកចិត្តលើរូបិយវត្ថុ.

~ stabilisation ស្ថិរកម្ម/ស្ថិរភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រវិបល្លាស
 ~ transaction ប្រតិបត្តិការគិតជា លុយ/រូបិយវត្ថុ
money រូបិយវត្ថុ, លុយ. ~ (M1) រូបិយវត្ថុ (M1),
 ~ (M2) រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2), quasi- ~ រូបិយ
 វត្ថុផ្សេងៗ. ~ in circulation រូបិយវត្ថុចរាចរ.
 ~ economy សេដ្ឋកិច្ចរូបិយវត្ថុ. ~ laundering
 ការលាងលុយកខ្វក់. ~ market ទីផ្សាររូបិយវត្ថុ
 (កំចិរយៈពេល ខ្លីៗ). ~ supply ការផ្គត់ផ្គង់
 រូបិយវត្ថុ/សាច់ប្រាក់. ~/funds at call រូបិយវត្ថុ/
 មូលនិធិដែលអាចផ្តល់អោយបានភ្លាមៗ
moneylender ឥណទាយក. អ្នករកស៊ីចងការប្រាក់
monitor v. ឃ្នាំមើល (ឯកសារខ្លះប្រើពាក្យ *តាមដាន*)
monoculture ឯកវប្បកម្ម. ធ្វើដំណាំមួយមុខ
monopolise v. ធ្វើផ្តាច់មុខ
monopoly n. ភាពផ្តាច់មុខ. monopolistic adj.
monthly ប្រចាំខែ. ~ statement របាយការណ៍/
 សំរេងគណនី ប្រចាំខែ. ~ returns ចំណូលប្រចាំខែ
moral obligation កាតព្វកិច្ចផ្លូវចិត្ត
morality សីលធម៌. good ~ មានសីលធម៌ល្អ.
 social ~ សីលធម៌សង្គម
morbidity ភាពមានជំងឺធ្ងន់ធ្ងរអោយស្លាប់
mortgage និក្ខេប, អ៊ីប៉ូតែក. វត្ថុបញ្ចាំបំណុល
mortgagee ម្ចាស់បំណុលអ៊ីប៉ូតែក. និក្ខេបគាហក
mortgager/mortgagor កូនបំណុលអ៊ីប៉ូតែក
most favoured nation (MFN) clause
 លក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះបំផុតផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម
motion of censure ព្យាប័នសន្តោស
motivate v. ជំរុញទឹកចិត្ត. បំផុសទឹកចិត្ត
movable (property) ចលនវត្ថុ
multi-disciplinary team ក្រុមពហុជំនាញ
multilateral ពហុភាគី. ~ agreement កិច្ចព្រម

ព្រៀងពហុភាគី. ~ aid/assistance ជំនួយពហុភាគី
multinational ពហុជាតិ. ~ corporation
 ក្រុមហ៊ុនពហុជាតិ
multiple-shop undertakings
 ក្រុមហ៊ុនមានសាខាច្រើន
multiplier មេគុណ
multi-purpose allocation
 ការលែចែកសំរាប់គោលដៅច្រើនយ៉ាង
multi-stage ច្រើនដំណាក់. ~ design
 ប្លង់ច្រើនដំណាក់. ~ frame គ្រោងច្រើនដំណាក់.
 ~ sampling ការយកគំរូតាងច្រើនដំណាក់
mutation n. រូបវិវត្តន៍
mutatis mutandis ដែលត្រូវផ្លាស់ប្តូរតាម
 ការចាំបាច់
mutual ទៅវិញទៅមក. ~ assistance
 ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក. ~ insurance
 ការធានារ៉ាប់រងទៅវិញទៅមក. ~ benefit
 មានផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក.
mutual fund សង្គមធន
mutual societies សង្គមសមាគម
mutually supportive
 ជួយទ្រទ្រង់គ្នាទៅវិញទៅមក

N, n

nascent economy សេដ្ឋកិច្ចកំពុងចាប់កំណើត
nation ប្រជាជាតិ. សង្គមជាតិ
national នៃជាតិ. ~ accounting គណនេយ្យ
 ជាតិ. ~ budget support ឧបត្ថម្ភពិធីការរដ្ឋ
 (ឧ. ចំពោះថវិកាខេត្ត). ~ bank ធនាគារជាតិ.

~ debt បំណុលជាតិ (ខ្ចីដោយរដ្ឋាភិបាល),
 ~ income ផលទុនជាតិ, ~ Institute of Statistics វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិ, ~ patrimony បេតិកភ័ណ្ឌជាតិ, ~ product ផលិតផលជាតិ,
 ~ economic management ការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចជាតិ
nationality សញ្ជាតិ, ~ of ships សញ្ជាតិនាវា
nationalise v. ធ្វើជាតូបនីយកម្ម, ធ្វើជាតិកម្ម
nationwide ទូទាំងប្រទេស
natural នៃធម្មជាតិ, ~ condition លក្ខខណ្ឌធម្មជាតិ, ~ asset ទ្រព្យសម្បត្តិធម្មជាតិ (ធនធានធម្មជាតិអ្វីមួយ), ~ disaster គ្រោះ/មហន្តរាយធម្មជាតិ, ~ unemployment rate អត្រានិកម្មភាពធម្មជាតិ, ~ resource ធនធានធម្មជាតិ,
 ~ loss ការបាត់បង់ ឯកឯង/ដោយធម្មជាតិ
nature ១. ធម្មជាតិ **២.** ចរិតលក្ខណៈ (របស់មនុស្ស)
near-liquid asset or near money ទ្រព្យជិតដូចរូបិយវត្ថុ (ទ្រព្យសកម្មដែលអាចប្តូរជា រូបិយវត្ថុបានយ៉ាងងាយ)
need តំរូវការ, ~ for affiliation តំរូវការដើម្បីចងសម្ព័ន្ធ
needs តំរូវការ (ចាំបាច់ជាមូលដ្ឋាន),
 ~ assessment study ការវាយតម្លៃតំរូវការ
negation អវិជ្ជមានកម្ម
negative adj. អវិជ្ជមាន, ~ interest ការប្រាក់អវិជ្ជមាន (អត្រាការប្រាក់ទាបជាងអត្រាអតិផរណា)
negligence ការធ្វេសប្រហែស, gross ~ ការធ្វេសប្រហែសធ្ងន់ធ្ងរ
negotiable adj. ១. អាចចរចាបាន, ~ price ថ្លៃអាចចរចាបាន **២.** អាចជួញដូរបាន, ~ debt instrument រូបិយាណត្តិឥណទេយ្យអាចជួញដូរបាន, ~ documents ឯកសារយកទូទាត់បាន,

~ instrument ឧបករណ៍ទូទាត់
negotiate v. ចរចា, negotiation n.
neocolonialism អាណានិគមនិយមបែបថ្មី
net សុទ្ធ, សង្ឃតិករ, ~ exports ការនាំចេញសុទ្ធ,
 ~ cost តម្លៃសុទ្ធ/សង្ឃតិករ, ~ foreign assets ទ្រព្យសកម្មបរទេសសុទ្ធ, ~ foreign current transfer (NFCT) ការផ្ទេរបរទេសចរន្តសុទ្ធ, ~ foreign factor income (NFFI) កត្តាផលទុនបរទេសសុទ្ធ, ~ income ចំណូលសុទ្ធ, ~ indirect taxes (NIT) ពន្ធប្រយោលសុទ្ធ, ~ national product ផលទុនជាតិសុទ្ធ, ~ profit ប្រាក់ចំណេញសុទ្ធ, ~ present value (NPV) តម្លៃបច្ចុប្បន្នសុទ្ធ, ~ taxable income ចំនួនជាប់ពន្ធសុទ្ធ, ~ worth មូលនិធិផ្ទាល់សុទ្ធ, តម្លៃពិតទ្រព្យសកម្មសុទ្ធ (ទ្រព្យសកម្មគិតតាមតម្លៃពិតនៅទីផ្សារ ហើយដកបំណុលចេញ)
network បណ្តាញ
neutralisation អព្យាក្រឹតភាវូបនីយកម្ម, អព្យាក្រឹតកម្ម
new international economic order (NIEO) លំដាប់សេដ្ឋកិច្ចអន្តរជាតិថ្មី
newly ថ្មីៗ, ~ industrialised countries (NICs) ប្រទេសធ្វើឧស្សាហូបនីយកម្មថ្មី
newsletter ព្រឹត្តិប័ត្រព័ត៌មាន
next of kin ញាតិជិតជាងគេ
NGO (non-government organisation) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល
nine years basic education ការអប់រំមូលដ្ឋានរយៈពេល ៩ឆ្នាំ
nobility វណ្ណៈអភិជន
nomenclature នាមវលី (មាតិកា), មុខទំនិញ
nominal ចារឹក, ~ GNP ផលិតផលជាតិសរុប

ចារឹក. ~ rate of interest អត្រាការប្រាក់ ចារឹក.
~ value តំលៃចារឹក

nomination ការតែងតាំង

nominee អ្នកទទួលការតែងតាំង. ~ account
គណនីកាន់កាប់ក្នុងនាមបុគ្គលម្នាក់ទៀត

non-commercial bank ធនាគារអពាណិជ្ជ

non-agricultural or non-farm

employment ការងារមិនមែនកសិកម្ម

non-aligned movement ចលនាមិនចូល
បក្សសម្ព័ន្ធ

non-compliance ការមិនប្រតិបត្តិតាម. ភាព
មិនស្របតាម

non-concessional adj. មិនផ្តល់សម្បទាន

non-convertible currency

រូបិយវត្ថុមិនអាចប្តូរ (យករូបិយវត្ថុដទៃ) បាន

non-delivery ការមិនប្រគល់

non-discriminatory adj. មិនរើសអើង

non-durables ទំនិញមិនគង់យូរ (អាហារ,
សារព័ត៌មាន...)

non-food items ទំនិញមិនមែនអាហារ

non-government organisation

(NGO) អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល

non-household sector វិស័យមិនទាក់ទង
នឹងគ្រួសារ

non-negotiable instrument ឧបករណ៍
មិនអាចយកទៅទូទាត់បាន

non-payment ការមិនទូទាត់

non-performance ការមិនអនុវត្តន៍.
ការគ្មានលទ្ធផល

non-performing loan កំចិលិហាកម្ចា

non-refundable adj. ដែលមិនបង្វិលសងវិញ

non-resident អនិវាសនជន រឺ អនិវាសជន

non-returnable packing សំបករេចខ្ចប់
មិនប្រមូលវិញ

non-tax features លក្ខណៈមិនទាក់ទងនឹងពន្ធដារ

non-taxable adj. មិនជាប់ពន្ធ. ~ income
ចំណូលមិនជាប់ពន្ធ

non-timber forest products (NTFPs)
អនុផលព្រៃឈើ

non-urban population

ប្រជាជនមិនមែនអ្នកទីក្រុង

norm បទដ្ឋាន

normalisation ប្រក្រតីភាពកម្ម, បកតិកម្ម,
និយ័តកម្ម

North, the (countries) ឧត្តរប្រទេស
(ប្រទេសអ្នកមាន)

notarial deed លិខិតវិញ្ញាបនកម្ម

notary public សារករិ

note សារខ្លីៗ, លិខិត, កំណត់សំគាល់, advice ~
លិខិតជូនដំណឹង, bank/currency ~ ក្រដាស
ប្រាក់, covering ~ លិខិតអម, credit/debit ~
លិខិតឥណទាន/ឥណពន្ធ, delivery ~ លិខិត
ប្រគល់ទំនិញ, dispatch ~ លិខិតបញ្ជូនទំនិញ,
promissory ~ ប័ណ្ណជំពាក់ប្រាក់, ប័ណ្ណសន្យា

noticeable change

ការប្រែប្រួលគួរឱ្យកត់សំគាល់

notification ការជូនដំណឹង. ~ procedure
នីតិវិធីជូនដំណឹង

notifying bank ធនាគារជូនដំណឹង

notion សញ្ញាណ

novation កិច្ចព្រមព្រៀងផ្ទេរកិច្ចសន្យា
(ឱ្យភាគីទី៣)

novelty adj. & n. ភាព/របស់ ថ្មីប្លែក
NPRS (National Poverty Reduction Strategy) យុទ្ធសាស្ត្រជាតិកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ
nuclear-family structures រចនាសម្ព័ន្ធ គ្រួសារស្នូល (ឪពុកម្តាយនិងកូន)
null and void មោឃៈ
nullification មោឃកម្ម, nullify v. ធ្វើឱ្យ ទៅជាមោឃៈ
nullity មោឃភាព
numeracy ការចេះលេខ
numerator (fraction) ភាគយក
nutrition អាហារូបត្ថម្ភ

O, o

obedience ការស្តាប់ឱវាទ
object to v. ជំទាស់, ប្រឆាំង
objection, have no គ្មានការយល់ទាស់
objective n. & adj. ១. កម្មវត្ថុ, ទិសដៅ
 ២. សត្យានុម័ត, ដែលឈរលើការពិតជាក់ស្តែង
objectivity កម្មវិស័យភាព
obligation កាតព្វកិច្ច, be under ~ មាន កាតព្វកិច្ច, meet one's obligations សង បំណុលរបស់ខ្លួន
obligatory ជាកាតព្វកិច្ច, ខានមិនបាន
observation ១. ការសង្កេត (មើល)
 ២. សេចក្តីសង្កេត (ការកត់សំគាល់)
observe v. សង្កេត
observer អ្នកសង្កេតការណ៍
obsolescence ភាពហួសសម័យ

obsolete ហួសសម័យ
occupation ១. មុខរបរ **២.** ការកាន់កាប់
occupancy rate (hotel) អត្រាស្នាក់នៅ (សណ្ឋាគារ)
occupational accident គ្រោះថ្នាក់នៅ ពេលបំពេញការងារ
occupier អ្នកកាន់កាប់
oceanography សាគរសាស្ត្រ
odd job ការងារល្អិតល្អៀង
odd number លេខសេស
offence បទល្មើស, ទោសកម្ម
offer ១. ការអោយថ្លៃ, cash ~ ការសុំបង់ជា សាច់ប្រាក់ **២.** ការប្រកាសលក់ (ក្នុងថ្លៃណាមួយ), introductory ~ ថ្លៃទាក់ម៉ូយ (ចំពោះផលិតផល ថ្មី), special ~ ទំនិញលក់ថោកពិសេស
offer and demand ការផ្តល់និងតម្រូវការ
off-farm employment ការងារក្រៅកសិដ្ឋាន
officer មន្ត្រី
official ផ្លូវការ, ~ confirmation សេចក្តី បញ្ជាក់ជាផ្លូវការ, ~ rate អត្រាផ្លូវការ
Official Gazette រាជកិច្ច (សៀវភៅ)
official n. មន្ត្រីផ្លូវការ, អ្នកផ្លូវការ
officialdom ការិយាធិបតេយ្យ
offload v. ជំរុះចេញ (នូវអ្វីមួយដែលខ្លួន មិនចង់ទុក ឧ. សន្លឹកហ៊ុនលើសតម្រូវការ)
offset v. ប៉ះប៉ូវវិញ, កាត់កងវិញ
offshore adj. ក្រៅឆ្នេរ (ប្រេងកាត)
off-the-job training ការបណ្តុះបណ្តាលដាច់ពីការងារ
ombudsman មន្ត្រីស៊ើបអង្កេតពីការតវ៉ា (ចំពោះស្ថាប័នរដ្ឋ ឬអង្គការធំៗ)

omission ១. ការខកខាន (មិនបានធ្វើ)
២. ការកាត់ចេញ **៣.** អ្វីដែល មិនបានធ្វើ រឺ កាត់ចេញ
omnibus adj. ចម្រុះមុខ. ~ agreement
 កិច្ចព្រមព្រៀងចម្រុះមុខ. ~ bill of lading
 អញ្ជាញប័ត្ររួម
on an equal footing ដោយស្មើភាពនិងស្មើសិទ្ធិ
on the path of reform លើមាតិកនៃកំណែទម្រង់
onerous adj. អស់សោហ៊ុយច្រើន
one-stop service សេវាប្រកបចេញចូលតែមួយ
ongoing activity សកម្មភាពកំពុង ដំណើរការ/
 ប្រព្រឹត្តទៅ
on-the-job training ការបណ្តុះបណ្តាល
 ភ្ជាប់នឹងការងារ
open adj. ចំហ. ~ economy សេដ្ឋកិច្ចបើក
 ចំហ. ~ account គណនីចំហ (កត់ត្រាការទិញ
 ជឿដោយអ្នកទិញគ្មានដាក់វត្ថុធានា)
open balance សមតុល្យមានលេខ (មិនសូន្យ)
open cheque មូលប្បទានប័ត្រគ្មានឆ្លុត (ប្តូរចំហ)
open credit ឥណទានគ្មានដាក់វត្ថុធានា
 (សំរាប់អតិថិជនល្អរបស់ធនាគារ)
open market ផ្សារចំហ. ផ្សារសេរី.
 ~ operations ប្រតិបត្តិការលើផ្សារចំហ
open policy គោលនយោបាយបើកទូលាយ
open the trade sector v.
 បើកទូលាយវិស័យពាណិជ្ជកម្ម
opening balance សមតុល្យដើមគ្រា
opening bank (for letters of credit)
 ធនាគារបើកសារឥណទាន
operating budget ថវិកាប្រតិបត្តិការ
operating costs/expenses បន្ទុកចំណាយ
 ប្រតិបត្តិការធម្មតា

operation ប្រតិបត្តិការ, insurance ~
 ប្រតិបត្តិការធានារ៉ាប់រង
operational costs បន្ទុកចំណាយប្រតិបត្តិការ
operative system ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការ
operator ប្រតិបត្តិករ
opinion យោបល់, មតិ. ~ poll ការស្ទង់មតិ
opportunity កាលានុវត្តិភាព, ឱកាស
opportunity cost តំលៃឱកាសត្រូវបាត់បង់.
 តំលៃនៃការលះបង់
opposition ១. ការប្រឆាំង រឺ ជំទាស់
២. បក្សប្រឆាំង
optical fiber cable ខ្សែកាបអុបទិច
optimal allocation ការលែចែកប្រសើរបំផុត
optimism សុទិដ្ឋិនិយម
optimistic estimate ការប៉ាន់ស្មានសុទិដ្ឋិ
optimise v. ធ្វើអោយបានប្រសើរ (បំផុត)
option ជំរើស, at your ~ តាមជំរើសរបស់អ្នក.
 share ~ សិទ្ធិទិញភាគហ៊ុន (ក្នុងផ្ទៃណាមួយនៅ
 ពេលណាមួយ) នាអនាគត
oral agreement/contract
 កិច្ចព្រមព្រៀង/ កិច្ចសន្យាផ្ទាល់មាត់
 (មិនមែនជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ)
order ១. បញ្ជា, provincial/municipal ~
 ដីកាខេត្ត/ក្រុង, **២.** លំដាប់ **៣.** សណ្តាប់ធ្នាប់.
 public ~ សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ
**order for payment (French: mandat
 de dépense)** អាណត្តិបើកប្រាក់ចំណាយ
order form/slip ប័ណ្ណបញ្ជាទិញ
order, purchase ប័ណ្ណ/ការ បញ្ជាទិញ
ordinary share ភាគហ៊ុនសាមញ្ញ
ordnance យុទ្ធភ័ណ្ឌ, unexploded ~

យុទ្ធកំណូមិនទាន់ផ្ទុះ
organic agriculture កសិកម្មសរីរាង្គ
organic/organisational law
 ច្បាប់រៀបចំអង្គការ
organisation chart អង្គការលេខ
organisational structure
 រចនាសម្ព័ន្ធចាត់តាំង
**Organisation for Economic
 Cooperation and Development**
 (OECD) អង្គការសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ច
 និងអភិវឌ្ឍន៍
orientation ការតំរង់ទិស
oriented (orientated) តំរង់ទៅរក, សំដៅ,
 មាននិន្នាការទៅរក
origin ប្រភពដើម, ដើមកំណើត, បូសគល់,
 certificate of ~ វិញ្ញាបនប័ត្រប្រភពដើម ទំនិញ,
 country of ~ ប្រទេសប្រភពដើម
origin, zero point គល់អ័ក្ស
original cost តំលៃនៅពេលចូល
 (តំលៃសំភារៈពេលទិញចូល)
original invoice វិក្កយបត្រដើម
originating bank ធនាគារបើកសារឥណទាន
orthodox policy គោលនយោបាយសម្ងាត់
 (ស្របតាមការជំនឿ/មតិជាទូទៅ)
outcome លទ្ធផល
outdated, out-of-date ហួសសម័យ
outflow លំហូរចេញ
outgoing letters លិខិតចេញ
outgoings ចំណាយ
outlays (financial) ចំណាយ, debt
 amortisation ~ ចំណាយរំលស់បំណុល
outlet កន្លែងលក់ចេញ

outlook ទស្សនវិស័យ, ការប្រមើលមើលអនាគត
output ធាតុចេញ, ផលិតផល, final ~
 ធាតុចេញ សំរេច/ចុងក្រោយ
output tax or VAT (value added tax)
 អាករលើតំលៃបន្ថែម
outreach ការលេងដៃ, ការឈានដល់
outsource v. ចុះកិច្ចសន្យាខាងក្រៅ
outstanding adj. នៅជំពាក់, ~ balance
 សមតុល្យនៅជំពាក់, ~ cheque មូលប្បទានប័ត្រ
 មិនទាន់សងប្រាក់, ~ loans កំរើនៅជំពាក់ ~
 student សិស្សពូកែ
outstanding obligations (debt)
 បំណុលហួសកាលបរិច្ឆេទ
outward-looking country
 ប្រទេសបើកចំហ (ឆ្ពោះទៅខាងក្រៅ)
overcapacity សមត្ថភាពលើស (តំរូវការផលិត)
overcharge កំរៃយកលើស (លើសកំរិតសមរម្យ)
overcontrol ការត្រួតពិនិត្យហួស
overdraft ១. ការដកប្រាក់លើសប្រាក់បញ្ញើ
២. ឥណទានកំណត់, ឥណទានលើសសមតុល្យ
 (ធនាគារ)
overdraft, to grant an
 អនុញ្ញាតឥណទានលើសសមតុល្យ
overdue ហួសកាលកំណត់សង, ~ bill លិខិត
 ទាមប្រាក់ហួសកាលកំណត់, ~ loans ប្រាក់កំរើ
 ហួសកាលកំណត់សង, ~ payment ការសងប្រាក់
 ហួសកាលកំណត់សង
overfishing ការនេសាទត្រីហួសប្រមាណ
overheads or overhead expenses/costs
 ចំណាយ ប្រយោល/ទូទៅ (ចំណាយឡើងទាត់ និង
 សំខាន់ៗ ដូចជា ឈ្នួលផ្ទះ, ទ្វេស័ព្ទ, សំភារៈការិយាល័យ...
 ដែលមិនទាក់ទងដោយផ្ទាល់នឹងការផលិត)

overheated economy សេដ្ឋកិច្ចរត់ក្តៅពេក (កំណើនសកម្មភាពសេដ្ឋកិច្ចដែលធ្វើឱ្យមានកំណើនអតិផរណា)

overlap ត្រួតគ្នា, គងគ្នា

overlook មើលរំលង

overpopulation ប្រជាជនច្រើនហួស

overproduction បរិផលិតកម្ម, ការផលិតលើស

overriding (in law) សំខាន់ជាងអ្វីៗទៀត

over-sampling ការយកគំរូតាងលើស

overseas adj. នៅបរទេស, ~ branches សាខានៅបរទេស

oversight ១. ការប្រហែសភ្លេចភ្លាំង

២. ការមើលខុសត្រូវលើ, ការទទួលបន្ទុក

overspending ចំណាយហួសកំណត់

overstaffed ដែលមានបុគ្គលិកច្រើនហួស

overtime, work v. ធ្វើការម៉ោងបន្ថែម

overview ការពិនិត្យជាទូទៅ, ទស្សនៈរួម

overwhelming majority ភាគច្រើនលើសលប់

owner ម្ចាស់, ម្ចាស់កម្មសិទ្ធិ, កម្មសិទ្ធិករ, ~ of the goods ម្ចាស់ទំនិញ

ownership កម្មសិទ្ធិ, ភាពជាម្ចាស់

P, p

package កញ្ចប់, ~ budget កញ្ចប់ថវិកា, pay/salary ~ កញ្ចប់បៀវត្សរ៍ (បៀវត្សរ៍ និងប្រាក់ឧបត្ថម្ភផ្សេងៗ សំរាប់ការងារអ្វីមួយ) ~ tour កញ្ចប់ខ្សែទស្សនកិច្ច

packaging (accounting) សំបកវេចខ្ចប់

packing list បញ្ជីវេចខ្ចប់

(បញ្ជីបញ្ជាក់ការវេចខ្ចប់ទំនិញ)

packing, non-returnable សំបកវេចខ្ចប់មិនម្រមូលយកវិញ

pact កតិកាសញ្ញា (កិច្ចព្រមព្រៀងជាផ្លូវការ)

paddy ស្រូវ, ~ husking ការកិនស្រូវ, ~ plots អំពកស្រែ

paid holidays ថ្ងៃឈប់សំរាកមានបៀវត្សរ៍

paid-up capital មូលធនបានបង់ជំរះ (ដើមទុនដែលបានបង់ហើយ)

panel of experts គណៈជំនាញការ

panic ការភ័យផ្អើល, អហេតុភ័យ, financial ~ អហេតុភ័យហិរញ្ញវត្ថុ

paper loss/profit ចំណេញ/ខាត លើក្រដាស (ទ្រព្យបានចុះ/កើនតំលៃប៉ុន្តែមិនទាន់បានលក់ចេញទេ)

paper money លុយក្រដាស, ក្រដាសប្រាក់

paperwork ការងារក្រដាសស្នាម

par value តំលៃចុះលើប័ណ្ណ (រឺ តំលៃទឹក)

paradox បរមតិ, ប្រតិមតិ

paradoxically ដែលប្រទាំងប្រទើសផ្ទៃក្នុង

paramedic n. អ្នកអមវេជ្ជសាស្ត្រ

paramedical adj. អមវេជ្ជសាស្ត្រ

parameter ប៉ារ៉ាម៉ែត្រ

pare the budget v. បន្ថយថវិកាបន្តិចម្តងៗ

parent company ក្រុមហ៊ុនមេ

park ឧទ្យាន, national ~ ឧទ្យានជាតិ

partiality n. ភាពលំអៀង (ក្នុងការជួយគាំទ្រ)

participant n. អ្នកចូលរួម

participate v. ចូលរួម

participation ១. ការចូលរួម

២. ភាគកម្ម (ការបណ្តាក់ទុន)

participatory poverty assessment (PPA) ការវាយតម្លៃភាពក្រីក្រដោយមានការចូលរួម

participatory rural appraisal (PRA) ការវាយតម្លៃជនបទដោយមានការចូលរួម

partner ដៃគូ, សមាគម, អ្នកចូលហ៊ុន

partnership ១. ភាពជាដៃគូ **២.** ជំនួញហ៊ុនគ្នា

part-time work ការងារមិនពេញម៉ោង

party (to the contract) ភាគី (នៃកិច្ចសន្យា)

pass the test (education) ធ្វើតេស្តជាប់

passbook សៀវភៅប្រាក់បញ្ញើ

passive adj. អកម្ម

passport លិខិតឆ្លងដែន

past-due debt បំណុលហួស កាលកំណត់/ ថ្ងៃកំណត់សង

patent ប្រកាសនិយមប័ត្រ (អនុញ្ញាតអោយប្រកបអាជីវកម្ម), ប័ត្រ, ~ licence ប័ណ្ណប័ត្រ

patrimony បេតិកភ័ណ្ឌ, ទ្រព្យសម្បត្តិ, កេរ្តិ៍មរតក (ដែលមានជាប់តមកពីខាងឪពុក)

patron អ្នកឧបត្ថម្ភ, មេភោជន, បរិបាល

pattern លំនាំ, គំរូ, trading ~ លំនាំធ្វើពាណិជ្ជកម្ម, ~ of rotation លំនាំវិលផ្លាស់ប្តូរគ្នា

pawn v. បញ្ចាំ

pawnbroker កុងស៊ី (បញ្ចាំ)

pay as you earn (PAYE) ប្រព័ន្ធពន្ធកាត់ទុកលើប្រាក់បៀវត្សរ៍

pay at sight សងប្រាក់ពេលបង្ហាញឯកសារ

pay back v. សងវិញ

pay n. បៀវត្សរ៍, ប្រាក់កំរៃ, holidays with ~ ថ្ងៃឈប់សំរាកមានបៀវត្សរ៍, leave without ~ ការឈប់សំរាកគ្មានបៀវត្សរ៍

pay off v. ១. ទូទាត់/បង់ ផ្តាច់

២. ទូទាត់ប្រាក់ផ្តាច់ និងបញ្ចប់ការងារអ្នកណាម្នាក់

pay out v. ទូទាត់/បង់ ប្រាក់ចេញ

pay up v. ទូទាត់សងប្រាក់ដំណាក់គេ

payable adj. សងបាន, ~ to bearer សងអោយអ្នកកាន់, ~ to order សងតាមបញ្ជា

payback period ១. រយៈពេលត្រូវសងកំរៃវិញ

២. រយៈពេល ប្រមូលទុនបានវិញ/ស្រង់ដើម (បានចំណេញស្មើទុនដាក់ចុះ)

payee អ្នកត្រូវបានបង់ប្រាក់ឱ្យ

payer អ្នកបង់ប្រាក់(ឱ្យគេ)

paying bank ធនាគារទូទាត់

paying business អាជីវកម្ម/ជំនួញ ដែលផ្តល់ចំណេញ

payment ការទូទាត់, ការបង់ប្រាក់, ការសងប្រាក់, ~ by instalments ការសងបណ្តាក់ (ឧ. តាមខែ), ~ credit ឥណទានទូទាត់, ~ currency រូបិយវត្ថុទូទាត់, ~ in kind ការទូទាត់ជាវត្ថុ, ~ systems ប្រព័ន្ធទូទាត់, ~ mechanism យន្តការទូទាត់, ~ warrant អាណត្តិបើកប្រាក់

payoff n. ប្រាក់បង់ផ្តាច់

payout n. ១. ប្រាក់ទូទាត់ចេញ **២.** ប្រាក់បង់ជួយក្រុមហ៊ុនណាមួយ (ឧ. ដោយរដ្ឋាភិបាល)

payroll បញ្ជី/តារាង បៀវត្សរ៍

peace building ការកសាងសន្តិភាព

pecuniary ទាក់ទងនឹងប្រាក់កាស, ~ motives ហេតុផលខាងលុយកាក់

penalise v. ពិន័យ, ដាក់ទោស

penalty ទោសទ័ណ្ឌ, ទោសបញ្ញត្តិ, ការផាកពិន័យ

pending accounts គណនីព្យួរ (រង់ចាំការដោះស្រាយ)

pension សោធននិវត្តន៍, ប្រាក់រ៉ូប៊ែត, ~ fund មូលនិធិសោធននិវត្តន៍

pensioner អ្នកទទួលសោធននិវត្តន៍

per diem (ប្រាក់) ចំណាយតាមថ្ងៃ (គិតតាម ចំនួនថ្ងៃ និងតាមធម្មតាមានអត្រាស្មើគ្នាសំរាប់ បុគ្គលិកគ្រប់កំរិត)

percentage ភាគរយ

perception សញ្ញាខន្ធ, ចំណាប់អារម្មណ៍

performance ទង្វើ, ការអនុវត្តន៍, លទ្ធផល, ~ standard ស្តង់ដារ លទ្ធផល/ប្រតិបត្តិ

performing ដែលដំណើរការ, ~ asset ទ្រព្យសកម្មដំណើរការ, non ~ asset ទ្រព្យសកម្ម មិនដំណើរការ

period រយៈពេល, អំឡុងពេល, គ្រា (គណនេយ្យ)

periodic តាមកាលកំណត់, ឡើងពេល, សាមញ្ញិក, ~ control system ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងតាមកាល កំណត់, ~ order system ប្រព័ន្ធបញ្ជាទិញឡើងពេល

periodical n. កាលិកប័ត្រ (ទស្សនាវដ្តី, ព្រឹត្តិប័ត្រ...)

periodically ដោយឡើងពេល

periodicity សាមញ្ញិកភាព

perishable adj. ដែលងាយខូច (គុណភាព), ~ goods ទំនិញងាយខូច

perishables n. ទំនិញងាយខូច

perks (or perquisites) អត្ថប្រយោជន៍ បន្ថែម (ផ្តល់ជាបន្ថែមលើបៀវត្សរ៍)

permanent អចិន្ត្រៃយ៍, ~ establishment គ្រឹះស្ថានអចិន្ត្រៃយ៍, គ្រឹះស្ថានជាប់លាប់, ~ organ អង្គការអចិន្ត្រៃយ៍

permit លិខិតអនុញ្ញាត, ទិដ្ឋាការ, building ~ លិខិតអនុញ្ញាតសាងសង់, export/import ~ លិខិតអនុញ្ញាតនាំចេញ/នាំចូល, work ~ លិខិត អនុញ្ញាតអោយធ្វើការ (សំរាប់ជនបរទេស)

perpetual inventory system ប្រព័ន្ធសារពើភ័ណ្ឌនិរន្តរ៍

perpetuity និរន្តរភាព

person បុគ្គល, physical/natural ~ រូបវន្តបុគ្គល, legal person/entity នីតិបុគ្គល

personal ផ្ទាល់ខ្លួន, ~ consumption ការប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន, ~ effects សំភារៈ ប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន, ~ loan កំចិផ្ទាល់ខ្លួន (សំរាប់ ការប្រើប្រាស់ក្នុងគ្រួសារ វិ ផ្ទាល់ខ្លួន មិនមែនសំរាប់ អាជីវកម្មទេ), ~ property ទ្រព្យផ្ទាល់ខ្លួន, ~ revenue ប្រាក់ចំណូលបុគ្គល, ~ selling ការលក់សន្យាផ្សាយលក់ផ្ទាល់ (នៃបុគ្គលម្នាក់), ~ income tax ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលបុគ្គល

personal identification number (see PIN)

personality ១. បុគ្គលិកលក្ខណៈ (គួរកត់សំគាល់)

២. អ្នកល្បីល្បាញ

personnel បុគ្គលិក, ~ benefits អត្ថប្រយោជន៍ ផ្តល់អោយបុគ្គលិក

perspective យថាទស្សន៍, ទស្សនវិស័យ

PERT (Programme Evaluation and Review Techniques) បច្ចេកទេសពិនិត្យ វាយតម្លៃគំរោង (វិ កម្មវិធី)

pessimistic estimate ការប៉ាន់ស្មានទុច្ចិដ្ឋិ

pesticides ថ្នាំសំលាប់សត្វចង្រៃ

petition ព្យត្តិ

petroleum ប្រេងកាត, ប្រេងឥន្ធនៈ, ~ security agreement កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពី សន្តិសុខប្រេងឥន្ធនៈ

petty cash សាច់ប្រាក់បន្តិចបន្តួច, ~ custodian អ្នកកាន់ហិបប្រាក់ (ប្រាក់តិចតួច), ~ book សៀវភៅ ចំណាយតូចតាច, ~ fund បេឡា, មូលនិធិសំរាប់

ចំណាយបន្តិចបន្តួច, ~ voucher ប័ណ្ណចំណាយបេឡា

Ph.D. (degree) ថ្នាក់បណ្ឌិត

phase n. ដំណាក់កាល

Phillips curve ខ្សែកោងហ្វីលីប (បង្ហាញ ទំនាក់ទំនងរវាងអត្រាប្រែប្រួលនៃប្រាក់បៀវត្សរ៍ ទៅនឹងកំរិតនិកម្មភាព)

phone card ស័ព្ទប័ត្រ (កាតទូរស័ព្ទ)

physical រូបវន្ត, ជាក់ស្តែង, ~ accounts គណនេយ្យរូបធាតុ, ~ environment បរិស្ថាន រូបវន្ត, ~ factor កត្តារូបវន្ត, ~ infrastructure ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរូបវន្ត, ~ investment វិនិយោគ រូបវន្ត (ជាសំភារៈ, ប្រាក់កាស...), ~ resources ធនធានរូបវន្ត (អាគារ, ឧបករណ៍...)

physical therapist អ្នកព្យាបាលដោយចលនា

phytosanitary កូតតាមអនាម័យ

piece rate អត្រាតាមឯកតាផលិត (កំរិតតាមបរិមាណផលិតបាន)

pilot project គំរោងសាកល្បង

PIN (personal identification number)

លេខសំគាល់ផ្ទាល់ខ្លួន, លេខអត្តសញ្ញាណបុគ្គល

pioneer industry ឧស្សាហកម្មឈានមុខ

pioneering work ការងារឈានមុខ/ គ្រួសត្រាយ

pisciculture ការចិញ្ចឹមត្រី, មធ្យមវិទ្យាល័យ

pittance ប្រាក់ចំណូលដ៏ស្លូតស្តើង

place កន្លែង

plan n. ផែនការ, five-year ~ ផែនការប្រាំឆ្នាំ, investment ~ ផែនការវិនិយោគ, rolling ~ ផែនការរំកិល

planned economy សេដ្ឋកិច្ចផែនការ

planner អ្នកធ្វើផែនការ, ផែនការី

planning ផែនការកម្ម, ការធ្វើផែនការ, ការកសាងផែនការ

plant n. ១. រោងចក្រ **២.** គ្រឿងម៉ាស៊ីន

plantation ចំការ, rubber ~ ចំការកៅស៊ូ

platform វេទិកា, កម្មវិធីនយោបាយ (របស់ គណបក្ស)

playback ការចាក់ឡើងវិញ (ខ្សែអាត់...)

pledge ការសន្យា, ប្រាក់សន្យាអោយ

plenary session សម័យប្រជុំពេញអង្គ

plot ដីឡូត៍, ក្បាលដី

plough back v. វិនិយោគបន្ត (នូវប្រាក់ចំណេញ)

pocket of poverty ច្រកល្អកមានភាពក្រីក្រ

polarisation, social ភាពបាក់បែកសង្គម, ការប្រមូលផ្តុំជា (ពីរ) ក្រុមមានគំនិតផ្ទុយគ្នា

police record, copy of the លិខិតផ្តោលទោស (របស់ប៉ូលីស)

policy brief សង្ខេបសំរាប់គោលនយោបាយ

policy formulation និម្មិតកម្ម/ការកសាង គោលនយោបាយ

policy framework ក្របខ័ណ្ឌគោលនយោបាយ

policymaker អ្នកកសាង/អ្នកកំណត់ គោលនយោបាយ

political platform (of a party) កម្មវិធីនយោបាយ (របស់គណបក្ស)

poll n. ការបោះឆ្នោត

polling station ការិយាល័យបោះឆ្នោត

pollutant n. សារធាតុបំពុល

pollution ការបំពុល, air ~ ការបំពុលខ្យល់

polyculture ការធ្វើដំណាំច្រើនមុខ, ពហុវិប្បកម្ម

population ប្រជាជន, ~ growth rate អត្រា កំណើនប្រជាជន, ~ policy គោលនយោបាយប្រជាជន

port of loading/shipment កំពង់ផែផ្ទុកទំនិញ

portfolio investments វិនិយោគជាមូលប័ត្រ
(ភាគហ៊ុនទាំងអស់របស់វិនិយោគិនណាម្នាក់)

position ១. ជំហរ
២. តំណែង, vacant ~ តំណែងទំនេរ

positive adj. វិជ្ជមាន, ~ balance of payments ជញ្ជីងទូទាត់វិជ្ជមាន, ~ cash flow សំបូរសាច់ប្រាក់វិជ្ជមាន (សាច់ប្រាក់ហូរចូលធំជាងសាច់ប្រាក់ចេញ), ~ interest ការប្រាក់វិជ្ជមាន (អត្រាការប្រាក់ខ្ពស់ជាងអត្រាអតិផរណា)

possession ការកាន់កាប់, ភោគៈ

post ជាក្រោយ, ~ auditing សវនកម្មជាក្រោយ

post a profit/loss ប្រកាសជា សាធារណៈ/ផ្លូវការ ពី ចំណេញ ឬ កំហាត់

post an entry/item to the ledger ចុះលេខនាទៅក្នុងសៀវភៅធំ

post-action controls ការត្រួតពិនិត្យក្រោយសកម្មភាព

post-date v. ចុះកាលបរិច្ឆេទអនាគត

potential n. & adj. ១. សក្តានុពល
២. សក្តានុភូត

potentiality សក្តានុភាព

poverty ភាពក្រីក្រ, ទុរគតភាព, ~ reduction ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ, ~ line បន្ទាត់ក្រីក្រ

power អំណាច, សិទ្ធិអំណាច, កំលាំង, អានុភាព

power boat ឡុងបុត (អូប័រ)

power grid/network បណ្តាញអគ្គិសនី

power of attorney លិខិតប្រគល់សិទ្ធិ

practice ការអនុវត្តន៍ ជាក់ស្តែង/ប្រចាំ, professional ~ ប្រព្រឹត្តិកម្មវិជ្ជាជីវៈ

practitioner អ្នកអនុវត្ត (ប្រចាំ)

pragmatic adj. ដែលគិតពីលទ្ធផល, ដែលមានផល

pre- មុន, បុរេ, pre-Angkor បុរេអង្គរ,

pre-crisis មុនវិបត្តិ,

pre-action controls ការត្រួតពិនិត្យមុនសកម្មភាព

precarious path គន្លងគ្រោះថ្នាក់

precedent n. ករណីយុត្តិសាស្ត្រ (តុលាការ)

preceding មុន, ~ year ឆ្នាំមុន (ឆ្នាំមុនទី១)

precious stones ត្បូង (ថ្ម) មានតំលៃ

preclude ច្រានចោលជាមុន

pre-concession inventory សារពើភ័ណ្ណបុរេសម្បទាន

precondition បុរេលក្ខខណ្ឌ (លក្ខខណ្ឌត្រូវបំពេញជាមុន)

predictability n. ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាន, ទស្សន៍ទាយភាព

predictable adj. អាចទស្សន៍ទាយបាន

preemption សិទ្ធិទិញមុនគេ (នូវសន្លឹកហ៊ុនចេញផ្សាយថ្មីថែមទៀត)

pre-existing condition លក្ខខណ្ឌមានតាំងពីមុន

pre-feasibility study ការសិក្សាមុនការសិក្សាពីភាពអាចធ្វើបាន

preference ចំណូលចិត្ត

preference share ហ៊ុនអនុគ្រោះ (ដែលជារឿយៗ គ្មានសិទ្ធិបោះឆ្នោតទេ ប៉ុន្តែទទួលបានភាគលាភមុនហ៊ុនដទៃទៀត និងត្រូវសងមុនហ៊ុនផ្សេងៗ ក្នុងករណីរំលាយក្រុមហ៊ុន)

preferential ដែលមានសិទ្ធិ, ដែលគេចូលចិត្ត (ជាងអ្វីមួយទៀត), ~ creditor ឥណទាយកមានសិទ្ធិទាមបំណុលមុន, ~ duty (tariff) អត្រាពន្ធគយអនុគ្រោះពិសេស (ទាប)

pre-investment agency ទីភ្នាក់ងារពិនិត្យ

លទ្ធភាពមុនពេលវិនិយោគ
prejudice ១. បុរេវិនិច្ឆ័យ ២. ការធ្វើឱ្យខូចខាតដល់
preliminary adj. ផ្ដើមមុខ. ~ discussion
 ការពិភាក្សាផ្ដើមមុខ
premises អាគារ និងដីជិតអាគារ (កម្មសិទ្ធិករ
 តែមួយ)
premium បុព្វលាភ. at a ~ ដែលលក់បានថ្លៃ
 (លើសធម្មតា), insurance ~ បុព្វលាភធានារ៉ាប់រង
prepaid expense ចំណាយបង់មុន
prepaid income ចំណូលទទួលមុន
prerequisite បុព្វលក្ខខណ្ឌ
prescription បញ្ជាថ្នាំ/វេជ្ជបញ្ជា
present v. បង្ហាញ, presenter អ្នកបង្ហាញ,
 presentation បទបង្ហាញ
present value តំលៃបច្ចុប្បន្ន
press release ប្រកាសព័ត៌មាន
prestige កិត្យានុភាព, ភាពឆ្នើម. ~ product
 ផលិតផលប្រណិតថ្លៃឆ្នើម
presumption ការសន្មតជាមុន, សច្ចធារណ៍.
 ~ of innocence សច្ចធារណ៍នៃនិរទោស
pre-tax profit ចំណេញមុនបង់ពន្ធ
prevalence ប្រេវ៉ាឡង់/ភាពជាទូទៅ
price ថ្លៃ, agreed ~ ថ្លៃព្រមព្រៀង, all-in ~
 ថ្លៃសព្វគ្រប់, bargain ~ or cut ~ ថ្លៃថោកណាស់,
 list ~ ថ្លៃលើបញ្ជី(កាតាឡុក), ~ and salary
 freeze ការទប់ថ្លៃ និងបៀវត្សរ៍មិនអោយឡើង,
 ~ discrimination ការរើសអើងក្នុងការកំណត់ថ្លៃ,
 ~ list បញ្ជីថ្លៃ, closing/opening ~ ថ្លៃពេល
 បៀវត្សបិទហាង/បើកលក់, cost ~ ថ្លៃដើម,
 competitive ~ ថ្លៃប្រកួតប្រជែង, fair ~ ថ្លៃ
 យុត្តិធម៌, rock bottom ~ ថ្លៃថោកបំផុត, selling
 ~ ថ្លៃលក់, ~ fixing ការប្រយ័ត្នកំណត់ថ្លៃ

prices to suit all pockets ថ្លៃសមស្រប
 និងលទ្ធភាពទិញរបស់គ្រប់គ្នា
pricing ការកំណត់ថ្លៃ, ~ system ប្រព័ន្ធកំណត់ថ្លៃ
 clearance ~ ការកំណត់ថ្លៃដើម្បីបញ្ចេញទំនិញ
primary បឋម, ដំបូង, ~ factor income កត្តា
 ចំណូលបឋម, ~ factor of production កត្តា
 ផលិតកម្មបឋម, ~ health care (PHC) ការថែទាំ
 សុខភាពបឋម, ~ needs តម្រូវការចាំបាច់ ជាមូលដ្ឋាន,
 ~ sampling unit (PSU) ឯកតាយកគំរូតាង
 ដំបូង, ~ selection ជំរើសដំបូង, ~ stratification
 ស្រទាប់នីយកម្មដំបូង, ~ -sampling frame
 (PSF) គ្រោងយកគំរូតាងដំបូង
primary education ការអប់រំកំរិតបឋម
prime cost តំលៃផលិតផ្ទាល់ (គ្មានបូកចំនាយទូទៅ)
principal (in power transfer) អាណត្តិទាយក
principal accountant
 គណនេយ្យករដើមខ្សែ (ក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ)
principal insurance company
 ក្រុមហ៊ុនធានារ៉ាប់រងដើម
principle of equality and mutual benefit
 គោលការណ៍ស្មើភាពនិងមានប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក
prior adj. ពីមុន, ~ agreement
 កិច្ចព្រមព្រៀងពីមុន
prioritise v. ធ្វើអាទិភាពបន្ថែម
priority n. អាទិភាព, have/take ~ over
 មានអាទិភាពលើ
**private company or privately owned
 company** ក្រុមហ៊ុនឯកជន
private income ចំណូលក្រៅពីបៀវត្សរ៍
private investor វិនិយោគិនឯកជន
 (មនុស្សធម្មតាដែលមានប្រាក់វិនិយោគ)
private economic entity

អង្គភាពសេដ្ឋកិច្ចឯកជន
privatisation ឯកជននិយកម្ម, ឯកជនភ្ជាប់និយកម្ម
privilege ១. ឯកសិទ្ធិ (អត្ថប្រយោជន៍ពិសេស)
២. បុព្វសិទ្ធិ (សិទ្ធិពិសេស)
pro forma invoice វិក្កយបត្របណ្តោះអាសន្ន
proactive សកម្មគ្រប់គ្រង, សកម្មប្រយុទ្ធ
probability ប្រូបាប៊ីលីតេ, ភរនិយភាព.
 ~ sampling ការយកគំរូតាងដោយប្រូបាប៊ីលីតេ
procedural law (French: code de
 procédure) ច្បាប់នីតិវិធី
procedure នីតិវិធី
proceeds ប្រាក់ចំណូល, ផល, net ~ ចំណូលសុទ្ធ
process ដំណើរការ
processing ការកែច្នៃ, ប្រព្រឹត្តកម្ម, ការចាត់ចែង
 (ទិន្នន័យ...), certificate of ~ វិញ្ញាបនប័ត្របញ្ជាក់
 ពិកន្លែងកែច្នៃ
proclamation សេចក្តីប្រកាស, ការប្រកាស
procurement លទ្ធកម្ម, ការផ្គត់ផ្គង់, ~ phase
 ដំណាក់កាលផ្គត់ផ្គង់
producer ផលិតករ, ~ surplus ផលលើសបាន
 ដល់ផលិតករ
product ផលិតផល, ~ breadth ចំនួនមុខផលិតផល,
 ~ cycle វដ្តផលិតផល, ~ depth ចុនផលិតផល
 (ក្នុងខ្សែផលិតផលនីមួយៗ), ~ line/ range ខ្សែ
 ផលិតផល (ផលិតផលប្រហាក់ប្រហែលគ្នា ១ខ្សែ),
 ~ mix ល្បាយផលិតផល (ផលិតផលទាំងអស់
 ដែលដាក់លក់ វិផលិតដោយសហគ្រាសណាមួយ)
production ផលិតកម្ម, ~ accounts គណនី
 ផលិតកម្ម, ~ cost ចំណាយផលិតកម្ម, ~ line
 ខ្សែសង្វាក់ផលិតកម្ម, ~ system ប្រព័ន្ធផលិតកម្ម
production-sharing contract (PSC)

កិច្ចសន្យាបែងចែកផលិតកម្ម
productive adj. មានផលិតភាព, ~ assets
 ទ្រព្យសកម្មមានផលិតភាព, ~ ratio សមាភាគ
 ផលិតភាព
productivity ផលិតភាព
profession n. វិជ្ជាជីវៈ, medical ~ វិជ្ជាជីវៈ
 (ខាង) ពេទ្យ
professional នៃវិជ្ជាជីវៈ, ~ fees សោហ៊ុយ
 វិជ្ជាជីវៈ, ~ secrecy ការរក្សាសម្ងាត់វិជ្ជាជីវៈ
profile n. ទម្រង់, រូបភាពទូទៅ (ឧ. នៃក្រុមហ៊ុន
 ចំពោះសាធារណជន)
profit ចំណេញ, ប្រាក់ចំណេញ, healthy ~
 ចំណេញច្រើន, ~ margin អត្រាចំណេញ, អប្បហារ,
 ~ sharing ការបែងចែកប្រាក់ចំណេញ
**profit and loss account or profit and
 loss statement (US)** គណនីចំណេញខាត
 គណនីលទ្ធផល, របាយការណ៍ចំណូលចំណាយ
profitability ភាពមានចំណេញ
programme of action កម្មវិធីសកម្មភាព
progress វឌ្ឍនភាព, ភាពជឿនលឿន, ជំនឿន,
 ~ report របាយការណ៍ជំនឿន, ~ payment
 ការទូទាត់តាមដំណាក់នៃជំនឿនការងារ, in ~ កំពុង
 ជឿនលឿន
progressive personal income tax
 ពន្ធកំណើនតាមថ្នាក់លើចំណូលបុគ្គល
prohibition ការហាមឃាត់
prohibitive adj. ១. ដែលខ្ពស់ហួសលទ្ធភាព
 (ថ្លៃ, តំលៃ) **២.** ដែលហាមឃាត់ (ច្បាប់)
project គំរោង, ~ appraisal ការវាយតំលៃ
 គំរោង, ~ cycle វដ្តនៃគំរោង, ~ formulation
 ការកសាងគំរោង, ~ justification យុត្តិកម្មគំរោង,

~ proposal សំណើគំរោង, ~ implementation ការអនុវត្តគំរោង,
projection ការគន់គូរជាមុន
proliferation ការរីកសាយ (ចំនួន)
promise to pay (French: engagement de dépense) ការសន្យាចំណាយ
promissory note ប័ណ្ណជំពាក់ប្រាក់, ប័ណ្ណសន្យាសង
promotion ១. ការតំលើងឋានៈ (បុគ្គលិក)
 ២. ការផ្សព្វផ្សាយ (លក់ផលិតផល)
 ៣. ការជំរុញ, ~ of commercial interests ការជំរុញផលប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្ម
promotional strategy យុទ្ធសាស្ត្រផ្សព្វផ្សាយ (លក់ផលិតផល)
prompt adj. ភ្លាមៗ, ~ cash ប្រាក់បង់ដល់ដៃ, ~ delivery ការប្រគល់ភ្លាមៗ, ~ payment ការទូទាត់ភ្លាមៗ
proof ភស្តុតាង, សក្ខីកម្ម
propensity ទំនោរ, ឧបនិស្ស័យ
property ទ្រព្យ, សម្បត្តិ, ទ្រព្យសម្បត្តិ, កម្មសិទ្ធិ, ដីនិងអាគារ, ~ insurance ការធានារ៉ាប់រងទ្រព្យសម្បត្តិ, ~ tax ពន្ធលើទ្រព្យសម្បត្តិ/កម្មសិទ្ធិ
proportion n. សមាមាត្រ, in ~ to សមាមាត្រនឹង
proportional allocation ការលែចែកសមាមាត្រ
proportional tax system ប្រព័ន្ធពន្ធសមាមាត្រ
proposal សំណើ, project ~ សំណើគំរោង
proprietor, proprietress, n. ម្ចាស់, កម្មសិទ្ធិករ
prosecution ១. បណ្តឹងសាធារណៈ, ការប្តឹងចោទប្រកាន់ ២. អយ្យការ (ភាគីដើមចោទក្នុងរឿងព្រហ្មទណ្ឌ)

prosecutor ព្រះរាជអាជ្ញា
prospect និទស្សន៍ (ការរំពឹងទុក)
prospecting licence អាជ្ញាប័ណ្ណសំរាប់ការរុករក (ប្រេងកាត, រ៉ែ...)
prospective buyer អ្នកទិញក្នុងការរំពឹង
prospector អ្នករុករក (រ៉ែ...), បុរេសិ
prospectus បរិយាយប័ណ្ណ
prosperity វិបុលភាព
protection កិច្ច/ការ ការពារ, environment(al) ~ កិច្ចការពារបរិស្ថាន
protectionist measure វិធានការការពារផលិតផលក្នុងស្រុក
protocol ១. ពិធីសារ (ឯកសារ)
 ២. ពិធីការ (សំរាប់ពិធីផ្សេងៗ)
protracted war សង្គ្រាមវិវាទ
provision ១. សេចក្តីចែង, បទប្បញ្ញត្តិ វិបញ្ញត្តិ (ច្បាប់), final ~ អវិសាសប្បញ្ញត្តិ, transitional ~ អន្តរប្បញ្ញត្តិ ២. វិធានការត្រៀម ៣. វត្ថុផ្គត់ផ្គង់, សិវិធានវត្ថុ
provision dealer, retail អ្នកលក់រាយនូវទំនិញស្បៀងអាហារ
provision reserve សិវិធានធន
provisional invoice វិក្កយបត្របណ្តោះអាសន្ន
proxy ១. អ្នកទទួលការផ្ទេរសិទ្ធិ, អាណត្តិគាហក ២. ឯកសារសិទ្ធិប្រទាន, លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ ៣. សិទ្ធិប្រទាន, ការផ្ទេរសិទ្ធិ
prudent monetary policy គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុប្រុងប្រយ័ត្ន
prudential measure វិធានការប្រុងប្រយ័ត្ន
prudential rule វិធានប្រុងប្រយ័ត្ន

public administration រដ្ឋបាលសាធារណៈ
public n. & adj. ១.សាធារណជន, general ~ សាធារណជន ២.សាធារណៈ, ~ accounting/ accounts គណនេយ្យសាធារណៈ, ~ company or ~ limited company (PLC) ក្រុមហ៊ុន ភាគហ៊ុន, សាធារណៈ (មានចេញសន្លឹកហ៊ុនលក់ឱ្យ សាធារណជន), ~ finance ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ~ administrative establishment គ្រឹះស្ថាន រដ្ឋបាលសាធារណៈ, ~ entity អង្គភាពរដ្ឋ ~ order សណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ, ~ proclamation សេចក្តីប្រកាសជាសាធារណៈ, ~ sector វិស័យ សាធារណៈ, ~ utilities សហគ្រាសផ្គត់ផ្គង់សាធារណៈ (ផ្តល់សេវាសំរាប់ផលប្រយោជន៍សាធារណៈដូចជា ទឹក, អគ្គិសនី, ឧស្ម័ន, ទូរគមនាគមន៍), ~ works សាធារណៈការ
public relations ទំនាក់ទំនងសាធារណៈ
publicise v. ផ្សព្វផ្សាយ (ច្បាប់)
public-spirited ដែលគិតប្រយោជន៍សាធារណជន
publish v. ១. បោះពុម្ពផ្សាយ
២. ប្រកាសផ្សាយ, ប្រកាសផ្សាយជាសាធារណៈ
purchase ledger សៀវភៅទិញ (កត់ត្រាការទិញចូល)
purchase v. & n. ១. ទិញ, ~ on credit ទិញដើរ ២. ការទិញ
purchaser អ្នកទិញ, likely/prospective ~ អ្នកទិញដែលគេរំពឹង
purchasing power អំណាចទិញ, លទ្ធភាពទិញ, ~ of the currency អំណាចទិញនៃរូបិយវត្ថុ
purge វិសុទ្ធិកម្ម, វិវេចនកម្ម, ការសម្អាតសំអាង
purify v. ចំរាញ់អោយសុទ្ធ, បន្តុទ្ធ, ច្រោះសំអាត
purpose គោលដៅ

purposive sampling ការយកគំរូតាមតាម គោលដៅ

Q, q

qualification គុណវុឌ្ឍិ, កិត្តិយស, គុណសម្បត្តិខាងជំនាញ, លក្ខណៈសម្បត្តិ
qualified acceptance ការទទួលទ្រព្យ ដោយមានលក្ខខណ្ឌ
qualitative នៃគុណភាព, ~ method វិធីសាស្ត្រ (វិភាគ) តាមបែបគុណភាព
quality shipped គុណភាព (ទំនិញ) ពេលផ្គុំក
quality standard ស្តង់ដារគុណភាព, បម្រើគុណភាព
quantitative នៃបរិមាណ, ~ method វិធីសាស្ត្រ (វិភាគ) តាមបែបបរិមាណ
quarrying អាជីវកម្ម(យក)ថ្ម
quarter ១. ត្រីមាស, ២. មួយភាគបួន, 2nd ~ of 7th century មួយភាគបួនទី២នៃសតវត្សរ៍ទី៧
quarter-day ថ្ងៃប្រគល់ប្រាក់ (ឈ្នួល) ប្រចាំត្រីមាស
quarterly adj. & adv. ប្រចាំត្រីមាស
quasi-money រូបិយវត្ថុផ្សេងៗ
quasi-public institution ស្ថាប័នសាធារណៈប្រហាក់ប្រហែល
questionnaire បញ្ជីសំណួរ (សំរាប់សំភាសន៍)
quick ratio សមាភាគរហ័ស
quintile បញ្ចភាគ (ស្ថិតិ)
quorum ក្រុម (ចំនួនមនុស្សចាំបាច់សំរាប់បើកការប្រជុំ)
quota តួតា, fixing of ~ ការកំណត់តួតា, ~ regime របបតួតា, ~ sampling ការយកគំរូតាមតាមតួតា

quotation ថ្លៃប្រកាស (នៅទីផ្សារ), ការប្រកាស ថ្លៃ, share ~ ការប្រកាសថ្លៃសន្លឹកភ្នំ, keen ~ ថ្លៃទាក់ទាញ (គួរអោយចង់ទិញ)
quote v. & n. ១. កំណត់/ប៉ាន់ស្មាន, ~ in local currency កំណត់ថ្លៃជាប្រភេទរូបិយវត្ថុក្នុងស្រុក
២. ថ្លៃកំណត់
quoted company ក្រុមហ៊ុនចូលផ្សារភ្នំ (សន្លឹកភ្នំមានលក់/ទិញ នៅផ្សារភ្នំ)
quoted price ថ្លៃបានប្រកាស
quotient n. ផលចែក

R, r

racism ពូជសាសន៍និយម
raise v. ១. តំលើង, ~ taxes តំលើងពន្ធ
២. កេណ្ឌប្រមូល, រៃអង្កាស (ប្រាក់)
rally (price) ឡើងថ្លៃវិញ (ក្រោយពីបានចុះ)
random ចៃដន្យ, ~ check ការត្រួតមើល ចៃដន្យ, ~ sample គំរូតាងចៃដន្យ
randomisation ចៃដន្យនីយកម្ម
range n. ១. ប្រឡោះ, price ~ ប្រឡោះថ្លៃ, ~ of vision ប្រឡោះ (ចំងាយ) មើលឃើញ
២. ចំនួនមុខ (ផលិតផលប្រភេទណាមួយ)
៣. ជួរ (ភ្នំ)
rank ឋានៈ, ឋានន្តរស័ក្តិ (មន្ត្រីរាជការ)
rank v. ធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ (តាមលំដាប់)
ransom ប្រាក់លោះខ្លួន
rate អត្រា, exchange ~ អត្រាប្តូរប្រាក់, closing ~ អត្រាប្តូរប្រាក់នៅពេលបិទ, forward ~ អត្រាប្តូរប្រាក់មានកាលកំណត់, ~ of interest អត្រាការប្រាក់, ~ of return អត្រាទាញចំណូល,

spot ~ អត្រាប្តូរប្រាក់ដល់ដៃ
rate ថ្លៃ (ឯកតា)
ratification ការផ្តល់សច្ចាប័ន, សច្ចានុមតិ
rating ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់ តំលៃ/គុណសម្បត្តិ, performance ~ ការធ្វើចំណាត់ថ្នាក់លទ្ធផលការងារ
ratio សមាភាគ, អនុបាត, ~ analysis ការវិភាគសមាភាគ
rational សមហេតុផល, សនិទានិយ, ~ expectation ការរំពឹងសមហេតុផល
rationale សនិទានភាព, ហេតុផល
rationality សនិទានភាព
rationalisation សនិទានកម្ម, ការធ្វើឱ្យរឹតតែ មានប្រសិទ្ធភាព, ~ of civil servants សនិទានកម្មមន្ត្រីរាជការ
raw adj. នៅ, ~ data ទិន្នន័យនៅ (មិនទាន់ វិភាគ), ~ materials វត្ថុធាតុដើម
real ពិត, ~ GNP ផលិតផលជាតិសរុបពិត, ~ rate of interest អត្រាការប្រាក់ពិត
real estate/property អចលនទ្រព្យ (ដី និង /ឬ អគារ), ~ agency ទីភ្នាក់ងារអចលនទ្រព្យ
realism ប្រាកដនិយម
reality n. តថភាព, ការពិត
realisation សមិទ្ធិកម្ម, សមិទ្ធិផល
realise v. សំរេច, ធ្វើអោយសំរេច
realty អចលនទ្រព្យ
reasonable សមរម្យ
reassess v. វាយតំលៃឡើងវិញ, reassessment n.
rebate ១. ការចុះថ្លៃ (លើ ទំនិញមិនត្រូវប៉ាន់/ ការសងប្រាក់មុនថ្ងៃកំណត់)
២. ការ បន្ថយ/ចុះ ថ្លៃ (ឱ្យអតិថិជនដែលទិញច្រើន)
៣. ការបង្វិលតំលៃ (មួយឆ្នាំគិតម្តងជាការដឹងគុណ

ដល់អតិថិជន)

receipt បង្កាន់ដៃ, លិខិតទទួល

receiver អ្នកទទួល

recession, economic ការធ្លាក់ចុះសេដ្ឋកិច្ច

recidivism, case of ករណីមិនរាងចាល

recipient អ្នកទទួល, ~ country ប្រទេស
ទទួល (ឧ. ជំនួយ)

reciprocity បដិការ, ភាពមានទៅមានមក

recognise ដ្ឋាន, ទទួលស្គាល់, recognised
ប្រតិស្រុត

recommendation អនុសាសន៍, មតិផ្តាំធ្វើ

recompense v. & n. ១. សង (ការខូចខាត),
២. សំណង

reconcile v. បន្តិ, សំរបសំរួល, ផ្សះផ្សាឡើង
វិញ, reconciliation n.

reconnaissance study ការសិក្សាស្វែងយល់

reconversion ការផ្លាស់ប្តូរឡើងវិញ, ការរៀប
ចំឡើងវិញ

record n. & v. ១. កំណត់ត្រា, ប្រវត្តិ,
ឯកទត្តកម្ម (លទ្ធផលខ្ពស់បំផុត), ~ profits
ចំណេញខ្ពស់បំផុតមិនធ្លាប់មាន **២.** កត់ត្រា

recourse ឧបាស្រ័យ (សិទ្ធិរបស់អ្នកកាន់រូបិយាណត្តិ
ក្នុងការតាមទារសំណងពីអ្នកធ្វើបំផ្លិលខ)

recoverable (debt) ដែលអាចប្រមូលវិញបាន

recovery ១. ការយកចូលវិញ (ប្រាក់បង្ការ)

២. ការប្រមូលមកវិញ, ~ of debts ការប្រមូល
ប្រាក់បំណុលមកវិញ **៣.** ការរើប (សេដ្ឋកិច្ច)

recreation (service) កំសាន្ត

rectangular strategy យុទ្ធសាស្ត្រតុកោណ

rectification ការកែតម្រូវ

recurrent adj. ម្តងហើយម្តងទៀត,

~ expenditure ចំណាយម្តងហើយម្តងទៀត

recycling ការកែច្នៃឡើងវិញ

red soil ដីក្រហម

red tape ការិយាធិបតេយ្យ, បែបបទនិយម

redeem v. ១. សងផ្តាច់, ~ a debt សងបំណុលផ្តាច់
២. ប្តូរ/លក់ យកប្រាក់ (ឧ.សញ្ញាប័ណ្ណ)

redemption n. ការសងផ្តាច់ (បំណុល)

rediscount បុនអបហារ (ធ្វើអបហារម្តងទៀត)

redistribution ការបែងចែកឡើងវិញ

redress n. សំណង (ការខូចខាត, ជម្ងឺចិត្ត)

reduction ការកាត់បន្ថយ, budget ~
ការកាត់បន្ថយថវិកា

redundancy programme កម្មវិធីបញ្ឈប់
ពលករដោយកង្វះការងារ

redundant adj. ដែលច្រើនលើសតម្រូវការ រឺ
គ្មានប្រយោជន៍

re-election ការបោះឆ្នោតសាជាថ្មី

reexportation ការនាំចេញបន្ត, បុននីហរណកម្ម

referee អាជ្ញាកណ្តាល

reference book សៀវភៅ យោង/ស្រាវជ្រាវ

reference period ត្រា/រយៈពេល គោល

referral hospital មន្ទីរពេទ្យបង្អែក

refinancing (loan) បុនហិរញ្ញប្បទាន (កំចី)

reflect v. ឆ្លុះបញ្ចាំង

reforestation ការដាំព្រៃឈើឡើងវិញ, បុនវនការ

reform n. & v. ១. កំណែទម្រង់ **២.** កែទម្រង់

refund v. & n. ១. សងវិញ **២.** ប្រាក់សងវិញ

refusal ការបដិសេធ, ការប្រកែក, ~ of
acceptance ការបដិសេធការទទួលព្រម

regardless ដោយមិនគិតដល់

regime របប, financial ~ របបហិរញ្ញវត្ថុ

region តំបន់, sub-~ អនុតំបន់, military ~ យោធព្រឹក្សា, military sub- ~ តំបន់ប្រតិបត្តិការសឹករង

regionalisation តំបន់ការប្រតិបត្តិការ

register n.&v. ១. បញ្ជី ២. ចុះបញ្ជី, ចុះបញ្ជីការ

registered capital មូលធនបានចុះបញ្ជី (ជាផ្លូវការ)

registered letter/parcel លិខិត/កញ្ចប់បញ្ជី អនុសិទ្ធិ

registered office (of a company) ទីចាត់ការចុះបញ្ជីជាផ្លូវការ

registrar មន្ត្រីចុះបញ្ជី (អ្នកកាន់កាប់បញ្ជី)

registration n. ការចុះបញ្ជី, ~ certificate វិញ្ញាបនបត្រចុះបញ្ជី, ~ number លេខចុះបញ្ជី

regressive tax system ប្រព័ន្ធពន្ធដារចុះ (ថយអត្រានៅពេលចំនួនកើនឡើង)

regular adj. ទៀងទាត់, ~ income ប្រាក់ចំណូលទៀងទាត់

regularity ភាពទៀងទាត់, និយតភាព

regularisation និយតកម្ម

regularly ដោយទៀងទាត់

regulate v. គ្រប់គ្រងដោយ បទបញ្ជា/ បទប្បញ្ញត្តិច្បាប់

regulations បទបញ្ជា (លិខិតបទដ្ឋាន ក្នុង ឯកសារខ្លះ), commune ~ ដីកាយុំ, general ~ នីតិវិធី, internal ~ បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុង

regulator និយតករ

rehabilitation ការស្តារឡើងវិញ, នីតិសម្បទា, ~ project គម្រោង នីតិសម្បទា/ស្តារឡើងវិញ, ~ of finances ការស្តារហិរញ្ញវត្ថុឡើងវិញ

reimburse v. សងវិញ (ប្រាក់ដែលបានចំណាយ)

reimbursement ការសងវិញ

reinsurance (ការ) ធានារ៉ាប់រងបន្ត

reinvest v. ១. វិនិយោគបន្ត (វិនិយោគប្រាក់ចំណេញទៅក្នុងអាជីវកម្មវិញ) ២. វិនិយោគឡើងវិញ

reject v. & n. ១. ច្រានចោល ២. វត្ថុច្រានចោល (ព្រោះមិនត្រូវស្តង់ដារ)

related (ជាប់) ទាក់ទង/ទាក់ទិន

relation ទំនាក់ទំនង

relative adj. ដែលធ្លាប់, ~ price ថ្លៃធ្លាប់

relative advantage ឧត្តមភាពប្រៀបធៀប

relative majority vote សំលេងភាគច្រើនដោយធ្លាប់ (បានសំលេងច្រើនជាងបេក្ខជនម្នាក់ទៀត)

relative n. សាច់ញាតិ, ញាតិពន្ធុ

relativity សាហេតុភាព (ភាពមានទំនាក់ទំនង), វិទ្យាទីវិត

release v. បញ្ចេញ, ដោះលែង, បន្ត (សំពាធ)

relevant adj. ដែលពាក់ព័ន្ធ, ~ institution ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ

relief n. ជំនួយ, tax ~ ការអនុគ្រោះពន្ធ, ~ assistance ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់

relinquish បង្វិលអោយវិញ, បោះបង់

remainder សំណល់ (អ្វីដែលនៅសល់)

reminder n. លិខិតរំលឹក (ឧ. ឱ្យមកបង់ពន្ធ)

remission of taxes ការបង្វិលសងប្រាក់ពន្ធ (ដែលបានបង់លើស)

remittance ការផ្ញើប្រាក់ចេញ, វិសេដ្ឋនា, ការផ្ទេរប្រាក់

remote area តំបន់ដាច់ស្រយាល

removal from a government office ដកចេញពីមុខតំណែងអ្វីមួយក្នុងរដ្ឋាភិបាល

remunerate v. ផ្តល់លាភការ

remuneration លាភការ, ប្រាក់កំរៃ, ប្រាក់ខែ, ប្រាក់ឈ្នួល, ប្រាក់បំណាច់

renew v. a licence បន្តអាជ្ញាប័ណ្ណ

renewable energy ថាមពលកកើតឡើងវិញ

rent v. & n. ១. ជួល **២.** ប្រាក់ឈ្នួល (សំខាន់ លើអចលនទ្រព្យ)

rental ១. ប្រាក់ឈ្នួល (អចលនទ្រព្យ និង ចលនទ្រព្យ) **២.** ការជួល

renter អ្នកជួលពីគេ

reorganisation ការរៀបចំឡើងវិញ

repatriation មាតុភូមិនិវត្តន៍

repayment n. ការសងវិញ, ប្រាក់សងវិញ, ~ schedule តារាងពេលសងប្រាក់

repeat order ការបញ្ជាទិញថែមទៀត (នូវមុខទំនិញដដែល)

repercussion (of an incident) ប្រតិយោគ

replacement investment វិនិយោគបន្លាស់

replacement value តម្លៃផ្លាស់ចេញ (ផ្លាស់របស់មួយដោយរបស់មួយផ្សេងទៀត)

replenish v. បំពេញឡើងវិញ

replicate ធ្វើចំលងតាម, ធ្វើសាជាថ្មី (តាមលំនាំដូចគ្នា)

report របាយការណ៍, annual ~ របាយការណ៍ ប្រចាំឆ្នាំ, market ~ របាយការណ៍ថ្លៃទំនិញនៅទីផ្សារ

representative តំណាង, អ្នកតំណាង, authorized ~ អ្នកតំណាងមានសិទ្ធិប្រទាន

reproductive adj. នៃការបន្តពូជ, ~ health សុខភាពបន្តពូជ

repurchase ការទិញយកវិញ

reputation កេរ្តិ៍ឈ្មោះ, កិត្តិសាម, good ~ កិត្តិសព្ទ

request v. & n. ១. ស្នើ **២.** សំណើ

require v. តម្រូវឱ្យ (ធ្វើអ្វីមួយ), required reserves ប្រាក់បំរុងតាមការតម្រូវ (ឧ. ក្នុងច្បាប់)

requirement ការតម្រូវ

resampling ការយកគំរូតាងសាជាថ្មី

reschedule (a loan) ធ្វើកាលវិភាគថ្មី

rescind v. a contract លុបចោលកិច្ចសន្យា

rescue v. & n. ១. សង្គ្រោះ **២.** ការសង្គ្រោះ

research v. & n. ១. ស្រាវជ្រាវ **២.** ការស្រាវជ្រាវ, ~ and development (R & D) ការស្រាវជ្រាវ និងអភិវឌ្ឍន៍

researcher អ្នកស្រាវជ្រាវ, associate ~ អ្នកស្រាវជ្រាវរង, fellow ~ អ្នកស្រាវជ្រាវ, senior ~ អ្នកស្រាវជ្រាវជាន់ខ្ពស់

reserve ធនបំរុង, បំបនីយភណ្ឌ, ~ of value ធនបំរុងមានតម្លៃ, ~ ratio សមាភាគធនបំរុង, ~ requirement account គណនីធនបំរុង កាតព្វកិច្ច, ~ requirements ការតម្រូវធនបំរុង, ~ tranche ភាគធនបំរុង

reserve fund មូលនិធិបំរុង

reserve member (of a committee) សមាជិកបំរុង (នៃគណៈកម្មាធិការ)

reserved បំរុងទុក, ~ forest ព្រៃបំរុងទុក

reserve, Tonle Sap biosphere បំបនីយដីវិមណ្ឌលបឹងទន្លេសាប

residence និវាសដ្ឋាន, និវាសនដ្ឋាន

resident និវាសជន/និវាសនជន, អ្នកស្នាក់នៅ, non- ~ អនិវាសជន/អនិវាសនជន

resident representative តំណាងប្រចាំប្រទេស

residual value តម្លៃសំណល់

resignation ការលាលែងពីតំណែង

resolution n. ១. សេចក្តីសម្រេចចិត្ត (នៃអង្គប្រជុំ), **២.** ការដោះស្រាយ, conflict ~ ការដោះស្រាយទំនាស់

resort រមណីយដ្ឋាន, ~ site មណ្ឌលកំសាន្ត,

កន្លែងរមណីយដ្ឋាន
resource ធនធាន, ~ consumption
 ការប្រើប្រាស់ធនធាន
resource-rent tax (RRT) ពន្ធចូលធនធាន
response bias លំអៀងក្នុងចម្លើយ
response rate អត្រាឆ្លើយតប
responsibility ការទទួលខុសត្រូវ
responsible, to hold ចាប់អោយទទួលខុសត្រូវ
responsiveness n. ការ/ភាព ឆ្លើយតប
restoration n. ការស្តារជួសជុលឱ្យដូចដើម
restraining force កំលាំងបង្ការ
restrict v. ដាក់កំហិត, ~ credit ដាក់កំហិត
 លើឥណទាន
restriction n. កំហិត, ការដាក់កំហិត, trade ~
 កំហិតពាណិជ្ជកម្ម
restructured loan កំចិបបានរៀបចំឡើងវិញ
 (ពន្យារពេលសង)
resumption of exports ការបន្តនាំចេញ
 ឡើងវិញ (ក្រោយបានផ្អាកមួយរយៈ)
retail outlet ហាង/កន្លែង លក់រាយ
retail, to sell លក់រាយ
retailer, retail dealer អ្នកលក់រាយ
retail-trade business អាជីវកម្ម/
 ពាណិជ្ជកម្ម លក់រាយ
retained earnings ប្រាក់ចំណេញរក្សាទុក
retained imports ទំនិញនាំចូលសំរាប់ប្រើ
 ប្រាស់ (ក្នុងស្រុក)
retention of staff ការរក្សាទុកបុគ្គលិក
 (កុំអោយគេចេញពីអង្គការ)
retiree និវត្តជន
retirement ការចូលនិវត្តន៍
retirement pension សោធននិវត្តន៍

retrenchment ការកាត់បន្ថយ (ចំនាយ)
retroactive ប្រតិសកម្ម, ~ effect ឥទ្ធិពល
 ប្រតិសកម្ម
retrospection ការក្រឡេកមើលទៅអតីតកាល
return ១. ប្រាក់ចំណូល **២.** លិខិតប្រកាស, tax
 ~ លិខិតប្រកាសសារពើពន្ធ, nil ~ លិខិតប្រកាស
 សារពើពន្ធដែលគ្មានបំណុលពន្ធត្រូវបង់
return on investment ratio សមាភាគ
 ចំណូលធៀបនឹងទុនវិនិយោគ
return, rate of អត្រាទាញចំណូល
returnable pack(ag)ing សំបកវេចខ្ចប់
 ប្រមូលវិញ/ផ្ញើទុក
returned cheque មូលប្បទានប័ត្របញ្ជូនត្រឡប់
returns ១. ទំនិញបញ្ជូនត្រឡប់
២. ចំណូលពីវិនិយោគ
reevaluation ការវាយតម្លៃឡើងវិញ
revealed comparative advantage
 ឧត្តមភាពប្រៀបធៀបពិនិត្យឃើញ
revenue ចំណូល, ប្រាក់ចំណូល, ~ policy
 គោលនយោបាយខាងចំណូល, unearned ~
 ចំណូលទទួលមុន
reverse an entry v. ចុះបញ្ជីលេខនា,
 ធ្វើប្រតិក្រាសលេខនា
reversible ដែលអាចប្រែក្រឡាសំបាន
review ការពិនិត្យឡើងវិញ, ~ mission
 បេសកកម្មពិនិត្យឡើងវិញ, for ~ and
 decision/approval ដើម្បីពិនិត្យ និងសម្រេច
revise v. កែសំរួល, revised plan ផែនការ
 កែសំរួល
revocable letter of credit
 សារឥណទានអាចលុបវិញបាន
revoke a licence ដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណ (មកវិញ)

revolving fund ទុនចល័ត
reward n. & v. ១. រង្វាន់ ២. ផ្តល់រង្វាន់
right n. & adj. ១. សិទ្ធិ ២. ត្រឹមត្រូវ
right of first refusal សិទ្ធិបដិសេធនិមួយ
right of way សិទ្ធិឆ្លងកាត់ (ដីគេ)
right to the lease សិទ្ធិភតិសន្យា
 (សិទ្ធិនៃកិច្ចសន្យាជួល)
riot n. & v. ១. កុប្បកម្ម ២. ធ្វើកុប្បកម្ម
rise v. & n. ១. កើន ២. កំណើន
risk ហានិភ័យ, ភាពប្រថុយប្រថាន, គ្រោះភ័យ,
 at owner's ~ ហានិភ័យរាប់រងដោយម្ចាស់
 (ទំនិញ), ~ consideration ការពិចារណាពី
 ហានិភ័យ, ~ taking ការហ៊ានប្រថុយនឹងហានិភ័យ,
 aggregate credit ~ ហានិភ័យឥណទានសរុប
rival n. គូប្រជែង
road tax ពន្ធផ្លូវ
role play សំដែង (តួ)
roll over v. (loan) ផ្តល់សារឡើងវិញ (កំចី)
rough estimate ការប៉ាន់ស្មានច្រឡោលៗ
routine n. ទម្រង់ការងារដែលៗ
row ជួរ, ជួរផ្នែក (តារាង)
royalties សួយ (រឺ ក៏ រៃសួយសារ, ប្រាក់បង់ថ្លៃ
 ល្អិតធ្វើអាជីវកម្ម, ប្រាក់លក់ស្នាដៃ)
rule វិធាន, ~ of law នីតិវដ្ត
ruling សេចក្តីសម្រេចជាផ្លូវការ (តុលាការ),
 សាលដីកា (តុលាការកំពូល)
ruling prices ថ្លៃជាក់ស្តែង
run a factory (គ្រប់គ្រង) ដំណើរការរោងចក្រ
running costs ចំណាយ (សំរាប់) ដំណើរការ
rush hour ម៉ោងមមាញឹក

S, s

SAC (structural adjustment credit)
 ឥណទានកំណែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធ (របស់ធនាគារ
 ពិភពលោក)
safeguard v. គាំពារ
safety សុវត្ថិភាព, ~ net សំណាញ់/ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព
salary បៀវត្សរ៍, ប្រាក់ខែ, starting ~ បៀវត្សរ៍
 ចាប់ផ្តើមបំរើការ, ~ index សន្ទស្សន៍បៀវត្សរ៍,
 ~ loan (receivable) កំចីលើបៀវត្សរ៍
sale ការលក់, cash ~ ការលក់យកជាសាច់ប្រាក់,
 for ~ លក់ (សរសេរលើផ្ទៃកាត់ប្រកាស), ~ invoice
 វិក្កយបត្រលក់, ~ contract កិច្ចសន្យាលក់, ~ on
 credit ការលក់ជឿ, ~ on instalment plan
 ការលក់អោយសងបណ្តាក់, ~ or return ផ្ញើលក់
 (អ្នកលក់រាយទូទាត់សងតែថ្លៃទំនិញលក់ដាច់
 ហើយបង្វិលទំនិញនៅសល់ឱ្យអ្នកលក់ដុំវិញ),
 ~ proceeds/revenue ចំណូលពីការលក់
sales ប្រាក់លក់បាន, ចំនួនទំនិញលក់បាន,
 ~ manager នាយកគ្រប់គ្រងការលក់, ~ mix
 សារពើភ័ណ្ឌទំនិញសំរាប់លក់, ~ promotion
 ការផ្សព្វផ្សាយលក់, ~ returns ទំនិញលក់មិន
 ដាច់បញ្ជូនមកវិញ, ~ tax ពន្ធលើចំណូលលក់បាន,
 ~ value តំលៃលក់(បាន), ~ volume ចំនួន
 ឯកតាលក់ (បាន)
salesman អ្នកលក់, តំណាងលក់
salination or salinisation ការប្រែជាប្រៃ
 (ឧ. ដីប្រៃ)
salvage v. & n. ១. ប្រមូលវិញ ២. របស់បាន

ពីការប្រមូល (ពី អគ្គិភ័យ, នាវាលើច...) ៣. ការសង្គ្រោះ (នាវា ឬទំនិញផ្ទុក)

salvage/scrap value តំលៃប្រមូលបានវិញ (ពេលបញ្ចេញលក់របស់ រឺគ្រឿងចក្រចាស់ៗ)

sample n. គំរូតាង, ប៉ាន់, take a ~ v. យកគំរូតាង, ~ allocation ការលែចែកគំរូតាង, ~ design ប្លង់គំរូតាង, ~ group ក្រុមគំរូតាង, ~ overlap ការគងគំរូតាង, ~ implementation ការស្រង់គំរូតាង, ~ selection ការជ្រើសគំរូតាង, ~ survey អង្កេតគំរូតាង

sample v. យកគំរូតាង, sampled children កុមារ (ត្រូវបាន) យកជាគំរូតាង

sampling ការយកគំរូតាង, ~ bias សំរែងយកគំរូតាង, ~ domain តំបន់យកគំរូតាង, ~ error ល្បឿងយកគំរូតាង, ~ efficiency ប្រសិទ្ធភាពយកគំរូតាង, ~ frame គ្រោងយកគំរូតាង, ~ rate អត្រាយកគំរូតាង, ~ variance វិវិយ៉ងយកគំរូតាង

sanction ទណ្ឌកម្ម, កម្មវិបាក, economic ~ ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច

sanction, with your ដែលបានការអនុញ្ញាតពីលោកអ្នក

sanctuary ទីជំរក, fish ~ កន្លែងអភិរក្សពូជត្រី, wildlife ~ ដែនជំរកសត្វព្រៃ

saturate v. ផ្លោក, ធ្វើតិចតួច

saver អ្នកសន្សំប្រាក់, សន្តិធិការករ

savings ប្រាក់សន្សំ, សញ្ជ័យ, ~ account គណនី សន្សំ/សញ្ជ័យ, ~ bank ធនាគារសន្សំ/សញ្ជ័យ, ~ curve ខ្សែកោងប្រាក់សន្សំ, ~ bank book សៀវភៅបេឡាសំចៃ

saw mill រោងចក្រអារឈើ

scale ខ្នាត, ទំហំ, ថ្នាក់, មាត្រដ្ឋាន (នៃផែនទី), economies of ~ សេដ្ឋកិច្ចមាត្រដ្ឋាន

scarcity ភាពកំរ, តន្តភាព

scenario សេណារីយ៉ូ, ឆាក

schedular tax ពន្ធវិភាគតាមប្រភេទចំណូល

schedule, time តារាងពេល, កាលវិភាគ

scheme គ្រោងការ

scope វិសាលភាព, ដែនអនុវត្ត (ច្បាប់), ទំហំ

scrap product ផលិតផលកាកសំណល់

scrap/salvage value តំលៃប្រមូលបានវិញ (ពីការបញ្ចេញលក់ផលិតផលកាកសំណល់)

sea-damaged ដែលខូចខាតដោយសារទឹកសមុទ្រ

seal n. & v. ១. ត្រា ២. បោះត្រាបិទ (ឧ. កុងតឺនឺរ), sealed tender ការដេញថ្លៃក្នុងស្រោមសំបុត្របិទជិត

seaport កំពង់ផែសមុទ្រ

seasonal តាមរដូវ, មានលក្ខណៈរដូវកាល

seaworthiness លទ្ធភាពធ្វើដំណើរតាមសមុទ្រ

secondary បន្ទាប់បន្សំ, ~ need តំរូវការបន្ទាប់បន្សំ, ~ data ទិន្នន័យប្រភពទីពីរ

secondary school សាលាមធ្យមសិក្សា, higher ~ សាលាមធ្យមសិក្សាទុតិយភូមិ, lower ~ សាលាមធ្យមសិក្សាបឋមភូមិ

second-stage unit (SSU) ឯកតាដំណាក់ទីពីរ

secretariat លេខាធិការដ្ឋាន

secretary លេខាធិការ, ~ general អគ្គលេខាធិការ, ~ of state រដ្ឋលេខាធិការ

sector n. វិស័យ, ~ -wide ទូទាំងវិស័យ

sectoral adj. តាមវិស័យ, ~ level កំរិតវិស័យ

secured មានការធានា, assets fully ~ ទ្រព្យសកម្មមានការធានាពេញលេញ

securities មូលប័ត្រ, ~ market ផ្សារមូលប័ត្រ

security ១. សន្តិសុខ, food ~ សន្តិសុខស្បៀង
 ២. ការធានា ៣. របស់ធានា (ប្រតិភោគ)
 ៤. អ្នកធានា
Security Council (UN) ក្រុមប្រឹក្សាសន្តិសុខ
 (អសប)
security, without ដោយគ្មានវត្ថុធានា
SEDP (Socio-Economic Development Programme) ផែនការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច
seed n. គ្រាប់ពូជ, ~ capital ទុន ដើម/ពូជ
 (ដើម្បីឱ្យបានដុះដាល), ~ money ប្រាក់ ដើម/ពូជ
seizure ការរឹបអូស
selection ការជ្រើស, ការជ្រើសរើស, ~ error
 ល្បឿនក្នុងការជ្រើស, ~ interval ចន្លោះជ្រើស,
 tentative ~ ការជ្រើសបណ្តោះអាសន្ន
self-determination ស្វ័យសំរេច
self-employed people ជនបំរើអាជីពឱ្យខ្លួនឯង
self-financing ស្វ័យហិរញ្ញប្បទាន
self-help approach វិធីសាស្ត្រជួយខ្លួនឯង
self-managing ស្វ័យគ្រប់គ្រង
self-regulating mechanism យន្តការ
 ស្វ័យកែតម្រូវ
self-reinforcing system ប្រព័ន្ធស្វ័យពង្រឹង
self-reliance ភាពម្ចាស់ការ, ការពឹងផ្អែកលើខ្លួនឯង
self-sufficiency ភាពអាចផ្គត់ផ្គង់ខ្លួនឯងគ្រប់
self-sustaining ស្វ័យទ្រទ្រង់
self-weighting ស្វ័យទំងន់, ~ design
 ប្លង់ស្វ័យទំងន់, ~ sample គំរូតាងស្វ័យទំងន់
sell លក់, ~ at auction លក់ដេញថ្លៃ, ~ at a
 discount លក់ចុះថ្លៃ, ~ on credit លក់ជឿ,
 ~ up ប្រមូលលក់ក្រោយពេលក្ស័យធន, ~ retail
 លក់រាយ

seller, best ស្បៀរកៅលក់ដាច់បំផុត
seller, quick ទំនិញលក់ដាច់ឆាប់ (ងាយលក់)
selling ការលក់, ~ order បញ្ជាលក់, ~ price
 ថ្លៃលក់
semi-autonomous ពាក់កណ្តាលស្វ័យភាព
semiconductor អង្គធាតុពាក់កណ្តាលចំលង
 (អេឡិចត្រូនិក)
semi-finished product ផលិតផលពាក់
 កណ្តាលសំរេច
send back v. ផ្ញើត្រឡប់វិញ
send for collection v. ផ្ញើទៅប្រមូលប្រាក់
sender អ្នកផ្ញើ
senior adj. ថ្នាក់ខ្ពស់, ~ minister
 ទេសរដ្ឋមន្ត្រី, ~ officer មន្ត្រីថ្នាក់ខ្ពស់
seniority អតីតភាព, promotion by ~
 តំលើងថ្នាក់តាមអតីតភាព
sensitive issue បញ្ហារសើប
sensitivity ភាពរសើប, ភាពឆាប់រំភើប,
 ភាពឆាប់ញោច, វេទយិតភាព, ~ analysis
 វិភាគនៃវេទយិតភាព
sensitise v. បំផុសការភ្ញាក់រលឹក
series of reports កំរងរបាយការណ៍
servant អ្នកបំរើ, civil ~ មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល,
 public ~ មន្ត្រីរាជការ
service សេវា, សេវាកម្ម, ~ fees កំរៃសេវា,
 ~ contract កិច្ចសន្យាសេវា, ~ charge ថ្លៃសេវា
 ~ industry ឧស្សាហកម្មសេវា
service v. a debt សងការប្រាក់
session សម័យប្រជុំ, plenary ~ សម័យប្រជុំ
 ពេញអង្គ
set n. សំរាប់ (ឧ. កូនសោមួយសំរាប់), បណ្តុំ

(ឧ. បណ្តុំគោលដៅ)
settlement ដំណោះស្រាយ, ការទូទាត់, final ~ ការទូទាត់ផ្តាច់, ~ bank ធនាគារទូទាត់, ~ credit ឥណទានទូទាត់
several (liability) ដាច់ពីគ្នា, រៀងៗខ្លួន (ការទទួលខុសត្រូវមិនរួមគ្នា)
severance payment (or golden handshake) ប្រាក់បំណាច់ពេលឈប់ធ្វើការ, ប្រាក់បើកផ្តាច់
sex worker អ្នករកស៊ីផ្លូវភេទ
share n. ហ៊ុន, សន្លឹកហ៊ុន, ~ market ផ្សារហ៊ុន
share n. & v. ១. ចំណែក, market ~ ចំណែកទីផ្សារ **២.** ចែករំលែក, ~ experiences ចែករំលែកបទពិសោធន៍
shareholder អ្នកកាន់ភាគហ៊ុន, ភាគទុនិក, influential ~ ភាគទុនិកមានឥទ្ធិពល
sharing ភាគកម្ម, ការបែងចែក
shelter n. ជំរក, tax ~ ជំរកចៀសពន្ធ
shipped bill of lading អញ្ជាតប័ណ្ណដឹកទំនិញតាមនាវា
shipped quality គុណភាព(ទំនិញ)ពេលផ្ទុក
shipping agent ភ្នាក់ងារនាវាចរ
shipping company ក្រុមហ៊ុននាវាចរ
shipping note លិខិតបញ្ជូនទំនិញ
shop around v. រកមើលទំនិញ (ថ្លៃ, គុណភាព... ដើម្បីទិញ), ជ្រុំទំនិញមើល
shoplifting ការលួចឥវ៉ាន់ក្នុងហាង
shopping n. ការដើរទិញទំនិញ, international ~ ការពិគ្រោះថ្លៃជាអន្តរជាតិ
short bill រូបិយាណត្តិកំណត់រយៈពេលខ្លី
short delivery ការប្រគល់ទំនិញខ្លះ
short notice, at ជូនដំណឹងមុនរយៈពេលខ្លី

short of, be v. ខ្វះខាត, អស់
short term រយៈពេលខ្លី, ~ payoff ផលរយៈពេលខ្លី
shortage កង្វះ, ការក្រខ្យត់, ~ in weight កង្វះទម្ងន់
short-change v. អាប៉ (ប្រាក់) ខ្លះ
shortcoming កង្វះខាត
shortfall កង្វះ (ថវិកា), ចំនួនខ្លះ
short-season rice ស្រូវស្រាល
show of hands n. ការបោះឆ្នោតដោយលើកដៃ
sick leave ការឈប់សំរាកពេលឈឺ
sick pay ប្រាក់ឧបត្ថម្ភពេលឈឺ
side effect ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំ, បច្ច័យរង
sight bill/draft រូបិយាណត្តិបង្ហាញ (ប្តូរយកប្រាក់បាននៅពេលបង្ហាញ)
sight payment ការសងប្រាក់ពេលបង្ហាញឯកសារ
sight deposit ប្រាក់បញ្ញើអាចបើកបានតាមសំណើ (ដោយពុំចាំបាច់ផ្តល់ដំណឹងមុនឱ្យធនាគារ)
signatory ហត្ថលេខី
significance សារៈសំខាន់
silting (of waterways) ការដុះដី
silviculture រុក្ខវប្បកម្ម
simple សាមញ្ញ, ~ entry លេខនាសាមញ្ញ (មានចុះគណនីតែ ១គូ), ~ interest ការប្រាក់សាមញ្ញ (គិតលើតែប្រាក់ដើម)
simple random sampling ការយកគំរូតាងចៃដន្យសាមញ្ញ
simple response variance វ៉ារីយ៉ង់ចំលើយសាមញ្ញ
simple unbiased estimate ការប៉ាន់ស្មានសាមញ្ញមិនលំអៀង
simplification n. ការធ្វើសាមញ្ញកម្ម, ~ of

customs procedures ការធ្វើសាមញ្ញកម្មនីតិវិធីគយ
simplify n. ធ្វើអោយសាមញ្ញ
simulation ការធ្វើត្រាប់តាម
sine qua non condition
 សក្ខខណ្ឌខានមិនបាន
single entry (accounting)
 របៀបចុះបញ្ជីឯកភាគ
single indicator technique
 បច្ចេកទេសអាំងឌីកាទ័រទោល
single window ច្រកចេញចូលតែមួយ
sinking fund មូលនិធិដាក់សន្សំបំរុង (ទឹកប្រាក់
 ដកមករក្សាទុកដោយឡែកយ៉ាងទៀងទាត់ សំរាប់
 ដោះស្រាយតម្រូវការអនាគតដូចជាសង
 បំណុលជាដើម)
Sino-Khmer ខ្មែរកាត់ចិន
site ទីកន្លែង
size ទំហំ
skill ជំនាញ, life ~ បំណិនជីវិត
slogan ពាក្យស្លោក
slope of a curve/line ចំណោតនៃ ខ្សែកោង/
 បន្ទាត់
sloppy adj. ខ្លីខ្លា, ~ work ការងារខ្លីខ្លា
slum n. សង្កាត់ក្រីក្រ(រខេករខាក), ~ -dwellers
 អ្នករស់នៅក្នុងសង្កាត់ក្រីក្រ
slush fund ហិបខ្មៅ (បង្កើតដោយសំងាត់)
small-scale ខ្នាតតូច
SME (small and medium enterprise)
 សហគ្រាសចុះតូច និងមធ្យម
smoking gun ភស្តុតាងភ្លាមៗ
smooth adj. រលោង, រលូន, ~ operation
 ដំណើរការរលូន (ល្អ)

smuggler អ្នករត់ពន្ធ
smuggling ការរត់ពន្ធ
social នៃសង្គម, សង្គមកិច្ច, ~ cost បន្ទុកសង្គម,
 ការខាតបង់ខាងសង្គមកិច្ច, ~ cost-benefit
 analysis (SCBA) ការវិភាគចំនាយ និងផលចំ
 នេញខាងសង្គមកិច្ច, ~ impact ផលប៉ះពាល់សង្គម,
 ~ insurance cost បន្ទុកចំណាយធានារ៉ាប់រងសង្គម,
 ~ justice យុត្តិធម៌សង្គម, ~ morality សីលធម៌
 សង្គម, ~ order សណ្តាប់ធ្នាប់សង្គម, ~ product
 ផលិតផលសង្គម, ~ reintegration បុរសមាហ
 រណកម្មសង្គមកិច្ច, ~ safety net ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព
 សង្គម, ~ security/welfare (budget
 expenditure) ប្រាក់វិភាជន៍សង្គម, ~ security
 សន្តិសុខសង្គម, ~ security contribution
 វិភាគទានសន្តិសុខសង្គម, ~ status ឋានៈ (ក្នុង)
 សង្គម, ~ strictures បញ្ញត្តិសង្គម,
socio-economic adj. សេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច,
 ~ policy គោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច,
 ~ survey អង្កេតសេដ្ឋកិច្ច-សង្គមកិច្ច
sociology សង្គមវិទ្យា
soft currency រូបិយវត្ថុខ្សោយ
 (មិនអាចប្តូរយករូបិយវត្ថុដទៃទៀតបាន)
soft goods ទំនិញវាយនភ័ណ្ឌ
soft loan កិច្ចមានការប្រាក់ទាប (ទាបជាងអត្រា
 នៅទីផ្សារ), កិច្ចគ្មានការប្រាក់
soft market ទីផ្សារមានការផ្គត់ផ្គង់ច្រើនជាង
 តម្រូវការ
soft repayment terms សក្ខខណ្ឌសងអនុគ្រោះ
software (computer) សូហ្វវែរ
soil erosion ការច្រោះដាច់ដី
sole agency ទីភ្នាក់ងារផ្តាច់មុខ

sole agent/representative តំណាងផ្តាច់មុខ
sole distributor អ្នកបែងចែកផ្តាច់មុខ
sole proprietorship ១. ឯកកម្មសិទ្ធិ
២. សហគ្រាសឯកបុគ្គល
solicitor អ្នកច្បាប់ (ភាគច្រើន ជួយពិគ្រោះ
 យោបល់ និងរៀបចំឯកសារខាងច្បាប់)
solidarity n. សាមគ្គីភាព
solvency សាធនភាព, លទ្ធភាពសងបំណុល
solvent សាធនិយ (ដែលអាចសងបំណុល)
sophisticated technology បច្ចេកវិទ្យា
 ជឿនលឿននិងស្មុគស្មាញ
sort v. រៀបតាមលំដាប់
sound adj. ត្រឹមត្រូវ, ប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត
sound the market v. ស្ទាបស្ទង់ទីផ្សារ
South, the ទក្សិណប្រទេស (ប្រទេសក្រៅ)
sovereign immunity អភ័យឯកសិទ្ធិរដ្ឋ (សិទ្ធិ
 របស់រដ្ឋដើម្បីបានរួចផុតពីការប្តឹងទារសំណងខូចខាត)
sovereign risk ហានិភ័យរដ្ឋាភិបាលមិនអាច
 សងប្រាក់
sovereignty អធិបតេយ្យភាព
spatial sampling ការយកគំរូតាងតាមកន្លែង
special drawing rights (SDR)
 សិទ្ធិដកពិសេស
special economic zone តំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស
special promotion zone (SPZ) តំបន់
 អភិវឌ្ឍន៍ពិសេស
speciality ឯកទេស, របស់ពិសេស
specialisation ឯកទេសនីយកម្ម, ជំនាញនីយកម្ម
specialised bank ធនាគារឯកទេស
specific period of time រយៈ/កំណត់
 ពេលជាក់លាក់

specification យថាប្រភេទ
specify v. បញ្ជាក់, កំណត់, specified
 period កាល កំណត់/បញ្ញត្តិ
specimen គំរូបង្ហាញ, បដិរូប, ~ signature
 គំរូហត្ថលេខា
speculation n. ១. ការឆក់ឱកាសកេងចំណេញ
 (ក្នុងការទិញ/លក់), oil ~ ការឆក់ឱកាសកេង
 ចំណេញក្នុងប្រេងកាត
២. ការវាយស្មាន, pure ~ ការវាយស្មានសុទ្ធសាធ
spoilage n. ១. ការខូចគុណភាព (របស់ហូប)
២. របស់ខូចគុណភាព
spoils ជ័យភ័ណ្ណ, វត្ថុរឹបអូសបាន
spot price ថ្លៃទិញលក់ដល់ដៃ (ទូទាត់ និង
 ប្រគល់ទំនិញភ្លាមៗ)
spouse សហព័ទ្ធ
spread, spreading n. ការរីករាលដាល
squeeze v. expenditure វិធានតម្រូវចំណាយ
stabilisation ស្ថិរកម្ម/ស្ថិរភាវូបនីយកម្ម,
 ~ policy នយោបាយស្ថិរកម្ម
stability, economic ស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច
stable exchange rate អត្រាប្តូរប្រាក់មាន
 ស្ថិរភាព
staff បុគ្គលិក
stage n. ដំណាក់, ដំណាក់កាល
stagflation (stagnation + inflation)
 ការស្ថិតទ្រឹងមានអតិផរណា
stagnation ការស្ថិតទ្រឹង, អវឌ្ឍនភាព,
 economic ~ ការស្ថិតទ្រឹងសេដ្ឋកិច្ច
stake ភាគកម្ម, ការចូលហ៊ុន
stakeholder អ្នកមានភាគហ៊ុន, អ្នកពាក់ព័ន្ធ
stamp duty ពន្ធតែម
standard ស្តង់ដារ, ~ cost តម្លៃស្តង់ដារ,

~ deviation គំលាតស្តង់ដារ, draft ~ ស្តង់ដារ ក្រាង, compulsory ~ ស្តង់ដារបញ្ជា, gold ~ ស្តង់ដារ/ខ្នាត មាស, ~ of living or living standard កិរិយាជីវភាព, up to ~ ដល់កិរិយា ស្តង់ដារ ~ operating procedures នីតិវិធី ប្រតិបត្តិការស្តង់ដារ

standard-conversion factor (SCF) កត្តាបំប្លែងស្តង់ដារ

standardisation ស្តង់ដារប្រកបដោយ

stand-by adj. ត្រៀម, ~ agreement កិច្ចព្រមព្រៀងត្រៀម, ~ credit ឥណទានត្រៀម

standing (bank) ស្តង់ឱង/ស្ថានភាព, bank of good ~ ធនាគារមានស្តង់ឱងល្អ

standing order លិខិតបញ្ជាអចិន្ត្រៃយ៍ (ឱ្យ ធនាគារផ្ទេរប្រាក់យ៉ាងទៀងទាត់ទៅគណនីមួយ ទៀតរហូតដល់មានបញ្ជាថ្មី)

standpoint, from the economic តាមទស្សនៈសេដ្ឋកិច្ច

staple product ផលិតផលមូលដ្ឋាន

start-up cost សោហ៊ុយចាប់ផ្តើម

state enterprise or state-owned enterprise សហគ្រាសរដ្ឋ

state general budget ថវិកាទូទៅរបស់រដ្ឋ

State Treasury រតនាគារជាតិ
statement សេចក្តីប្រកាស, របាយការណ៍, financial ~ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ, ~ of account សំរង់/របាយការណ៍ គណនី, ~ of affairs បញ្ជីសារពើភ័ណ្ណពេលក្ស័យធន, ~ of receipts and payments របាយការណ៍ចំណូលចំណាយ, monthly ~ របាយការណ៍ប្រចាំខែ

station of destination/origin ស្ថានីយ

គោលដៅ/ចេញដំណើរ

statistics ស្ថិតិ

status ស្ថានភាព, ឋានៈ, ~-inquiry agency ទីភ្នាក់ងារស្រាវជ្រាវស្ថានភាពក្រុមហ៊ុន, ~ quo ស្ថានភាពជាក់ស្តែងកំពុងមាន, ~ symbol និមិត្តសញ្ញាសំគាល់ឋានៈ

statute លក្ខន្តិកៈ, co-~ of civil servants សហលក្ខន្តិកៈមន្ត្រីរាជការស៊ីវិល

statute of limitation អាជ្ញាយុកាល

steadily ជាទៀងទាត់, ជាជំហានៗ

steering committee គណៈកម្មាធិការដឹកនាំការងារ/នាយក

stem n. ដើម (ចំណែកក្រៅពីគល់ជាប់បួស និង ចុងជាប់ស្លឹក), cassava ~ ដើមដំឡូងឈើ (ឧ. សំរាប់ធ្វើពូជ)

step (in a process) ជំហាន (ក្នុងដំណើរការ អ្វីមួយ), ~ by ~ មួយជំហានម្តងៗ

stereotype n. ផ្នត់គំនិត

stevedore កម្មករកំពង់ផែ

stevedoring ការលើកដាក់ទំនិញចេញចូលកប៉ាល់

stewardship n. ការថែទាំគ្រប់គ្រង

stiff price ថ្លៃ ខ្ពស់/ខ្ពស់ពេក

stimulate v. ជំរុញ, បំផុស

stipulate v. ថែម

stock n. សន្លឹកហ៊ុន, ~ exchange/market ផ្សារហ៊ុន

stock n. ស្តុក, សន្លឹក, ទំនិញ, opening ~ ស្តុកដើមគ្រា, out of ~ អស់ពីស្តុក, ~ control ការត្រួតពិនិត្យស្តុក, ~ in hand ស្តុកក្នុងដៃ (មានក្នុងហាង/ឃ្នាំង), ~ in trade ស្តុកទំនិញសំរាប់លក់, ~ turnover (ratio) អត្រាបង្វិលស្តុក

(ក្នុងមួយឆ្នាំ), ~ lines មុខទំនិញក្នុងឃ្នាំង
stock v. ស្តុក (ទំនិញទុកលក់)
stock, natural fish ស្តុកត្រីធម្មជាតិ
stockbroker គូកដេហ្វឹន
stockout n. អស់ពីស្តុក (ភាព)
stockpile v. & n. ស្តុកច្រើនៗ (នូវអ្វីមួយ
សំរាប់ប្រើនៅថ្ងៃក្រោយ)
stocktaking ការធ្វើសារពើភ័ណ្ណ, ~ sale
ការលក់ទ្វាយឡុងមុនពេលធ្វើសារពើភ័ណ្ណ (ដើម្បីឱ្យ
ស្រឡះឃ្នាំង)
stopfiler (tax) អ្នកដាក់ប្រកាសសារពើពន្ធ
មិនបានគ្រប់លើក
storage ការស្តុក (ទុកដាក់អីវ៉ាន់ក្នុងឃ្នាំង)
storekeeper/shopkeeper ម្ចាស់ហាង
straight-line depreciation method
វិធីវិលសំស្មើភាគ
strategic needs តំរូវការជាយុទ្ធសាស្ត្រ
strategist n. យុទ្ធសាស្ត្រវិទូ, អ្នកយុទ្ធសាស្ត្រ
strategy យុទ្ធសាស្ត្រ
stratification ស្រទាប់នីយកម្ម
stratum ស្រទាប់, ~ mean មធ្យមភាគនៃស្រទាប់
strike កូដកម្ម
stringent តឹងរ៉ឹង, ~ measures វិធានការតឹងរ៉ឹង
strong market ផ្សារខ្លាំង (ទីផ្សារមាន
អ្នកទិញច្រើន)
structural adjustment កំណែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធ,
~ loan កំណើតម្រូបកំណែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធ
structural adjustment facility (SAF)
ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់កំណែតម្រូវរចនាសម្ព័ន្ធ
structure n. រចនាសម្ព័ន្ធ, ~ of banking
institutions រចនាសម្ព័ន្ធស្ថាប័នធនាគារ
structured experience បទពិសោធន៍មាន

លក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ
student stipends ប្រាក់បំណាច់សំរាប់និស្សិត
study tour ទស្សនកិច្ចសិក្សា
sub-class ថ្នាក់រង
sub-classification ចំណាត់ថ្នាក់រង
subcontract v. ម៉ៅការបន្ត, ចុះកិច្ចសន្យាបន្ត
subcontractor អ្នកម៉ៅការបន្ត, អ្នកចុះកិច្ចសន្យាបន្ត
sub-decree អនុក្រឹត្យ
subdivide v. ចែកបន្ត (គណនី, ក្រុម...)
subjective choice ជំរើសអត្តនោម័ត
sublet, sublease ជួលបន្ត
sub-national adj. ថ្នាក់ក្រោមជាតិ
subordinate entity អង្គភាព ក្រោមឱវាទ/
ចំណុះ
subpoena v. & n. ១. កោះសាក្សី
(តុលាការ), ២. ដីកាកោះសាក្សី
sub-product, forest អនុផលព្រៃឈើ
subrogation ឧបាទេសកម្ម, ការដាក់ជំនួស
sub-sample តំរូវតាងរង
subscribed capital មូលធនបានចុះឈ្មោះ
subscribing to securities
បរិវិសកម្មមូលប័ត្រ
subscription ការ ជាវ/សុំជាវ, ~ price ថ្លៃជាវ
subsectoral level កំរិតអនុវិស័យ
subsidiary adj. រង, ~ account គណនីរង,
~ ledger សៀវភៅរង
subsidiary n. (company) បុត្រសម្ព័ន្ធ
(ក្រុមហ៊ុនមេកាន់កាប់ហ៊ុនជាង ៥០%), wholly
owned ~ សាខា (ក្រុមហ៊ុនមេកាន់កាប់ហ៊ុន
ទាំងអស់)
subsidise v. ផ្តល់ឧបត្ថម្ភធន, ជួយបំពេញខាត
subsidy, subvention n. ឧបត្ថម្ភធន.

ប្រាក់បំពេញខាត
subsistence agriculture កសិកម្មជីវព្រឹត្តិ.
 កសិកម្មគ្រាន់តែមួយរស់
subsistence production ផលិតកម្មជីវព្រឹត្តិ.
 ការផលិតគ្រាន់តែមួយរស់
substance សារធាតុ
standard ក្រោមស្តង់ដារ
substantial adj. ដុំកំភួន. ~ funding
 ការផ្តល់ថវិកាដុំកំភួន
subtotal សរុបរង
succeeding stage ដំណាក់កាលជាបន្ត
successor អ្នកបន្តវេន
sue v. ថ្លឹង
sum ១. ទឹកប្រាក់ ២. ផលបូក
summit សន្និសីទកំពូល
sundry account គណនីចម្រុះ
supervise v. ពិនិត្យតាមដាន
supervision ការពិនិត្យតាមដាន. អាណាព្យាបាល.
 under financial ~ of the Ministry of
 Economy and Finance ក្រោមអាណាព្យាបាល
 ហិរញ្ញវត្ថុនៃក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
supervisor អនុរក្ស. អ្នកពិនិត្យតាមដាន
supervisory authority អាជ្ញាធរអាណាព្យាបាល
supplementary crop ដំណាំរួមផ្សំ
supplemental budget ថវិកាឧបសម្ព័ន្ធ
 (ប្រតិបត្តិការហិរញ្ញវត្ថុនៃអង្គការដ្ឋានដែលមានលក្ខណៈ
 ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម តែពុំមែនជានិយ័ត្តល)
supplementary បន្ថែម. ~ schedule
 តារាង/ឯកសារ ព័ត៌មានបន្ថែម
supplier អ្នកផ្គត់ផ្គង់
supply ១. សំភារៈផ្គត់ផ្គង់ ២. ការផ្គត់ផ្គង់.

ការផ្តល់. ~ and demand ការផ្គត់ផ្គង់និងតម្រូវការ.
 ~ curve ខ្សែកោងការផ្គត់ផ្គង់
support v. & n. ១. គាំទ្រ. ទ្រទ្រង់. ~
 service សេវាកម្មគាំទ្រ ២. ការ គាំទ្រ/ទ្រទ្រង់
supporting document ឯកសារអម
 (រដ្ឋបាល), សក្ខីប័ត្រ (គណនេយ្យ)
Supreme Council of the Magistracy
 ឧត្តមក្រុមប្រឹក្សានៃអង្គចៅក្រម
surcharge ថ្លៃយកបន្ថែម. ពន្ធយកបន្ថែមលើ
 ទំនិញនាំចូល (ដើម្បីជួយជំរុញផលិតកម្មក្នុងស្រុក)
surety n. ១. អ្នកធានា ២. របស់ធានា
surplus អតិរេក. ផល លើស/លើសតម្រូវការ
surtax ពន្ធបន្ថែម
survey n. & v. អង្កេត. ~ area តំបន់អង្កេត.
 ~ data ទិន្នន័យអង្កេត. ~ error ល្បឿងអង្កេត.
 ~ operation ប្រតិបត្តិការអង្កេត. general ~
 អង្កេតទូទៅ
survivability ភាពអាចរស់បាន. financial ~
 ភាពអាចរស់បានខាងហិរញ្ញវត្ថុ
survivor ជននៅរស់
suspend v. ព្យួរ. ផ្អាក
suspense account គណនីរង់ចាំ (កត់ត្រាជា
 បណ្តោះអាសន្ននូវទឹកប្រាក់ដែលគណនេយ្យកម្ម
 ទាន់ដឹងថា ត្រូវកត់ចូលគណនីច្បាស់លាស់ណាមួយ)
suspension ការ ព្យួរ/ផ្អាក
sustain v. ទ្រទ្រង់. self- ~ing ស្វ័យទ្រទ្រង់.
 ~ life ទ្រទ្រង់ជីវិត
sustainability ចីរភាព
sustainable adj. មានចីរភាព. ~ agriculture
 កសិកម្មមានចីរភាព. ~ development
 ការអភិវឌ្ឍន៍មានចីរភាព

sympathy n. សមានចិត្ត (ជួយគាំទ្រ...)
symptom រោគសញ្ញា, និមិត្តហេតុ
synchronisation សមកាលកម្ម
synergy ថាមពលលើសបានពីការផ្គុំគ្នា
 (ឧ. ការបញ្ចូលធនធានរកស៊ីជាមួយគ្នា ដើម្បីបាន
 ចំណេញច្រើនជាងនៅដោយឡែកៗពីគ្នា)
synthetic products ផលិតផលសំយោគ
system of proportional representation
 ប្រព័ន្ធសមាមាត្រ (បោះឆ្នោត)
systematic ជាប្រព័ន្ធ, ជាយថាភូត, ~ factor
 កត្តាជាប្រព័ន្ធ, ~ land registration ការចុះបញ្ជី
 ដីធ្លីជាប្រព័ន្ធ, ~-risk phenomenon ហានិភ័យ
 គ្រោះថ្នាក់មានលក្ខណៈជាប្រព័ន្ធ, ~ sampling
 ការយកគំរូតាងជាប្រព័ន្ធ
systematise ប្រព័ន្ធនីយកម្ម

T, t

table តារាង
tabulation ការលើកជាតារាង
take into account យកមកគិត, រាប់បញ្ចូល
take stock v. ធ្វើសារពើភ័ណ្ណ
take up references v. ប្រមូលព័ត៌មាន
take v. legal action against ប្តឹងតាម
 ផ្លូវតុលាការចំពោះ, អនុវត្តវិធានច្បាប់ចំពោះ
take-home pay ប្រាក់ចំណូលក្រោយកាត់ពន្ធ,
 បៀវត្សរ៍សុទ្ធ
takeover ការចូលត្រួតត្រា (ដោយទិញយកជាង
 ៥០% នៃភាគហ៊ុនរបស់ក្រុមហ៊ុន), take over v.
takings n. ប្រាក់ទទួលបាន (ពីការលក់ក្នុង
 រយៈពេលណាមួយ)

tangible assets ទ្រព្យសកម្មរូបី, ទ្រព្យរូបី
target ចំណុចដៅ, គោលដៅ, ផែនការ, sales
 targets ផែនការលក់ (តូលេខ) ~ group
 ក្រុមគោលដៅ, ~ market ទីផ្សារគោលដៅ
tariff ១. បញ្ជីថ្លៃលក់ **២.** តារាងពន្ធគយ, ពន្ធនាំចូល
task ភារកិច្ច, ~ -oriented ផ្ដោតលើភារកិច្ច,
 ~ force ក្រុមការងារ
taste ចំណូលចិត្ត
tax ពន្ធ, ពន្ធដារ, back ~ បំណុលពន្ធពីឆ្នាំមុនៗ,
 emergency ~ ពន្ធវិសាមញ្ញ, ~ accounting
 គណនេយ្យពន្ធដារ, ~ avoidance ការបៀតបៀនពន្ធ
 (ដោយច្បាប់មានចន្លោះប្រហោង), ~ assessor
 ភ្នាក់ងារកំណត់ពន្ធ, ~ base មូលដ្ឋានយកពន្ធ,
 ~ burden បន្ទុកពន្ធ, ~ collection ការប្រមូលពន្ធ,
 ~ credit ឥណទានពន្ធ, ~ collector អ្នកប្រមូល
 ពន្ធ, ~ evasion ការគេចពន្ធ (ល្មើសច្បាប់និងត្រូវ
 មានទោសទ័ណ្ឌ), ~ exempt ដែលលើកលែងពន្ធ,
 ~ exemption ការលើកលែងពន្ធ, ~ holiday
 រយៈពេលរួចពន្ធ, វិសមពន្ធ, ~ loophole ចន្លោះ
 ប្រហោងនៃពន្ធ, ~ moments ឱកាសហួតពន្ធ, ~ on
 profit ពន្ធលើប្រាក់ចំណេញ, ~ payment year
 ឆ្នាំបង់ពន្ធ, ~ rate អត្រាពន្ធ, ~ rebate ការបន្ថយ
 ពន្ធ, ~ receipts/revenues ចំណូលពន្ធ, ~ relief
 ការបន្ថយបន្ថយពន្ធ, ~ reduction ការកាត់បន្ថយពន្ធ,
 ~ revenues efforts or ~ effort កំលាំងចំណូល
 ពន្ធដារ, ~ treatment ចំណាត់ការ/ប្រព្រឹត្តិកម្ម ពន្ធ,
 ~/taxation year ឆ្នាំជាប់ពន្ធ
tax v. ហូតពន្ធ, យកពន្ធ
taxable adj. ១. ជាប់ពន្ធ, ~ income ចំណូល
 ជាប់ពន្ធ **២.** ដែលអាចហូតពន្ធបាន
taxpayer អ្នកជាប់ពន្ធ
technical assistance ជំនួយបច្ចេកទេស

technical fix ដំណោះស្រាយ/ច្រកចេញ
បច្ចេកទេស

telegraphic address អាសយដ្ឋានទូរគមន៍

telegraphic transfer ការផ្ទេរប្រាក់ដោយទូរគមន៍

telex ទូរពុម្ព

teller បេឡាករ

temporary បណ្តោះអាសន្ន. ~ cover បំណុល
រ៉ាប់រងបណ្តោះអាសន្ន. ~ unemployment
និកម្មកាលិក

tenancy n. ១. រយៈពេលជួល (អចលនទ្រព្យ)
២. សិទ្ធិកាន់កាប់ (អចលនទ្រព្យជួល)

tenant អ្នកជួល (ដី, ផ្ទះ...), ភតិកៈ. ~ farmer
កសិករជួលដីគេ

tendency និន្នាការ, rising ~ និន្នាការកើនឡើង

tender ការដេញថ្លៃ (ដើម្បីធ្វើការផ្គត់ផ្គង់)

tender terms and conditions book
សៀវភៅបន្តក (សំរាប់ដេញថ្លៃ)

tenderer អ្នកដេញថ្លៃ

tendering ការដេញថ្លៃ (ដោយមានដាក់ឯកសារ
តំលៃប៉ាន់ស្មានលម្អិត)

tenure ១. រយៈពេលកាន់កាប់តំណែង, អាណត្តិ
២. សិទ្ធិកាន់កាប់តំណែង/ទ្រព្យសម្បត្តិ
៣. ការកាន់កាប់ (ដី, ផ្ទះ)

tenurial right សិទ្ធិកាន់កាប់ (ដី, ផ្ទះ)

term អាណត្តិ, រយៈពេល, long ~ រយៈពេលវែង,
ទីរយកាល, medium ~ រយៈពេលមធ្យម, short
~ រយៈពេលខ្លី, អចិន្តរកាល, ~ in/of office អាណត្តិ

term-deposit account គណនីបញ្ញើមាន
កាលកំណត់

terminal contract កិច្ចសន្យាមានកាលកំណត់

termination ការបញ្ចប់ (ការងារ), ការបញ្ចប់

(អាជីវកម្ម)

terms លក្ខខណ្ឌ, easy ~ លក្ខខណ្ឌធូរស្រាល,
~ and conditions of a contract ខ្លឹមសារ
និងលក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា, ~ of a contract
លក្ខខណ្ឌនៃកិច្ចសន្យា, ~ of payment លក្ខខណ្ឌ
ទូទាត់, ~ of reference លក្ខខណ្ឌយោង (សំរាប់
ផ្ទៀងផ្ទាត់), លក្ខខណ្ឌការងារ (កិច្ចសន្យាការងារ),
~ of sale លក្ខខណ្ឌលក់

territorial integrity បូរណភាពដែនដី

tertiary education ឧត្តមសិក្សា

test n. & v. ១. តេស្ត **២.** ធ្វើតេស្ត

test the market v. ស្ទាបស្ទង់ទីផ្សារ

testament មរតកសាសន៍

testimonial សំបុត្រគាំទ្រ (អោយចូលធ្វើការ)

textile វាយនភណ្ឌ, ~ industry ឧស្សហកម្ម
វាយនភណ្ឌ

theory ទ្រឹស្តី

think-tank ក្រុមផ្តល់គំនិត

third party ភាគីទីបី, តតិយជន

threshold n. កំរិតចាប់ប្រែប្រួល, កំណាត់ចូល

thrift plan ផែនការសន្សំសំចៃ

tied aid ជំនួយមានចំណង

time ពេល, កាល, កាលកំណត់, ~ deposit
ប្រាក់បញ្ញើមានកាលកំណត់, ~ dimension
ទិដ្ឋភាពខាងពេលវេលា, ~ draft រូបិយអាណត្តិ
មានកាលកំណត់, ~ frame ក្របខ័ណ្ឌពេលវេលា,
~ limit for delivery កាលកំណត់ប្រគល់ទំនិញ,
~ policy ប័ណ្ណសន្យាធានារ៉ាប់រងមានកាលកំណត់,
~ segment កំណាត់ពេល, ~ table តារាងពេល,
~ value តំលៃតាមពេល, ~ work ការងារគិត
ម៉ោង (ទូទាត់កំរិតតាមចំនួនម៉ោង, ថ្ងៃ)

timely return (of a cheque...)

បង្វិលវិញទាន់ពេល

tip ទឹកតែ (ប្រាក់ឱ្យក្រៅ)

title ១, ចំណងជើង **២**, ងារ

title deed ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិ

title, land ប័ណ្ណកម្មសិទ្ធិដី

toll ថ្លៃប្រើសេវា (ឧ. ប្រើផ្លូវ, ស្ពាន)

tool ឧបករណ៍, ប្រដាប់ប្រដារ

top-down paradigm គំរូពីលើមកក្រោម

total n. & v. សរុប, grand ~ សរុបរួម,

subtotal សរុបរង

track record n. ប្រវត្តិជោគជ័យ-បរាជ័យ

tracking ការតាមដានមើល

trade ពាណិជ្ជកម្ម, ជំនួញ, អាជីព, ~ agreement

កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្ម, ~ balance ជញ្ជីងពាណិជ្ជ

កម្ម, ~ barriers របាំងពាណិជ្ជកម្ម, ~ deficit

ឱនភាពពាណិជ្ជកម្ម, ~ discount/terms ការចុះ

ថ្លៃក្នុងអាជីព (អោយអ្នកប្រកបរបរដូចគ្នា), ~ name

ឈ្មោះពាណិជ្ជកម្ម, យីហោ, ~ reference ទីសំអាង

បញ្ជាក់ខាងអាជីព, ~ representation តំណាង

ពាណិជ្ជកម្ម, ~ tariff តារាងពន្ធគយ

trade v. ផ្លាស់ប្តូរពាណិជ្ជកម្ម, ធ្វើជំនួញ

trademark សញ្ញាពាណិជ្ជកម្ម

trade-off ការដោះដូរ (ទំនិញ) គ្នា

trader ឈ្មួញ, អ្នកជំនួញ, ពាណិជ្ជករ

trade union សហជីព

trading ការជួញដូរ, ការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម,

~ partner ដៃគូពាណិជ្ជកម្ម

trading capital ទុនបង្វិល

trading losses កំហាតធ្វើអាជីវកម្ម (ពេល

ប្រាក់ចំណូលបានតិចជាងប្រាក់ចំណាយចេញ)

traditional ជាប្រពៃណី, ~ savings ប្រាក់

សន្សំតាមទំលាប់, ~ way of life របៀបរស់នៅ

ជាប្រពៃណី

traffic ចរាចរ, ~ order សណ្តាប់ធ្នាប់ចរាចរ

trainee or intern (US) កម្មសិក្សាការី,

អ្នកហាត់ការ

training ការបណ្តុះបណ្តាល, on-the-job ~

ការបណ្តុះបណ្តាលភ្ជាប់នឹងការងារ, off-the-job ~

ការបណ្តុះបណ្តាលដាច់ពីការងារ (ឧ. នៅមហាវិទ្យាល័យ)

transaction ប្រតិបត្តិការ, កិច្ចការជំនួញ

transfer v. & n. ១, ផ្ទេរ **២**, ការផ្ទេរ, បម្លែង,

ការផ្ទេរប្រាក់, អនុប្បទាន (French: cession),

~ deed លិខិតផ្ទេរ, ~ payments ប្រាក់ផ្ទេរទូទាត់

~ pricing ការដាក់ថ្លៃដើម្បីផ្ទេរប្រាក់

transferable adj. អាចផ្ទេរបាន, ~ credit

ឥណទានអាចផ្ទេរបាន

transferee n. អនុប្បទានិក, អ្នកត្រូវបានគេ

ផ្ទេរអោយ

transferor n. អ្នកផ្ទេរ (ឱ្យគេ)

transformation (products...) ការបំប្លែង

tranship or transship v. ផ្ទេរពីយាន

មួយទៅយានមួយទៀត (ដើម្បីដឹកបន្ត),

transshipment n. ការផ្ទេរ

transit ឆ្លងកាត់, ~ account គណនីឆ្លងកាត់,

~ goods ទំនិញឆ្លងកាត់, ~ passenger អ្នកដំណើរ

ឆ្លងកាត់, ~ licence អាជ្ញាប័ណ្ណសំរាប់ទំនិញឆ្លងកាត់

transitional adj. អន្តរកាល, ~ economy

សេដ្ឋកិច្ចអន្តរកាល, ~ measures វិធានការ

អន្តរកាល, ~ period រយៈពេលអន្តរកាល

transmission ការបញ្ជូន (សារ)

transnational corporation (TNC)

ក្រុមហ៊ុនរំលងជាតិ

transparency n. តំណភាព
transporter អ្នកដឹកជញ្ជូន
trauma n. របួស (ផ្លូវកាយ វិ ផ្លូវចិត្ត)
travel agency ទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍, ទីភ្នាក់ងារ
 គមនាការ
traveller's cheque មូលប្បទានប័ត្រទេសចរណ៍
traveller's letter of credit សារឥណទាន
 ទេសចរណ៍
travelling salesman អ្នកលក់ចល័ត
treasurer n. ហិរញ្ញិក, រតនាគារ
treasury រតនាគារ, ~ bill ប័ណ្ណរតនាគារ
 (រយៈកាលខ្លីជាងមួយឆ្នាំ), ~ bond ប័ណ្ណរតនាគារ
 (រយៈកាលវែង)
treatment n. ប្រព្រឹត្តិកម្ម, ចំណាត់ការ, ការចាត់ចែង
treaty សន្ធិសញ្ញា
treble v. កើនមួយជាបី
trend និន្នាការ, market ~ និន្នាការទីផ្សារ
trial balance តារាងតុល្យភាព
trickle-down effect ផលប៉ះពាល់សន្សឹមៗ,
 ផលប៉ះពាល់បន្ទាប់បន្សំ
trillion, one (US) មួយលានលាន
tripartite adj. ត្រីភាគី
trust fund មូលនិធិមរតក (មូលនិធិគ្រប់គ្រង
 ដោយប្រតិសិទ្ធិជនសំរាប់អត្តភាព)
trust fund facility (TFF)
 ឧបករណ៍សំរួលសំរាប់មូលនិធិមរតក
trust letter លិខិតជឿទុកចិត្ត
**trustee (one to whom a right has been
 assigned by will, gift... French: ayant
 cause)** ប្រតិសិទ្ធិជន
trustee in bankruptcy សហបដិភាគ (អ្នក

គ្រប់គ្រងការក្ស័យធនដែលតែងតាំងដោយតុលាការ)
trustee ordinance បទបញ្ជា ប្រតិសិទ្ធិជន
 /អ្នកស្នងការ
trusteeship ភាពទទួលខុសត្រូវ
trusteeship council
 ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលប្រតិសិទ្ធិជន
trustworthy ដែលគួរអោយទុកចិត្ត
T account គណនីប្រភេទអក្សរ T
tuition class ការសិក្សាបង់ថ្លៃ
turning point ចំណុចបត់ (ពេលដែលមាន
 ការផ្លាស់ប្តូរ)
turnkey contract កិច្ចសន្យាសោក្នុងដៃ
turnover ផលរបរ, ផលអាជីវកម្ម, ប្រាក់ចំណូល
turnover rates of labour អត្រាចេញចូល
 នៃពលករ
two-track approach វិធីដោះស្រាយពីរផ្លូវ
two-way ទ្វេទិស, ពីរផ្លូវ
typical ជាតួយ៉ាង

U, u

ultimate area unit (UAU)
 ឯកតាតំបន់ចុងក្រោយ
ultimate goal គោលដៅចុងក្រោយ
ultimate sampling unit (USU)
 ឯកតាយកគំរូតាងចុងក្រោយ
ultimatum n. ឱសានវាទ
unaccountable adj. ១. មិនអាចពន្យល់បាន
២. គ្មានគណនេយ្យភាព, មិនទទួលខុសត្រូវ
unaccounted for adj. បាត់ដោយគ្មានការពន្យល់

unaided ដោយកំលាំងផ្ទាល់ខ្លួន
unaltered ដែលឥតផ្លាស់ប្តូរ
unanswered ដែលគ្មានចម្លើយ
unascertained goods ទំនិញច្របូកច្របល់
 (មិនទាន់បែងចែកតាមប្រភេទ)
unavailing efforts ការប្រឹងប្រែងគ្មានបានផល
unbalanced budget ថវិកាគ្មានតុល្យភាព
 (មានឱនភាព)
unbanked cheque មូលប្បទានប័ត្រមិនទាន់
 ដាក់ចូលគណនីធនាគារ
unbiased ឥតលំអៀង
uncalled capital មូលធនមិនទាន់ហៅ (ឱ្យបង់)
uncashed cheque មូលប្បទានប័ត្រមិនទាន់
 បើកយកប្រាក់
unclaimed ដែលពុំត្រូវបានទាមទារ
uncleared goods ទំនិញមិនទាន់ឆ្លងតយ
uncontrollable expenses ចំណាយគ្រប់
 គ្រងមិនបាន
uncrossed/open cheque មូលប្បទានប័ត្រ
 គ្មានឆ្លុត
undated គ្មានចុះថ្ងៃខែ, ~ bond ប័ណ្ណទទួល
 ស្គាល់បំណុលគ្មានកាលកំណត់
undercoverage (insurance) ការធានា
 រ៉ាប់រងដណ្តប់មិនសព្វ
undercut v. លក់ថោកជាង
underdeveloped countries
 ប្រទេសអន់ថយ, ប្រទេសអនាភិវឌ្ឍន៍
underemployed ១. គ្មានការងារធ្វើពេញ
 លេញ, ~ capital ទុនប្រើមិនបានពេញលេញ
 ២. អ្នកគ្មានការងារធ្វើពេញលេញ
underlease (see sublease) ជួលបន្ត
undermanager បណ្តាធិការរង

undermentioned មានរៀបរាប់ដូចខាងក្រោម
underproduction ១. ការផលិតមិនគ្រប់គ្រូវការ
 ២. ការផលិតមិនពេញកំលាំង
underrate v. វាយបន្ថោក
undersell v. ១. លក់ថោកជាង (ត្រូវប្រឹងជើង)
 ២. លក់ក្រោមតម្លៃ (ដើម)
undersigned, the អ្នកចុះហត្ថលេខា
 (ពីក្រោម), ហត្ថលេខី
understanding ការយល់ដឹង, ការយល់គ្នា
 ទៅវិញទៅមក, សន្តិដ្ឋភាព, good ~ ការយល់ដឹង
 ល្អ, memorandum of ~ អនុស្សាវរណៈព្រមព្រៀង
underwrite v. ១. ជួយធានា ២. ជួយរ៉ាប់រង
underwriter អ្នកធានា
undisclosed income ចំណូលឥតប្រកាស,
 ចំណូលលួចលាក់
undivided profits ប្រាក់ចំណេញមិនបែងចែក
undoubted ដោយឥតសង្ស័យ
unearmarked fund មូលនិធិគ្មានលៃទុក
 ដោយឡែក
unearned fees កំរៃមិនទាន់រកបាន
unemployed adj. & n. ១. អត់ការធ្វើ
 ២. អ្នកអត់ការធ្វើ, និកម្មជន
unemployment ភាពអត់ការធ្វើ, និកម្មភាព,
 seasonal ~ និកម្មភាពតាមរដូវ, temporary ~
 និកម្មកាលិក, ~ benefit ប្រាក់ឧបត្ថម្ភចំពោះ
 និកម្មភាព, ~ rate អត្រានិកម្មភាព
unendorsed ដែលគ្មានបញ្ជាក់ខាងខ្នង
unequal wealth distribution
 របាយវិសមធន
unexpected fall ការធ្លាក់ចុះឥតរំពឹងទុក
unexpended balance សមតុល្យមិនទាន់ចំណាយ
unexpired cost (accounting)

តំលៃក្នុងបញ្ជី, តំលៃគណនេយ្យ
unfair គ្មានសមធម៌, មិនយុត្តិធម៌
unfavourable មិនអំណោយផល,
 ~ conditions លក្ខខណ្ឌមិនអំណោយផល
unfilled order ប័ណ្ណបញ្ជាទិញមិនបានអនុវត្ត
unfit for work ដែលធ្វើការមិនកើត
unforeseen adj. មិនបានប្រមើលឃើញ,
 ឥតព្រាងទុក (ចំណាយ)
unfounded adj. គ្មានមូលដ្ឋាន
unification n. ការបង្រួបបង្រួម, ឯកភាពរូបនីយកម្ម
unified រួមតែមួយ, ~ as one រួមគ្នាជាមួយមួយ
uniformity លក្ខណៈឯកភាព
unify v. បង្រួបបង្រួម
unilateral ឯកភាពភាគី
unincorporated មិនចូលជាក្រុមហ៊ុន
unintentionally ដោយអចេតនា
unionisation ការចូលសហជីព
unit ១. ឯកតា, ~ of analysis ឯកតាវិភាគ,
 ~ of account ឯកតាគិត, ~ price/rate
 ថ្លៃឯកតា ២. អង្គភាព
united រួបរួមគ្នា
unknown (factor, quantity...) អញ្ញាត
unlawful ល្មើសច្បាប់, ~ means មធ្យោបាយ
 ល្មើសច្បាប់
unlimited liability ការទទួលខុសត្រូវគ្មានកំរិត
unloading ការវេទនិញ
unmarketable, unmerchantable
 ដែលលក់ មិនចេញ/មិនដាច់
unpaid (cheque) (មូលប្បទានប័ត្រ) មិនទូទាត់
unpaid balance សមតុល្យមិនទាន់ទូទាត់
unpaid capital ទុនមិនទាន់បានបង់

unproductive assets ទ្រព្យសកម្មគ្មាន
 ផលិតភាព
unqualified acceptance ការទទួលព្រម
 ដោយឥតសំចៃ
unquestionable គ្មានអ្វីគួរឆ្ងល់
unrecorded adj. មិនបានកត់ត្រា
unregistered ដែលមិនបានចុះបញ្ជី
unremunerative adj. គ្មានបានផល,
 គ្មានចំណេញ
unrestricted random sample
 គំរូតាងចៃដន្យគ្មានកំណត់
unsafe adj. គ្មានសុវត្ថិភាព
unserviceable adj. មិនអាចប្រើប្រាស់បាន
unsettled adj. មិននឹងន (ធាតុអាកាស), មិន
 ទាន់ដោះស្រាយ (វិវាទ), មិនទាន់សង (បំណុល)
unskilled adj. គ្មានជំនាញ, ~ labour
 ពលកម្មគ្មានជំនាញ
unstable adj. គ្មានស្ថិរភាព
unstratified sampling ការយកគំរូតាង
 គ្មានស្រទាប់
unsuccessful adj. មិនបានជោគជ័យ
unsuitable adj. មិនសមស្រប
untied aid ជំនួយឥតចំណង
up and down ឡើងហើយចុះ
up to date (information) adj. ទាន់ពេល
update v. ធ្វើបច្ចុប្បន្នភាព (ក្នុងឯកសារខ្លះ
ធ្វើចរន្តការ)
upgrade v. តំលើង សមត្ថភាព/គុណភាព,
 ធ្វើឱ្យប្រសើរ
upheaval ការរីករវ, ចលាចលខ្លាំង
upkeep (expenses) ចំណាយថែទាំ

upper credit tranche ភាគឥណទានខាងលើ
upward tendency និន្នាការឡើង
urbanisation នគរូបនីយកម្ម, Ministry of Land Management, Urbanisation and Construction ក្រសួងរៀបចំដែនដី នគរូបនីយកម្ម និងសំណង់
urgent បន្ទាន់, ~ needs តម្រូវការបន្ទាន់
useful life (accounting) អាយុកាលប្រើប្រាស់ (នៃទ្រព្យសកម្ម)
user costs បន្ទុកចំណាយចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់ (ក្នុងការប្រើប្រាស់អ្វីមួយ ដូចជា ផ្ទះ...)
usual supplier ម្ចាស់ផ្គត់ផ្គង់ជាប្រចាំ
usurer ព្រីទ្ធិករ (អ្នកយកការប្រាក់ខ្ពស់ហួសហេតុ)
usury ព្រីទ្ធិកម្ម (ការយកការប្រាក់ខ្ពស់ហួសហេតុ)
utensil ប្រដាប់ប្រដារប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ (ពិសេសក្នុងផ្ទះបាយ)
utilities ការផ្គត់ផ្គង់សាធារណៈ
utility company ក្រុមហ៊ុនផ្គត់ផ្គង់សាធារណៈ (ក្រុមហ៊ុន ទឹក ភ្លើង សេវាកម្មសំខាន់ៗ សំរាប់សាធារណៈជន)

V, v

vacancy កន្លែង (ធ្វើការ) ទំនេរ
vaccine ថ្នាំបង្ការ
validate v. ផ្តល់សុពលភាព, បញ្ជាក់ថាពិត
validity សុពលភាព, ភាពមានតម្លៃ, រយៈកាលមានតម្លៃ
valorem (see ad valorem)
valuable goods ទំនិញមានតម្លៃ

valuables n. វត្ថុមានតម្លៃ
valuation កោសលវិធី, ការកំណត់តម្លៃ
value added (VA) តម្លៃបន្ថែម
value added tax (VAT) អាករលើតម្លៃបន្ថែម (អតប)
value date ថ្ងៃគិតការប្រាក់
value n. & v. ១. តម្លៃ **២.** វាយតម្លៃ
value, declared តម្លៃបាន ប្រកាស/រាយការណ៍/ប្រតិវេទន៍
variable n. & adj. ១. អថេរ **២.** ប្រែប្រួល
variance (statistics) វារីយ៉ង់
variation បំរែបំរួល, ការប្រែប្រួល
vault cash សាច់ប្រាក់ក្នុងឃ្នាំង
vehicle យាន, motor ~ យានយន្ត
velocity of circulation ល្បឿន (នៃ) ចរាចរ
velocity of money ល្បឿនចរាចររូបិយវត្ថុ
vendee អ្នកទិញ
vendor អ្នកលក់
verbal (widely used in error for “oral”) ផ្ទាល់មាត់, ~ agreement កិច្ចព្រមព្រៀង ផ្ទាល់មាត់, ~ warning ការព្រមានផ្ទាល់មាត់
verbally (used in error for “orally”) ដោយផ្ទាល់មាត់
vertical បញ្ឈរ, ~ programme កម្មវិធីបញ្ជូន ~ communication ការប្រាស្រ័យទាក់ទងតាមខ្សែបញ្ជូន, ~ integration សមាហរណកម្មបញ្ជូន (ក្រុមហ៊ុន),
vested interest ផលប្រយោជន៍ចាក់បូស
veteran (soldier) អតីតយុទ្ធជន
viability ភាពអាចរស់បាន
vibration រំញ័រ

vicious circle n. អន្តរកិរិលវង់ (អត់ច្រកចេញ)

vicious cycle n. អន្តរកំជាវដ្ត

video វីដេអូ

video CD ស៊ីឌី វីដេអូ

view ទស្សនៈ, ការយល់ឃើញ

village development committee

(VDC) គណៈកម្មការអភិវឌ្ឍន៍ភូមិ

violate v. រំលោភ (ច្បាប់...)

violence ហិង្សា, អំពើហិង្សា

virtue គុណធម៌

visible adj. (អាច) មើលឃើញ, ~ trade

ពាណិជ្ជកម្មរូបី

vision ចក្ខុវិស័យ

visual control ការត្រួតពិនិត្យដោយប្រើភ្នែក

vocation ឧបនិស្ស័យ, to have a ~ for

មានឧបនិស្ស័យក្នុងការ...

vocational training ការបណ្តុះបណ្តាល

វិជ្ជាជីវៈ, ~ center មជ្ឈមណ្ឌលបណ្តុះបណ្តាល

វិជ្ជាជីវៈ/ឧបនិស្ស័យ

void adj. មោឃៈ, null and ~ មោឃៈ

volume of exports (or imports)

បរិមាណទំនិញនាំចេញ (នាំចូល)

voluntary adj. ដោយស្ម័គ្រចិត្ត, ~ restriction/

limitation ការដាក់កំរិត/កំហិត ដោយស្ម័គ្រចិត្ត

vote ការបោះឆ្នោត, ~ of confidence ការ

បោះឆ្នោតទុកចិត្ត, ការបោះឆ្នោតសំដែងការទុកចិត្ត

vote-counting station

ការិយាល័យរាប់សន្លឹកឆ្នោត

voter registration station ការិយាល័យ

ចុះឈ្មោះអ្នកបោះឆ្នោត

voting right សិទ្ធិបោះឆ្នោត

voucher សំណៅ, ប័ណ្ណតំណាងប្រាក់, ប័ណ្ណចំណាយ

vulnerability ភាពងាយរងគ្រោះ

W, w

wage បៀវត្សរ៍, ប្រាក់កំរៃ, ប្រាក់ឈ្នួល, ~ rise

(US: raise) ឡើងបៀវត្សរ៍, ~ and price

controls ការត្រួតពិនិត្យបៀវត្សរ៍និងថ្លៃ, ~

earner អ្នកធ្វើការយកបៀវត្សរ៍, ភតិការ, ~

freeze ការបង្កប់បៀវត្សរ៍ (មិនអោយចុះឡើង),

~ indexation ការដាក់សន្ទស្សន៍បៀវត្សរ៍

(ផ្សារភ្ជាប់នឹងអត្រាកំណើនចំណាយទ្រទ្រង់ជីវភាព),

~ scale តារាងកំរៃបៀវត្សរ៍, ~ work

ការងារស្ម័គ្រប្រាក់កំរៃ

waive v. លះបង់សិទ្ធិ (ឧ. ដើម្បីធ្វើការតវ៉ា),

~ tax អោយរួចពន្ធ

waiver n. ១. ការលះបង់សិទ្ធិ, ការលើកលែង

២. ឯកសារ លះបង់សិទ្ធិ/លើកលែង

warehouse ឃ្នាំង, ភណ្ឌាគារ

warehouseman ឆ្នាំងឃ្នាំង

warehousing ការទុកដាក់ទំនិញក្នុងឃ្នាំង

warning ការព្រមាន, ការដាស់តឿន

warrant ១. ដីកា ២. ប័ណ្ណអនុញ្ញាត, ~ of

attorney លិខិតផ្ទេរសិទ្ធិ

warrantee អ្នកទទួលបានការធានា

warrantor អ្នកធានា

warranty ការធានា

war-risk insurance ការធានារ៉ាប់រង

ហានិភ័យបង្កដោយសង្គ្រាម

wastage ការខ្ចាយ

waste កាកសំណល់, liquid ~ កាកសំណល់រាវ, solid ~ កាកសំណល់រឹង

watershed ទីជំរាល

waterways ផ្លូវទឹក

weak market ផ្សារខ្សោយ (មិនសូវមានអ្នកទិញ)

wear and tear ការសឹករិច

weighted average មធ្យមភាគសមតា

welfare state រដ្ឋមានគិតគូរច្រើនខាងសង្គមកិច្ច, សុខវេទន៍ប្រទេស

well អណ្តូង, drilled ~ អណ្តូងខ្វែង, ring ~ អណ្តូងដាក់លូ

wetlands ដីសើម (ដីទំនាបមានទឹកដក់ដោយអន្លើ)

white book សៀវភៅស

white-collar worker និយោជិត, បុគ្គលិកការិយាល័យ

whole ទាំងមូល, ទាំងអស់

wholesale ការលក់ដុំ, ~ price ថ្លៃលក់ដុំ, ~ trade ពាណិជ្ជកម្មលក់ដុំ

wholesaler អ្នកលក់ដុំ

wildlife សត្វព្រៃ, ~ sanctuary ដែនជំរកសត្វព្រៃ

will ១. ឆន្ទៈ, ២. មរតកសាសន៍

wilful damage ការខូចខាតបង្កឡើងដោយចេតនា

windfall profit ចំណេញភ្លាមៗឥតរំពឹងទុក

winding up ១. ការរំលាយ (ក្រុមហ៊ុន) ២. ការជំរះបញ្ជី

winner អ្នកឈ្នះ, ដ៏យលាភី

withdraw v. ដក, ដកខ្លួន, ~ an order លុបចោលការបញ្ជាទិញ, ~ money ដកប្រាក់ (ពីគណនី)

withholding tax ពន្ធកាត់ទុក, ~ payable ពន្ធកាត់ទុកត្រូវបង់

work ការងារ, អ្វីដែលធ្វើបាន, ស្នាដៃ, ~ in progress (WIP) កំពុងផលិត (ទ្រព្យកំពុងផលិត គឺតំលៃធ្វើបាននៅចុងគ្រា)

work out v. គណនា

work v. ធ្វើការ, ~ full time ធ្វើការពេញម៉ោង, ~ overtime ធ្វើការម៉ោងបន្ថែម, ~ part time ធ្វើការមិនពេញម៉ោង

work, art ស្នាដៃសិល្បៈ

worker ១. ពលករ ២. កម្មករ

workforce កំលាំងពលកម្ម (ពលករទាំងអស់ក្នុងការិយាល័យ រឺ រោងចក្រ)

working capital ទុនបង្វិល, ទុនចល័ត

working condition លក្ខខណ្ឌការងារ

working day ថ្ងៃធ្វើការ

working group ក្រុមការងារ

working paper ឯកសារពិភាក្សា (របាយការណ៍សិក្សាស្រាវជ្រាវពីរឿងអ្វីមួយ)

workman កម្មករ

work-related illness ជំងឺបណ្តាលពីការងារ

workshop ១. រោងជាង, ២. សិក្ខាសាលា, វគ្គអនុវត្ត

writ ដីកាបង្គាប់ (តុលាការ)

write down v. កត់ត្រាបញ្ចុះតំលៃទ្រព្យសកម្ម (ក្នុងបញ្ជីគណនេយ្យ)

write v. off a debt លុបបំណុល (ចេញពីបញ្ជី)

write-back (of provisions...) ការយកវិញ្ញូន (សិវិធានធន... ក្នុងគណនេយ្យ)

written, in writing ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ

Y, y

yardstick ខ្នាត
year (fiscal, financial...) ឆ្នាំ, ការិយបរិច្ឆេទ (សារពើពន្ធ, ហិរញ្ញវត្ថុ...)
year on year ឆ្នាំលើឆ្នាំ, ពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ.
 ~ change បំរែបំរួលឆ្នាំលើឆ្នាំ (បំរែបំរួលធៀបនឹងពេលដូចគ្នានៃឆ្នាំមុន)
yield ទិន្នផល
young people ប្រជាជនវ័យក្មេង, ស្រទាប់យុវវ័យ

Z, z

zero population growth (ZPG)
 កំណើនប្រជាជនកំរិតសូន្យ
zone តំបន់, ហ្សូន, core ~ តំបន់ស្នូល, buffer ~ តំបន់ទ្រទ្រង់, inter ~ អន្តរតំបន់
zoning ការបែងចែកតំបន់